

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HORNÉ OREŠANY

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2016 - 2025

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Horné Orešany na roky 2016 - 2025
Územné vymedzenie :	Trnavský kraj, okres Trnava, obec Horné Orešany – ŠÚJ 909 03
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHRSR:	14.06.2016
Dátum platnosti:	2016 - 2025
Verzia	1.0.
Publikovaný verejne:	15.06.2016

Zdroj: vlastné spracovanie

Horné Orešany	
Erb	Vlajka
	
Základné údaje	
Kraj:	Trnavský
Okres:	Okres Trnava
Región:	ZMO - Jaslovské Bohunice
Poloha:	48°27'58"S 17°26'22"V
Nadmorská výška:	200 m n. m.
Rozloha:	21,57 km ² (2 157 ha)
Počet obyvateľov:	1 910 (31. 12. 2014)
Hustota obyvateľstva:	88,55 obyv./km ²
Nacionále	
PŠČ	919 03
ŠÚJ	507067
ECV	TT
Tel. predvoľba	+421-33
Oficiálne adresy	
Adresa:	Oblasťný úrad Horné Orešany
	Horné Orešany 190
	919 03 Horné Orešany
Web:	www.horneoresany.sk
E-mail:	ocuhoresany@stonline.sk
Telefón:	033 / 558 81 09
Fax:	033 / 558 83 08

OBSAH

1 ÚVOD	5
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HORNÉ OREŠANY 2016 - 2025	12
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE.....	13
2.1. HISTÓRIA OBCE.....	13
2.2. PRÍRODNÉ POMERY	14
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	18
2.4. DOPRAVA.....	23
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	26
2.6. OBYVATEĽSTVO.....	31
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
2.8. BYVANIE	41
2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE	43
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE.....	44
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA	46
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	47
2.13. ŠPORT.....	47
2.14. KULTÚRA.....	48
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA.....	49
2.16. STRAVOVACIE A REŠTauračné SLUŽBY	49
2.17. CESTOVNÝ RUCH	50
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2010 – 2014	51
2.19. SAMOSPRÁVA	51
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTR.....	52
2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	54
3 SWOT ANALÝZY	54
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ.....	56
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	57
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	58
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	59
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	59
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO.....	61
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT.....	62
3.8 KULTÚRA.....	62
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	63
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	64
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE	65
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE HORNÉ OREŠANY	66
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HORNÉ OREŠANY 2016 - 2025	73
4 VÍZIA A POSLANIE OBCE HORNÉ OREŠANY	73
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	76
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HORNÉ OREŠANY 2016 - 2025	83
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	84
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	84
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	85
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	86
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	87
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	87
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	88
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	89
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	90
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	90
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE.....	91
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	91
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	91
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	92
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	93
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	94

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	94
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	95
6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	96
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	97
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	98
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	98
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HORNÉ OREŠANY 2016 - 2025	101
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE HORNÉ OREŠANY	102
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR	103
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN	105
8 AKČNÝ PLÁN	106
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	106
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	107
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	109
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	111
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	113
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	114
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	116
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	117
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	118
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	119
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	120
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE H. OREŠANY	122
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	123
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	123
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	125
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	126
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	127
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	129
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	130
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	132
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	133
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	134
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	135
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	136
10 ZÁVER	142
11 POUŽITÁ LITERATÚRA	143

1 ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Horné Orešany s výhľadom do roku 2025 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horné Orešany sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Horné Orešany, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Horné Orešany na roky 2016 - 2025
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO a PO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2015 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		

Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno
Zdroj: vlastné spracovanie			

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Horné Orešany je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovni

- **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Program odpadového hospodárstva,
- **Viacročný rozpočet**

Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.
- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- Sektorový operačný program, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- **Regionálna integrovaná územná stratégia, 2014-2020**
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR TTSK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

Nadnárodnej úrovni

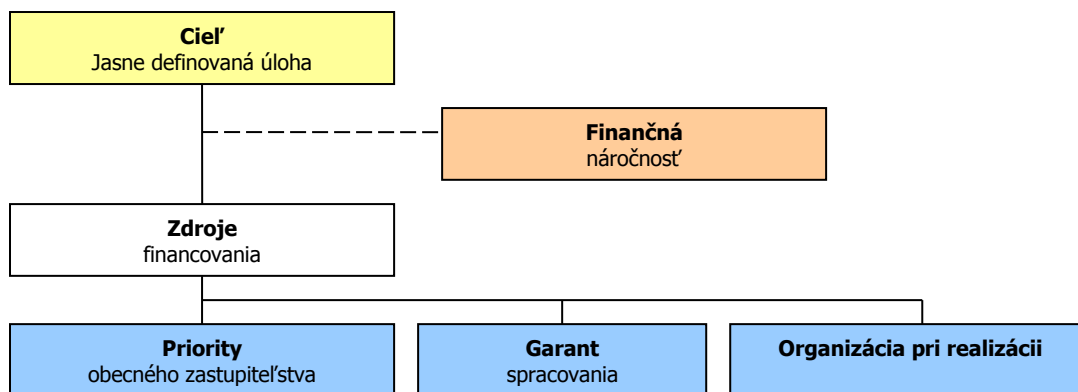
Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúcich plošný (celošťátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horné Orešany je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Horné Orešany. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

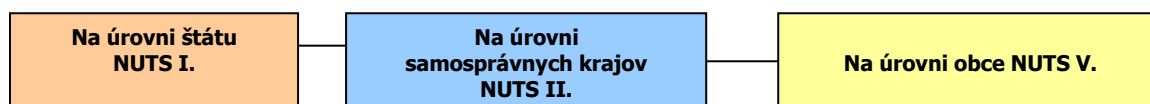
Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade financovania projektov majúcich význam v kontexte priorit celého kraja zohráva významnú úlohu Trnavský samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaistovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obce okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horné Orešany nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horné Orešany boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Horné Orešany má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorit v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EÚ. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- 4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- 5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- 6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- 7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- 8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ: Partnerskej dohody a operačných programov.

Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	Tematický cieľ / Investičná priorita	Fond EÚ
1	Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR		1a, 10	EFRR, ESF
			MH SR	1b, 3	
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2 7a,b,c,d	KF, EFRR
3	Ľudské zdroje (ĽZ)	MPSVR SR	MV SR	9	EFRR, ESF
				8,9,10,	
			MZ SR	9a	
			MŠVVŠ SR	10	
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MDVRR SR	4c	KF, EFRR
			MH SR	4,7e	
				4,5,6,	
			MV SR	5b	
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	MK SR	6c	ESF, EFRR
			VÚC	5,6,7,9,10	

			5,6,7,9,10,	
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR	11	EFRR, ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR	11	EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR		EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR		EFNRH
10	Európska územná spolupráca	RO budú určené zo strany EK		EFRR
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK		EFRR

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

rozmer – 2

PHRSR obce Horné Orešany integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Horné Orešany 2016 – 2025 integruje a nadväzuje na predchádzajúce PHRSR 2008 - 2017, viacročný rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

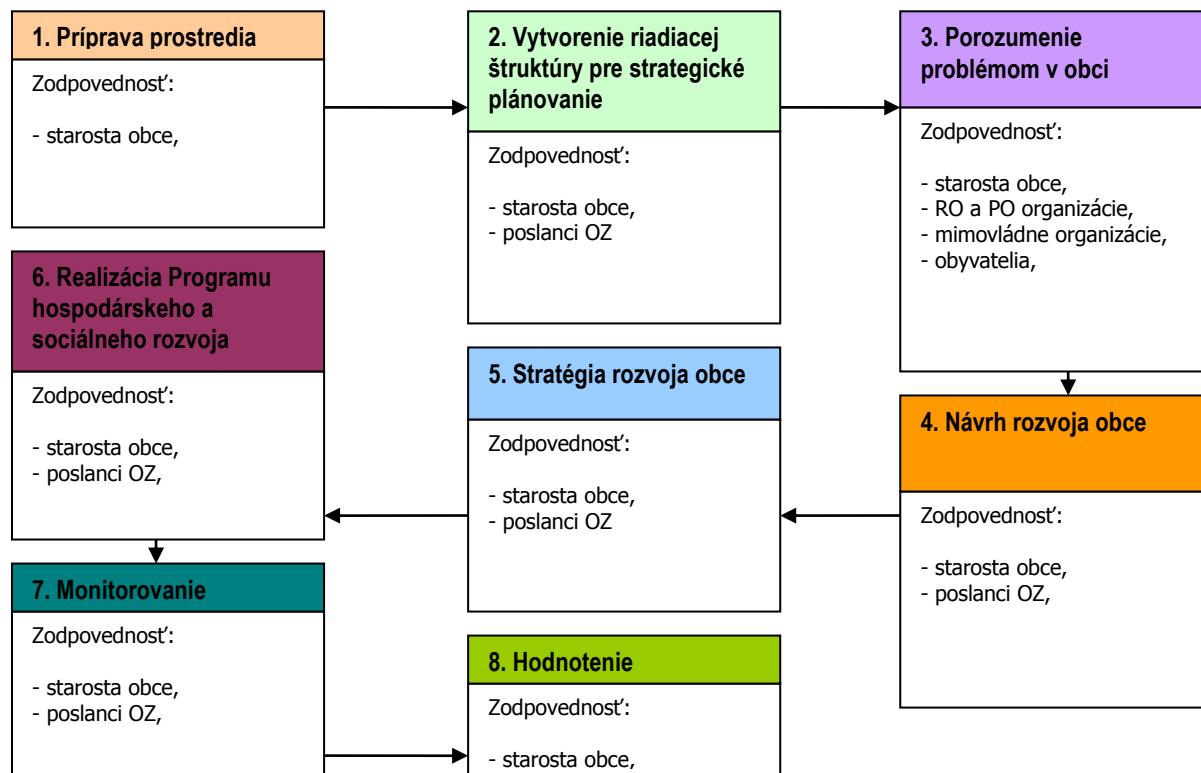
rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovedností

1	<p>Vyvolanie dopytu v obci Horné Orešany. Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. Príprava informačnej stratégie. Zapojenie všetkých účastníkov procesu.</p>
2	<p>Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry. Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov.</p>
3	<p>Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok obce.</p>
4	<p>Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach. hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určia pri spracovaní PHRSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať, cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja, prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji, regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj.</p>
5	<p>Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. Systém sledovania realizácie PHRSR. Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR zastupiteľstvom.</p>
6	<p>Uskutočňovanie plánu. Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR. Priebežné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.</p>

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Horné Orešany 2016 - 2025

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Trnava súčasťou Vyššieho územného celku Trnava.

Základná charakteristika obce Horné Orešany (k 31.12.2014)

Kód obce	507067
Názov okresu	Trnava
Názov kraja	Trnavský
Štatút obce	obec
PSČ	919 03
Telefónne smerové číslo	033
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1296
Nadmorská výška obce - mesta v m	200
Celková výmera územia obce [km ²]	21 569 044
Hustota obyvateľstva na km ²	86
Zdroj: ŠÚ SR	

Nadmorská výška obce je 200 m.n.m. a radí sa k nižšie položeným obciam. Celková výmera územia presahuje 21,5 mil. m². Z hľadiska hustoty osídlenia patrí obec k stredne zaľudneným obciam.

2.1 HISTÓRIA OBCE

Horné Orešany sú písomne doložené v listine z r. 1296 ako Dious (v iných zdrojoch sa uvádza aj názov GYOWS). Potvrdzuje to Vlastivedný slovník obcí na Slovensku. V roku 1390 sa už Orešany nazývajú Villa Nucum Theutonicalis, neskôr po nemecky Ober-Nussdorf, maďarsky Német Diós, alebo Felső Diós. Administratívne boli Horné Orešany začlenené do Bratislavskej stolice, do okresu Trnava.

Via Magna, Via Bohemica

Obec vznikla na okraji stráženého hraničného priesmyku. Na jeho druhej strane vznikli obce Plavecké Podhradie a Plavecký svätý Mikuláš. Týmto priesmykom prechádzala Via Magna - Veľká cesta alebo Via Bohemica - Česká cesta. Kráľovské mýto sa vyberalo pri osade Biksard - Buková. Kráľ Karol Róbert vydal v r. 1336 osobitný spis o zvláštnej úlohe a ochrane tohto priesmyku. Platnosť spisu sa vzťahovala aj na hrad Korlát, pod ktorý Horné Orešany patrili.

Vinohrady od kolonistov

Margita, vdova po kráľovi Ľudovítovi dostala v r. 1356 Horné Orešany a pozvala kolonistov z Nemecka, z Lotrinska - od Rýna. Kolonisti vysádzali na našich svahoch vinohrady. Obec na konci 14. a v 15. stor. patrila k Smolenickému panstvu. V r. 1363 dal kráľ Ľudovít súhlas aby kráľovské mesto malo právo lámať kameň a rúbať drevo v horách patriacich pod panstvá Dobrá Voda, Korlátov Kameň, Chtelnica, Smolenice a Orešany. Túto donáciu znovu potvrdil listinou palatína Uhorska Mikuláša z Gory.

Villa Regáli - kráľovská dedina

V r.1388 daroval kráľ Žigmund Modru, Smolenice a Horné Orešany poľskému šľachticovi Stiborovi. Tieto obce sa v darovacej listine uvádzali ako Villa Regáli - kráľovská dedina. V r. 1547 sa tu usadili anabaptisti (habáni), vybudovali si tu habánsky dvor a zaoberali sa hrnčiarstvom. V 16. stor. získala obec ráz mestečka v súvislosti s trhovými privilégiami Rudolfa II. z r.1582. V mestečku boli cechy mlynárov a ševcov. V 18. stor. tu bolo sedem múčnych mlynov. Koncom 18. stor. tu bola manufaktúra na vínny ocot a vínny kameň. V r. 1872 tu Pálffyovci postavili továreň na farby a laky (dnešný Chemolak). V rokoch 1936-1952 bolo na letisku pri obci stredisko bezmotorového lietania. Panstvo malo v chotári obce tri rybníky.

Obyvateľstvo

Obyvatelia boli vinohradníci, poľnohospodári, drevorubači. Vyvážali drevo z panských lesov a obchodovali s múkou. V roku 1823 tu žilo 1306 obyvateľov v 189 domoch. V roku 1869 - 1213 obyvateľov, 1900 - 1605, 1921 - 1686, 1940 - 1915, 1970 - 2160 a v roku 1991 - 1909 obyvateľov (29.12.2012, <http://www.horneoresany.sk/historia-obce>).

Vymedzenie územia

Vyššou územnou jednotkou je okres Trnava, ďalej VÚC Trnava. Z hľadiska širších vzťahov je dominantným mesto Trnava, ktoré má povahu širšieho centra či už z hľadiska administratívno-správneho, ekonomického a hospodárskeho, alebo z hľadiska kultúrneho. Jadrová obec Horné Orešany sa nachádza juhovýchodnom úpätí pohoria Malé Karpaty, lokality Majdán Parina a iné sú situované v hĺbke pohoria. V rámci aktuálneho administratívno-správneho členenia je zaradená do Veľkého územného celku Trnava (Trnavský samosprávny kraj – okres Trnava). Vyšším sídelným útvarom je mesto Trnava vzdialené cca 20 km. Tam je sústredená vyššia občianska vybavenosť a zároveň ťažisko pracovných príležitostí pre dochádzajúcich za prácou. V približne rovnakej dochádzkovej vzdialenosti je mesto Modra. Poloha obce umožňuje priame napojenie na trasy smerom Modra-Pezinok-Bratislava, Trnava (diaľnica D1, hlavná trasa železnice), Trstín-Vrbové- Piešťany (s napojením na smer Trnava-Záhorie v Trstíne). Poloha a charakter katastra obce poskytuje výrazné možnosti v oblasti cestovného ruchu, rekreácie, turistiky a hospodárskych funkcií (lesné hospodárstvo, vinohradníctvo...). Kataster obce Horné Orešany susedí s katastrálnymi územiami susedných obcí nasledovne: - sever k.ú. Lošonec, k.ú. Smolenická Nová Ves, severovýchod, východ k.ú. Boleráz, juh k.ú. Dolné Orešany, k.ú. Dol'any, západ k.ú. Plavecké Podhradie. Bližšie okolie jestvujúceho intravilánu tvorí z veľkej časti poľnohospodárska pôda v juhovýchodnej a východnej polohe, ďalej potom vinice, lúky a lesy v masíve Malých Karpát a plocha vodnej nádrže Horné Orešany. Rozloha katastra je 2156,89 ha. Podstatnú časť katastra obce tvoria územia, v ktorých je režim činnosti chránený osobitnými predpismi. Uvádzame najmä: CHKO Malé Karpaty, CHVÚ Malé Karpaty, SKUEV Nad Vinicami, AN Slepý vrch, vodná nádrž Horné Orešany a súvisiace toky. Komunikačné napojenie sídelného útvaru Horné Orešany na nadradenú cestnú sieť je v smeroch na Trnavu, na Modru a na Trstín (ÚPO, 2010, s.10).

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

Katastrálne územie obce má výrazne členitý a nepravidelný tvar. Nachádza sa v nadmorskej výške 184,8 až 543,8 m. Relatívna výšková členitosť tak dosahuje cca 359 m (ÚPO, 2010, s.6). Výškové rozpätie pohoria je od 132 m n. m. Povrch územia bol v miocéne a v staršom pliocéne plochý. Od stredu pliocénu sa pohorie zdvihlo ako hrast', ktorá prebieha šikmo na smer starých alpínskych štruktúrnych línií. Na vrchole Malých Karpát a často aj na rázsochách sa pred oživenou a spiatočnou eróziou svahových tokov zachovali široké náhorné plošiny vo výškach okolo 350 až 550 m n. m. Z plošín vystupujú tvrdoše ako izolované vrchy a krátke hrebene z najpevnejších hornín. Geomorfologicky sa Malé Karpaty členia na 4 podcelky - Devínske Karpaty, **Pezinské Karpaty**, **Brezovské Karpaty** a Čachtické Karpaty. Čachtické Karpaty sa členia Plešivec a Nedze. Pás málo pevných bridlíc melafýrovej série znížil eróznou-denudačnými procesy, čím vznikla eróznou-denudačná brázda. Čiastočne výberovou eróziou a denudáciou sa sformovali na neogénnej výplni priekopy. Silne zvetrané priepustné dolomity v skupine Veľkého Plešivca a inde sú rozbrázdnené sieťou suchých dolín. Po odlesnení ich postihlo silné rozmývanie a dná dolín zanášanie dolomitnou drvinou. Na exponovaných hrebeňoch sú puklinové jaskyne a priepasti. Na plošinách sú miestami hojné krasové jamy, slepé doliny s ponormi, suché doliny a z nich vyčnievajúce zoškrapované hrebienky, skalné stupienky a izolované kopčeky. Pod niektorými vyvieracami sa ukladá vo forme terás vápencový sinter. Malokarpatské potoky vynášali v ľadových dobách z dolín na úpätie mnoho štrku, piesku a kalov a uložili ich do pásu náplavových kužeľov. Stopy po činnosti vetra z toho obdobia možno vidieť vo forme šlífu na skalných na západ obrátených stenách kremencov. Malé Karpaty tvoria klenbohrast', obmedzenú voči nížinám systémom zlomov severovýchodného až juhozápadného smeru. Medzi Jablonicou a Trstínom sú rozdelené neogénou depresiou na dve časti: juhozápad buduje najmä kryštallické jadro, lemované zo západu a severu úzkym pruhom obalového mezozoika, na ktorom leží na severe krížňanský a chočský príkrov a na okraji celku paleogén. Severovýchodnú časť buduje mezozoikum chočského a strážovského príkrovu, vrchná krieda v gosavskom vývoji a neogénne sedimenty, ktoré vyplňajú znížiny. Metamorfóvané horniny Malých Karpát majú v predmetamorfom štádiu jednotný vývoj a usadzovali sa striedavo súvrstvia viac alebo menej ílovitých a piesčitých sedimentov. Za varínskeho vrásnenia došlo čiastočne i tepelným účinkom granodioritov k premene týchto hornín na biotitické fylity, svorové ruly z rôznym podielom biotitu granátu a staurolitu. Zo sopečných hornín diabasového a gabrového charakteru vznikli metamorfózou amfibolity. V období mladších prvohôr v karbóne a perme, bolo územie dnešných Malých Karpát zväčša suchou zemou a podľahlo silnej denudácii. V spodnom triase začalo územie zaplavovať more, časť kryštallického masívu zostala i počas triasu súšou. V ďalších obdobiach bol už vývoj pohoria zhodný s ostatnými časťami

Vnútrotných Karpát. Podstatnú časť kryštallického jadra Malých Karpát zaberajú granitoidy. Nachádzajú sa tu aj Kryštallické bridlice. Miestami bolo malokarpatské kryštallikum počas alpínskeho vrásnenia silne postihnuté drvením a spätnými minerálnymi premenami. Z kryštallických bridlíc vznikli fylitom podobné horniny – fylonity, z granitoidných hornín mylonity. Druhohorné komplexy sú rozšírené najmä v severnej a západnej česti. Je v nich zastúpená obalová séria označovaná ako malokarpatský, krížňanský, chočský a strážovský príkrov. Malokarpatskú sériu tvorí bezprostredný obal kryštallika a začína sa spodným triasom, ktorý však má pomerne malé rozšírenie. Zastupujú ho najmä kremence a kremité pieskovce, ktoré v spodných častiach súvrstvia prechádzajú miestami do kremitých zlepcov a arkóz. Najrozšírenejším členom obalovej série je lias, ktorý sa vyvíjal mnohostranným spôsobom. Najsevernejšiu časť Malých Karpát vytvára chočský a strážovský príkrov. Z útvarov chočského príkrovu, ktorý je známy z iných oblastí Západných Karpát, je tu zastúpená len melafýrová séria a spodný trias, doložený skamenelinami. Severovýchodná časť Malých Karpát za neogénou zníženinou Jablonica – Trstín je budovaná najmä stredotriasovými a vrchnotriasovými vápencami a dolomitmi so značným zastúpením svetlých vápencov. Na budovaní severovýchodnej časti Malých Karpát sa menšou mierou zúčastňuje vrchná krieda, paleogén a neogén. Neogénne sedimenty vyplňajú tektonickú zníženinu medzi Jablonicou, Trstínom a Dobrou Vodou.

Nerastné suroviny

Na riešenom území – katastrálne územie obce Horné Orešany sa nenachádzajú ložiská vyhradených nerastov a nie sú ani iné záujmy, ktoré by bolo potrebné chrániť podľa banského zákona. V prípade potreby všetky dostupné informácie o geologickej preskúmanosti a podklady o chránených ložiskových územiach, dobývacích priestoroch, prieskumných územiach, prípadne zosuvoch je možné získať v Štátnom geologickom ústave Dionýza Štúra odbor Geofond.

Pôdne pomery

Z hlavných pôdnych jednotiek sa na území nachádzajú: čiernice typické, stredne ťažké až ľahké (19) ČAmc, fluvizeme stredne ťažké až ľahké, plytké (14) FM, čiernice glejové, stredne ťažké (26) ČAG, – čiernice glejové, ťažké, karbonátové (27) ČAG, hnedozeme typické na sprašových hlinách (45) HMm, HMI, hnedozeme pseudoglejové, stredne ťažké (51) HMg, kambizeme typické a kambizeme hnedozemné na svah. hlinách stredne ťažké (65), kambizeme pseudoglejové na svah. hlinách stredne ťažké až ťažké (71) KMg, kambizeme plytké, stredne ťažké až ľahké (79) KM, kambizeme na ostatných substrátoch na výrazných svahoch stredne ťažké (83), rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch (87), gleje, stredne ťažké až veľmi ťažké (94) GL, rendziny typické na svahoch, stredne ťažké až ťažké (92) RAm. Podľa rozloženia vrstevníc bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek je vidieť čiastočná roztrieštenosť územia celého katastra. Najkvalitnejšie pôdy sa nachádzajú v južnej a juhovýchodnej časti územia. Tieto pôdy podliehali periodicky záplavám jarnými vodami a usadzovali sa nánosy rôznej zrnitosti smerom k povrchu jemnejšieho materiálu, na ktorých sa vytvorila čiernica- lužná pôda černoziemná. Substrátom je hlinitá preplavená vápenatá spraš a aluviálne vápenaté náplavy. Tieto pôdy sa vyvinuli v rovinách a depresiách pod vplyvom sezónne zvýšenej vlhkosti. Kambizeme (v starších klasifikáciách hnedé pôdy) nachádzajúce sa v západnej a severnej časti územia sú pôdy s rôzne hrubým svetlým humusovým horizontom, pod ktorým je horizont zvetrávania skeletnatých substrátov s rôznym, väčšinou však vyšším obsahom skeletu. Nachádzajú sa zväčša na hlinách v západnej oblasti katastrálneho územia, ako plytké, stredne ťažké až ťažké pôdy. V juhovýchodnej časti územia dominujú hnedozeme a regozeme na sprašiach. Ornica je v hrúbke cca 27 cm farby tmavo-žltá hnedá, drobivejšia, hlinitejšia. Pod ňou sa nachádza luvický horizont tmavo-žltá hnedá farba za sucha, hlinitý až ílovitohlinitý. Podľa materiálov komplexného prieskumu sú tieto pôdy popísané ako regozeme a hnedozeme erodované na spraši a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké na miernom až strednom svahu. Humusový horizont je hlboký do cca 30 cm. Celá plocha územia je v podstate svažovaná s prejavom plošnej vodnej erózie. Pôda je hlboká okolo 60 cm, bez skeletu, resp. s obsahom skeletu do hĺbky 0,6 m i nad 10 %. Z pedologického hľadiska možno pôdy hodnotiť ako stredne ťažké a ťažké plytké aj hlboké, pôdy (ÚPO, 2010, s.60-62).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Horné Orešany od roku 2004.

Výmera územia v ha.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Celk. výmera úz. obce	2156,9	2156,9	2156,9	2156,9	2156,9	2156,9	2156,9	2156,9	2156,9	2156,9	2156,9
Pol'nohosp. pôda - spolu	789,8	789,5	789,4	783,8	783,3	775,5	775,4	775,3	775,3	775,1	774,7
- orná pôda	631,1	630,7	630,7	630,2	629,7	624,0	624,6	624,7	624,3	624,1	624,0
- vinice	70,8	70,8	70,8	70,7	70,7	71,7	70,8	70,6	70,6	69,9	69,9
- záhrada	28,3	28,3	28,2	28,1	27,8	27,8	27,8	27,8	28,2	29,4	29,2
- trvalý trávny porast	59,7	59,7	59,7	54,9	55,2	52,0	52,3	52,1	52,1	51,7	51,6
Nepoľnoh. pôda - spolu	1367,1	1367,4	1367,5	1373,1	1373,6	1381,4	1381,5	1381,6	1381,6	1381,8	1382,2
- lesný pozemok	1127,6	1127,6	1127,6	1127,7	1127,4	1129,0	1128,7	1128,7	1128,7	1128,7	1128,7
- vodná plocha	71,3	71,3	71,3	72,5	72,5	73,3	73,3	72,8	72,8	72,8	72,8
- zast. plocha a nád.v.	106,7	106,7	107,0	107,2	107,6	107,8	108,0	108,7	108,8	108,9	109,1
- ostatná plocha	61,4	61,7	61,6	65,7	66,1	71,3	71,4	71,4	71,3	71,4	71,6

Zdroj: 20.12.2015, DataCubes, ŠÚ SR,

Z celkového hľadiska dochádza k poklesu poľnohospodárskej pôdy. K najväčším negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade TPP, ktorých výmera klesla do roku 2014 na 51,6 ha. K miernemu nárastu došlo v prípade záhrad. Výmera nepoľnohospodárskej pôdy vzrástla na 1382,2 ha. Zastavané plochy a nádvoria vzrástli na 109,1 ha.

Hydrologické pomery

Povrchové toky

Povrchový odtok z katastrálneho územia Horné Orešany zaist'uje predovšetkým potok 4. rádu Parná a čiastočne potok 6. rádu Smutná. K väčším prítokom mimo riešené územie patrí Orešianka a Podhájsky potok. Na vodnom toku Parná bola vybudovaná vodná nádrž Horné Orešany v katastri obce s reguláciou toku pod telesom hrádze. V lokalite Parina je vybudované rybne hospodárstvo – „ rybáren “ s príslušným spôsobom organizácie vodného toku Parnej.

Potok Parná

Parná je pravostranný prítok Trnávky dlhý 38,5 km. Pramení v Malých Karpatoch, v podcelku Pezinské Karpaty, pod hlavným hrebeňom pohoria, na úpätí Vápennej (752,2 m n. m.), v nadmorskej výške okolo 560 m n. m. Tečie východným smerom, priberá kratšie prítoky z oboch strán, prudko sa stáča, na krátkom úseku tečie na sever a vzápätí sa stáča na severovýchod, kde preteká osadou Rybáreň so sústavou rybníkov Parina. Zľava priberá Bohatú a ďalej tečie na východ cez rekreačnú osadu Majdan a južne od obce Lošonec ústi do vodnej nádrže Horné Orešany, ležiacej na rozhraní Malých Karpát a Podunajskej pahorkatiny. Ďalej tečie územím Trnavskej pahorkatiny, stáča sa najprv na juh, preteká obcou Horné Orešany, za ktorou pokračuje juhovýchodným smerom. Z pravej strany priberá neďaleko Dolných Orešian Orešanský potok (174,7 m n. m.), preteká okolo Košolnej a koryto Parnej sa začína výraznejšie horizontálne vlniť. Potom tečie cez obec Suchá nad Parnou, kde sprava priberá Podhájsky potok a rozširuje svoje koryto, preteká susednou obcou Zvončín a následne sa od hlavného koryta odpája na ľavom brehu vedľajšie koryto (154,5 m n. m.). To tečie rovnobežne s hlavným korytom a opäť sa pripája severne od obce Biely Kostol. V blízkosti tejto obce sa oddeľuje ďalšie ľavostranné vedľajšie rameno, ktoré pokračuje v dĺžke 4,5 km súbežne s hlavným korytom, a následne napája sústavu Trnavských rybníkov na ľavom brehu. Pokračuje juhozápadným okrajom Trnavy, popri obci Hrnčiarovce nad Parnou, kde sa najprv na pravom brehu oddeľuje ďalšie vedľajšie rameno, tečúce súbežne s hlavným korytom, ktoré následne utvára dvojité ostrú zákrutu a vzápätí priberá vedľajšie rameno pritekajúce z oblasti Trnavských rybníkov. Parná tečie pri obci Zeleneč na krátkom úseku na juh, priberá vedľajšie rameno oddelené pri Hrnčiarovciach a ústi do Trnávky.

Vodná nádrž Horné Orešany

Leží asi 500 m severozápadne od obce Horné Orešany na potoku Parná, priamo na okraji Malých Karpát v krásnom lesnom prostredí. Od Trnavy je vzdialená 15 km. Má rozlohu 49 ha a zadržiava 3 milióny metrov kubických vody. V jarnom období za nízkeho stavu vody, boli uskutočnené brigády na odstránenie náletových drevín, čím sa podstatne zlepšili podmienky na lov rýb. Nádrž je veľmi dobre zarybnená. Je tu možnosť ulovenia pekného kapríka, ale aj ostatné sprievodné ryby - lieňa, zubáča, šťuky, ostrieža. Vyskytuje sa tu aj pstruh potočný vo svojej jazernej forme. Je tu aj veľké množstvo karasa strieborného.

Podzemné vody

V Pezinských Karpatoch pri Majdánskom a ďalej proti prúdu Parnej sú overené výrazné pramene podzemných vôd. Pramene sa väčšinou nachádzajú v nivách potokov či na dnách hlboko zarezaných

údolí. Pramene podzemnej vody sú na kryštaliniku puklinové, v hrubších kamenito-piesočných a štrkových nánosoch úvalín sutinové. Je ich mnoho, avšak s malou výdatnosťou. Z vápencov a dolomitov chočskej jednotky sú na vodu bohaté vyvieracky, medzi ktoré patrí aj krasový prameň v Čachticiach.

Klimatické pomery

Katastrálne územie obce Horné Orešany sa nachádza v dvoch klimatických oblastiach. Severovýchodná časť územia spadá do mierne teplej oblasti okrsku mierne teplého, mierne vlhkého s miernou zimou – pahorkatinový. Mierne teplá klimatická oblasť je charakterizovaná priemerne menej ako 50 letnými dňami za rok, s denným maximom teploty vzduchu väčším alebo rovným 25 °C, júlový priemer teploty vzduchu väčší alebo rovný 16 °C. Juhozápadná časť územia sa nachádza v teplej klimatickej oblasti v okrsku teplom, mierne vlhkom s chladnou zimou. Teplá klimatická oblasť sa vyznačuje priemerne 50 a viac letnými dňami za rok, s denným maximom teploty vzduchu väčším alebo rovným 25 °C. Priemerná ročná teplota je 9 - 10 °C, priemerný ročný úhrn zrážok – 650 –800 mm. V záujmovom území prevládajú severozápadné a juhovýchodné vetry.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Fytogeograficky sa zaradujú Malé Karpaty do obvodu podoblasti predkarpatskej flóry (oblasť panónskej flóry). Pre pomerne malú nadmorskú výšku a susedstvo s teplými nížinami sú horské druhy Malých Karpát len slabo zastúpené. Nížinné druhy tu nemajú vhodné stanovištia, a preto ich rastlinstvo je veľmi odlišné. V nižších polohách sú dubiny, v ktorých sa uplatňuje hlavne dub plstnatý, menšie plochy zaberajú dobovo-hrabové lesy, vo vyšších polohách úplne prevládajú bučiny, miestami sú vyvinuté aj suťové jaseňovo-javorové lesy. Ráz podrastu sa mení aj podľa geologického zloženia. Borovica bola vysadená. Na strmých skalnatých svahoch na vápennom substráte sa uplatňujú porasty s kostravou bledou, miestami lipnica bádenská, na severných expozíciách rastie ostrevka vápnomilná. Na hlbších pôdach južných svahoch sú porasty s ostricou nízkou, prípadne s kostravou žliabkovitou. V Slovensku len z Malých Karpát sú známe: iskerník perovitostrihaný, arábka výbežkatá, striebrenka hlavičkatá, listnatec jazykovitý, vika sivá, ranostaj ľúby. Ceterak lekársky má tu jedinu presne známu lokalitu na Slovensku. Pomerne hojné sú tu karpatsko-panónske endemity – klinček Lumnitzerov a chudôpka drsnoplochá. Teplomilné druhy sú hojné, nie sú však rovnomerne rozšírené na celom území. Severnú hranicu rozšírenia tu má napr. ľadenec Borbášov, poniklec čiernastý, sezel feniklový, divozel tmavočervený, zo vzácnym kavyľ stredomorský, tenkolistý, mednička najvyššia, modruška pošvatá, jaseňec biely, sinokvet biely, mäkký, pakost lesný, kosatec dvojfarebný. Horských druhov je málo, najdôležitejšie sú arábka alpínska, bodliak sivý, jastrabník prerastlíkový, zvonovník hlavatý, vápnica skalná, večernica snežná, valeriána trojená, jelení jazyk celolistý, poniklec slovenský rastie veľmi vzácné len v najsevernejšej časti Malých Karpát boli dôležitou cestou, ktorú v ľadových dobách prenikali z Alp do Karpát.

Lošonský háj

Územie, chránené v kategórii Prírodná rezervácia. Predmetom ochrany sú lesné spoločenstvá duba zimného v spoločenstvách skupiny lesných typov hrabová dúbrava (Carpinetum-Quercetum), v podraze zob vtáčí (Ligustrum vulgare), ruža šípová (Rosa canina), hloh obyčajný (Crataegus laevigata), javor poľný (Acer campestre), hrab obyčajný (Carpinus betulus), plúcnik lekársky (Pulmonaria officinalis), lipkavec marinkový (Galium odoratum), ostrica lesná (Carex sylvatica), lipnica hájna (Poa nemoralis), lipkavec obyčajný (Galium aparine).

Všivavec

Na lokalite sa vyskytuje viacero typov porastov, je zastúpený les, opustený ovocný sad, opustené lúky, spoločenstvá plytkých pôd na miestach ťažby kameňa v minulosti. Súčasťou lokality je aj chránené územie – CHA Všivavec. Zo zaujímavejších druhov boli zistené napr. nátržník priamy (Potentilla recta), fúzatka prstnatá (Botriochloa ischaemum), hrdobarka obyčajná (Teucrium chamaedrys), chondrila prútnatá (Chondrilla juncea), kručinka farbiarska (Genista tinctoria), hlaváč žltkastý (Scabiosa ochroleuca), lipkavec syridlový (Galium verum), sezel sivý (Seseli osseum). Vo zvyškoch xerothermofilných spoločenstiev zväzu Xerobromion sa udáva výskyt hlaváčka jarného (Adonis vernalis – VU,§), kavyľ Ivanovho (Stipa joannis – VU,§), lazera trojlaločného (Laser trilobum - LR).V zalesnenej časti rastie okrem iných drevín aj vysadený jaseň mannový (Fraxinus ornus - §), v podraze boli zistené taxóny z rodov kruštík (Epipactis) a vstavač (Orchis – pravdepodobne vstavač bledý (Orchis pallens – EN,§).

Orešany

Plošne rozsiahla lokalita – úpätie Malých Karpát v okolí obcí Horné Orešany a Dolné Orešany.

Mozaiky sádov, vinogradov, opustených plôch

Územie je tvorené mozaikou vinogradov, sádov, lúk a opustených plôch. Poskytuje podmienky pre život celého spektra rastlín a živočíchov, výrazne sú zastúpené teplomilné druhy. V stromovom poschodí sú časté ovocné dreviny, vyskytuje sa tu aj oskoruša (*Sorbus domestica*), dub cerový (*Quercus cerris*). Z krov sa uplatňuje najmä slivka trnková (*Prunus spinosa*). V bylinnom poschodí bolo zistených viacero teplomilných druhov, napr. pamajorán obyčajný (*Origanum vulgare*), chondrila prútnatá (*Chondrilla juncea*), hlaváč žltkastý (*Scabiosa ochroleuca*), šedivka sivá (*Berteroa incana*), ranostaj pestrý (*Securigera varia*), tunika prerastená (*Petrorhagia prolifera*), zlatobyl' obyčajná (*Solidago virgaurea*), smldník olšovnikovitý (*Peucedanum oreoselinum*), čermel' lúčny (*Melampyrum pratense*), kručinka farbiarska (*Genista tinctoria*), rozhodníkovec najväčší (*Hylotelephium maximum*). Výskyt viacerých ohrozených druhov čel'ade vstavačovité (*Orchidaceae*).

Lesy

V lesných porastoch, susediacich s vyššie uvedenými lokalitami, sú zastúpené aj kyslomilné dubiny na kremencoch. Zistené boli dub zimný (*Quercus petraea*) a dub žltkastý (*Quercus dalechampii*), v bylinnom poschodí metluška krivolaká (*Avenella flexuosa*), vres obyčajný (*Calluna vulgaris*), luskáč lekársky (*Vincetoxicum hirundinaria*).

Súčasťou lokality je aj Prírodná rezervácia Bolehlav. Predmetom ochrany sú lesné biocenózy 2. a 3. vegetačného stupňa JV okraja Malých Karpát. Zastúpené sú skupiny lesných typov dubová bučina (*Querceto-Fagetum*), lipovo-dubová bučina (*Querceto-Fagetum tiliosum*), lipová bučina (*Fagetum tiliosum*), lipová javorina (*Tilieto-Aceretum*) a jaseňová javorina (*Fraxineto-Aceretum*). Uvádzajú sa viaceré ohrozené a vzácne druhy: jasenec biely (*Dictamnus albus* – VU,§), prilbovka dlholistá (*Cephalanthera longifolia* – VU,§), vstavač purpurvý (*Orchis purpurea* – VU,§), sklenobyl' bezlistá (*Epipogium aphyllum* – EN,§), hniezdovka hlístová (*Neottia nidus-avis* - §), laser trojlaločný (*Laser trilobum* - LR), cesnak žltý (*Allium flavum*), psojazyk uhorský (*Cynoglossum hungaricum* - VU), chudóbka drsnoplodá (*Draba lasiocarpa*), deväťorníkovec sivý (*Rhodax canus* - VU), čermel' hrebenitý (*Melampyrum cristatum* - LR), púpava neskorá (*Taraxacum serotinum* – EN,§) (Hrbatý 1997).

Živočíšstvo

Živočíšstvo Malých Karpát charakterizujú z vtákov: obyčajné hniezdiče vyskytujúce sa rovnomerne a v hojnom počte, celé skupiny vtákov zastúpené v Malých Karpát viacerými druhmi ako v iných oblastiach a zriedkavejšie slovenské hniezdiče. Do prvej skupiny patria: pinka obyčajná, sýkorka veľká, kolibríky, červienka obyčajná, drozdy, penica čiernehohlavá, strnádka obyčajná, glezg obyčajný, škorec obyčajný a hrdlička poľná. Do druhej patria dravce, zastúpené 11 druhmi (plamienka driemavá, výrik obyčajný, výr skalný, kuvik obyčajný, sova obyčajná a i.) a d'ateľ s 9 druhmi (krutohlav obyčajný, žlna zelená a sivá, tesár čierny, d'ateľ veľký, hnedkavý, bielochrbtý, prostredný a malý). Do tretej skupiny patrí napr. bocian čierny a skaliar pestrý. Z cicavcov charakterizujú túto oblasť sysel' obyčajný, líška obyčajná, kuny, mačka divá, sviňa divá, daniel škvrnitý, srnec hôrny a muflón obyčajný, z plazov jašterica múrová, zelená, had stromový a zmijovec hladký a z obojživelníkov ropucha obyčajná a skokan hnedý.

CHVÚ Malé Karpaty

Malé Karpaty sú jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov sokol rároh (*Falco cherrug*), včelár lesný (*Pernis apivorus*) a d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*). Pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov výr skalný (*Bubo bubo*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), d'ateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*), d'ateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), d'ateľ čierny (*Dryocopus martius*), sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), muchárik bieločrý (*Ficedula albicollis*), muchárik červenohrdlý (*Ficedula parva*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), žlna sivá (*Picus canus*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), krutihlav hnedý (*Jynx torquilla*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), žltochvost lesný (*Phoenicurus phoenicurus*), prhl'aviar čiernehohlavý (*Saxicola torquata*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*) a orol kráľovský (*Aquila heliaca*).

Všivavec

Významná lokalita pre výskyt suchozemských stavovcov. Zaznamenaných tu bolo 73 druhov. Najpočetnejšie sú zastúpené vtáky - 57 druhov, potom cicavce - 12 druhov a obojživelníky a plazy sú zastúpené po dvoch druhoch. Z celkového počtu zistených druhov je 57 chránených (t. j. 78,1%). Z toho je najpočetnejšia kategória ohrozených druhov - 54 spécii, veľmi ohrozené sú dva druhy a kriticky ohrozený je jeden druh (*Falco cherrug*). Z hľadiska ekososozologického hodnotenia patrí Všivavec k lokalitám s vysokou hodnotou (EH = 110,5).

Orešany

Menej významná lokalita so zaznamenaným výskytom 43 druhov suchozemských stavovcov. Obojživelníky sú zastúpené druhmi skokan rapotavý (*Rana dalmatina*), ropucha obyčajná (*Bubo bubo*) a ropucha zelená (*B. viridis*). Z plazov sa vyskytujú užovky (*Coronella austriaca*, *Elaphe longissima*) a jašterica zelená (*Lacerta viridis*). Vtáky sú zastúpené 32 druhmi a cicavce 9 druhmi. Z celkového počtu pozorovaných druhov je 28 chránených (t. j. 65,1%). Dva druhy sú veľmi ohrozené (*Rana dalmatina*, *Falco subbuteo*) a ostatné (26 druhov) sú ohrozené. Lokalita patrí k územiám, ktoré majú priemernú ekozozologickú hodnotu (EH = 57,5). Inventarizačný výskum koleopterofauny v PR Bolehlav uskutočnil Majzlan (1997). Zistených bolo 89 druhov, medzi nimi aj ohrozené a vzácné druhy strelček najväčší (*Aptinus bombardia*) a bioindikátor málo narušeného prostredia utekáčik *Pterostichus macere*, kováčik *Lacon quercus*, liskavka *Cryptocephalus cordiger*. Z ďalších druhov entomofauny boli zistené napr. modlivka zelená (*Mantis religiosa*), z motýľov vidlochvost ovocný (*Iphiclides podalirius*), vidlochvost feniklový (*Papilio machaon*), pestroň vlkovcový (*Zerynthia polyxena*).

Genofondové lokality

Všivavec

Zarastajúce xerotermy, lesné spoločenstvá s výskytom druhov hlaváčik jarný (*Adonis vernalis*), kavyl' Ivanov (*Stipa joannis*), lazer trojlaločný (*Laser trilobum*), druhy rodov kruštík (*Epipactis*) a vstavač (*Orchis*). Je to významná lokalita aj pre výskyt suchozemských stavovcov. Zaznamenaných tu bolo 73 druhov, z nich 57 druhov je chránených, 54 druhov je zaradených medzi ohrozené druhy, veľmi ohrozené sú dva druhy a kriticky ohrozený je jeden druh (*Falco cherrug*).

Orešany

Lesné spoločenstvá, mozaiky vinogradov, sadov, lúk a opustených plôch. Výskyt druhov oskoroša domáca (*Sorbus domestica*), jaseň biely (*Dictamnus albus*), lazer trojlaločný (*Laser trilobum*), psójazyk uhorský (*Cynoglossum hungaricum*), chudóbka drsnoplodá (*Draba lasiocarpa*), deväťorníkovec sivý (*Rhodax canus*), čermel' hrebenitý (*Melampyrum cristatum*), púpava neskorá (*Taraxacum serotinum*) a viacerých ohrozených druhov čeľade vstavačovité (Orchidaceae).

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec má čiastočne vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV. Dažďová kanalizačná sieť je riešená prostredníctvom rigolov popri ceste. Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné: T - mobile 100 %, Orange 100 % a O2 100 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom DSL, Wi-Fi, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov.

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Horné Orešany má vybudovaný verejný vodovod, ktorý zásobuje celú obec pitnou vodou. Zdrojom vody je sústava troch studní HS 5, HS 6, HS 7, ktorých spoločná výdatnosť je podľa hydrogeologického prieskumu $Q_v = 12,9$ l/s. Studne sú umiestnené juhozápadne od obce. Hygienické zabezpečenie pitnej vody sa vykonáva dezinfekciou – dávkovaním chlórnanu sodného do výtlačného potrubia vodovodu zo studní do vodojemu. Voda zo studní je výtlačným potrubím DN 150 vedená do prepojovacej šachty a následne do zemného vodojemu SMK – 2 x 250 m³, ktorý sa nachádza na svahu Malých Karpát. Kóta min. hladiny je 252,00 m. n. m. a max. hladiny 254,70 m n.m. Voda z vodojemu do obce je privádzaná zásobovacím potrubím DN 200 do prepojovacej šachty. V prepojovacej šachte sa potrubie rozdeľuje na samostatné vetvy, ktoré zásobujú pitnou vodou obec Horné Orešany a samostatnú vetvu, ktorá zásobuje obec Dolné Orešany – DN 150. Ochranné pásma vodných zdrojov a vodojemu sú zabezpečené oplotením. Pásmo hygienickej ochrany II° pre studne je ohraničené na severe mlynským náhonom, na východe potokom Parná, na západe mlynským náhonom a na juhu cca 100 m pod studňou HS 5. Do vonkajšej časti pásma je nutné zahrnúť povodie potoka Parná a zabezpečiť potok proti znečisteniu odpadovými vodami v obci. Miestna časť Majdánske má vybudovaný vodovodný systém. Tvoria ho: zdroj vody – pramene, zemné vodojemy a vodovodné potrubie gravitačné. Zásobovacím potrubím z vodojemu je privádzaná pitná voda do obce Horné Orešany. Vetvy vodovodnej siete sú vedené v každej ulici, aby bola zabezpečená potreba pitnej vody pre všetkých obyvateľov obce. Vodovodná sieť v obci je zokruhovaná. V okrajových častiach ulíc je vodovodná sieť vetvová. Jednotliví odberatelia sú na verejný vodovod napojení vodovodnými prípojkami, na ktorých je osadený vodomerný merací bod. Verejný vodovod zabezpečuje aj potrebu požiarnej vody osadenými podzemnými hydrantmi. Potrubie vodovodnej siete je z rúr PVC tlakových hrdlových DN 100, DN 150 a DN 200. Výtlačné potrubie za studní je z oceľových rúr DN 80, DN 100 a DN 150. Prevádzku a údržbu vodovodnej siete zabezpečuje TAVOS a.s. Piešťany. Vodovodnú sieť v miestnej časti obce Majdánske nebolo možné zistiť.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Odvádzanie splaškových vôd z obce je riešené v rámci združenia obcí v povodí Parná. Splaškové vody zo združenia obcí sú odvádzané do mestskej kanalizácie Trnava, zberača G na Ovocnej ulici s cieľom odvádzania a čistenia splaškových vôd v ČOV Trnava v Zelenči. Splaškové vody sú t.č. odvádzané čiastočne aj do žump a likvidované majiteľmi nehnuteľností. Realizovala sa výstavba kanalizačného gravitačného zberača G1 – DN 250 – PVC. Vybudovaný je tlakový kanalizačný zberač G1 – D 160 – PVC vedený z obce Dolné Orešany do obce Horné Orešany a z obce Horné Orešany do obce Lošonec. Vyprojektovaná kanalizačná sieť v obci je navrhnutá ako gravitačná. Zberač G1 je zaustený do hlavnej čerpacej stanice – ČS, v ktorej splaškové vody budú prečerpávané do tlakového zberača G1, ktorý odvádzajú splaškové vody do obce Dolné Orešany. V obci je budovaný hlavný zberač G1 – gravitačný, do ktorého zaustúpajú jednotlivé uličné stoky. Jednotlivé uličné stoky sú zaustené buď do zberača alebo do pomocných čerpacích staníc ČS 1, 2, 3, 4. Z ČS sú splaškové vody prečerpávané do uličných stôk alebo do zberača. V miestnej časti Majdánske je vybudovaná splašková kanalizácia s vlastnou ČOV. Vyčistené odpadové vody sú odvádzané do recipientu Parná. Vzhľadom na zastaralé zariadenia ČOV je potrebné zabezpečiť rekonštrukciu a inováciu ČOV. Gravitačná kanalizácia je riešená z kanalizačného potrubia PVC DN 250 s príslušným rozmiestnením vstupných šachiet. Výtlačné potrubie z hlavnej ČS je z rúr PVC – D 160. Výtlačné potrubie z pomocných ČS 1 – ČS 4 je z rúr HDPE D 63. Pre odvádzanie splaškových vôd z obce je vybudovaná hlavná ČS. V obci sú vybudované pomocné ČS 1, 2, 3, 4. Súčasťou kanalizácie sú aj domové prípojky DN 150 po hranicu nehnuteľnosti (ÚPO, 2010, s.44-45).

Kanalizácia dažďová

Zrážkové vody z povrchového odtoku z intravilánu obce sú odvádzané povrchovým spôsobom, sieťou povrchových priekop - rigolov, pozdĺž komunikácií, zaustených do vodného toku Parná. Odvádzanie dažďových vôd z navrhovaných lokalít uvažujeme povrchovým spôsobom, sieťou odvodňovacích priekop so zaustením do vodného toku Parná. V rámci úprav komunikácií, resp. návrhu nových riešiť aj odvádzanie dažďových vôd (ÚPO, 2010, s.47).

Elektrická rozvodná sieť

Okres Trnava je v súčasnosti zásobovaný elektrickou energiou z jadrových zdrojov (komplex jadrových elektrární VVER v Jaslovských Bohuniciach s celkovým inštalovaným výkonom 1.760 MW) a klasických zdrojov elektrickej energie. Z hľadiska budúcnosti je však na základe uznesenia vlády SR č. 801/1999 rozhodnuté o predčasnom ukončení prevádzkovania celého komplexu JE v priebehu rokov 2006–2015. Zásobovanie okresu sa uskutočňuje cez transformačnú stanicu 400/220/110 kV Križovany nad Dudváhom. Pre distribúciu vysokého napätia slúžia nasledovné transformačné stanice 110/22 kV: Samotné sídlo je v súčasnosti zásobované elektrickou energiou z jednej linky vzdušného 22 kV vedenia č. 217 AlFe 3 x 95 mm². Z tohto vedenia sú vyvedené odbočky pre napojenie transformačných staníc 22/0,4 kV. Rozvod je vedený na betónových a oceľových priehradových stožiaroch. Zásobovanie obyvateľov, služieb a výroby sa v súčasnosti uskutočňuje prostredníctvom 10 transformačných staníc 22/0,4 kV o celkovom inštalovanom výkone 2.380 kVA. Distribučné stanice sú prevažne stožiarovej konštrukcie (oceľové priehradové a betónové 1, 2,5 a 4–stĺpové) a tiež murované. Sekundárne rozvody sú vedené vzduchom na betónových stožiaroch vodičmi AlFe 4 x 50 až 70 mm² a tiež samonosnými izolovanými vodičmi 4 x 95 mm² lúčovým spôsobom a svojimi prenosovými schopnosťami vyhovujú súčasnému stavu. V nových lokalitách IBV je rozvod vedený zásadne káblom v zemi. Podľa vyhlášky MH SR č. 267/1999 Z. z. odberatelia podľa počtu sú zaradení predovšetkým do kategórie odberu „D“ (obytné a rodinné domy), v menšej miere „B“ a „C“ (služby a výrobná sféra), pričom obytne a rodinné domy podľa stupňa elektrizácie (vzhľadom na plynofikáciu obce) možno zaradiť najmä do skupiny „A“ (90 %), v menšej miere „B“, a „C“ (podľa STN 33 2130).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:

- od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
- pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
- od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
- od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
  - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
  - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
  - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
  - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
  - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
  - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
  - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
  - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
  - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M., 2008).

Zásobovanie plynom

Obec Horné Orešany je zásobovaná zemným plynom z VTL plynovodu DN 150, PN 40 Boleráz - Častá. VTL prípojka plynu DN 80, PN 40 je privedená do regulačnej stanice plynu – RS, ktorá je umiestnená na okraji obce pri vstupe štátnej cesty III/5048 Trnava – Horné Orešany do obce. Typ regulačnej stanice je RS 2000/2/1 – 440. V obci je vedený stredotlaký rozvod plynu o max. tlakovej hladine 300 kPa. Miestne rozvody plynu v obci Horné Orešany sú stredotlaké – STL o prevádzkovom tlaku 300 kPa. Rozvody plynu v obci sú vedené v každej ulici a pokrývajú potrebu plynu v plnom rozsahu. Jednotliví odberatelia v obci sú napojení na plynovod STL prípojkami. Regulátory tlaku plynu sú pre odberné miesta navrhnuté ako domové. Meranie spotreby je plynomerom pre každé odberné miesto samostatne. Potrubie plynovodu je z rúr PEHD, prípojky sú tiež z rúr PEHD. Plynovodné potrubia vedené cez potok sú z ocelových rúr.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
  - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
  - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
  - 8 m pre technologické objekty
- bezpečnostné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
  - 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
  - 50 m pri regulačných staniaciach, filtračných staniaciach, armatúrnych uzloch určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete pri plynovodoch

- s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie teplom

Súčasný stav zásobovania teplom sídla Horné Orešany charakterizuje decentralizovaný spôsob zásobovania teplom a to hlavne samotné vykurovanie rodinných domov a objektov občianskej vybavenosti zemným naftovým plynom, v niektorých domácnostiach je vykurovanie zabezpečené tuhými palivami (drevo, uhlie) a elektrickou energiou. Postupne sa uvažuje so znižovaním využitia týchto palív a zabezpečenie úplnej plynofikácie obce hlavne z hľadiska ozdravenia životného prostredia a prispôsobenia legislatívy pri vstupe do Európskej únie z hľadiska ochrany životného prostredia. Teplá úžitková voda sa pripravuje v plynových prietokových ohrievačoch, v kotlových výmenníkoch alebo elektrickým ohrevom. Tam, kde nie je zavedený plyn, ohrev vody je riešený v ocelových tlakových valcoch na tuhé palivá. Na varenie sú väčšinou navrhované plynové a elektrické sporáky, resp. sporáky na propán-bután alebo elektricky.

Najviac bytov v obci Horné Orešany je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho diaľkového a iného vykurovania. Iný typ vykurovania využívalo cca. 182 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia					
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia		
17	335	182		9	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených zemným plynom – 423 a pevným palivom – 115 bytov. Elektrickú energiu na vykurovanie využívalo 9 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie					
plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
423	9	0	115	2	9

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Netradičné druhy energie

Zdroje a zariadenia na výrobu netradičných druhov energie tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Odporúča sa však zmena (v jednotlivých prípadoch) palivovej základne prechodom na biomasu. V prípade nedostatočného využitia orných pôd pre poľnohospodárske účely, je možné tieto plochy preorientovať na pestovanie plodín pre energetické účely a ich využitie pri zásobovaní teplom. Zároveň je možné pre energetické účely využívať aj odpady z lesných plôch a bioodpady z obce.

Miestny rozhlas

Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Miestny rozhlas v obci je prevedený vzdušne na konzolách. Stožiare sú oceľové (prípadne na stožiaroch elektrického vedenia), do výšky 7.5 m nad zemou. Reprodukory prevažne 6 a 12 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti bude plne vyhovovať aj v ďalšom období až do času, pokiaľ odovzdávanie informácií v obci nebude na báze miestnej výmeny informácií z centra na Obecnom úrade.

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný televíznym prekrývačom DVB. Signál ku koncesionárom sa dostáva na kvalitnej digitálnej úrovni. Miestna telefónna sieť v obci je vybudovaná úložnými káblami TCEPKFLE XN 0,4, ktoré zabezpečujú zapojenie jestvujúcich účastníkov cez sieťové rozvádzače (CCC). Rodinné domy sú zapojené káblami TCEPKFLE 1XN0,4 ukončené v skrinkách ICAS2 osadených na fasádach domov. Pri nezapojených domoch sú ponechané rezervy káblov v zemi, označené rezonančnými markermi. Obecny úrad a Základná škola sú zapojené cez prípojkové skrine telefónu. V okrajových častiach obce sú rozvody vzdušnými samonosnými káblami na podperných bodoch – drevených stĺpoch. Učastníci sú zapájaný cez stĺpové objekty – ÚR. Lokalita Majdan je zapojená úložným káblom v súbehu s prístupovou komunikáciou. Zostávajúce lokality sú zapojené samonosnými telekomunikačnými káblami uchytenými na podperných bodoch (drevených stĺpoch).

Dial'kové káble

Okrem káblov miestnej telefónnej siete vedie cez obec aj trasa dial'kových káblov 26DM0,9 (DOK) - metalický a optický kábel (OFC). Pri prácach vedľa trás ich uloženia je nutné dodržať ochranné pásma v zmysle Telekomunikačného zákona a príslušných STN.

Pošta

V súčasnosti sú služby v obci zabezpečované prostredníctvom pošty, ktorá je umiestnená v samostatných priestoroch kultúrneho domu.

Ochranné pásma

ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ÚPD M., 2008).

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete NN. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov pri transformátorových staniciach. Do budúcnosti sa odporúča budovať verejné osvetlenie výbojkovými sodíkovými svietidlami, ktoré budú upevnené na bezpäticových osvetľovacích stožiaroch. Ovládanie navrhovaného osvetlenia je potrebné napojiť pomocou impulzného kábla na centrálny impulz VO obce pri transformátorovej stanici.

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Pre zabezpečenie tejto požiadavky je nevyhnutné dodržať nasledovné zásady: pôdny kryt chrániť pred vodnou eróziou uplatnením protieróznych pôdoochranných a lesotechnických opatrení, zabezpečiť realizáciu povrchových protieróznych priekop zachytávajúcich prívalové vody, zabezpečiť koryto vodného toku proti zosunom pôdy, zvýšiť úroveň starostlivosti o odvádzanie dažďových vôd z územia obce, neupravené úseky vodných tokov riešiť s cieľom ochrany intravilánu pred veľkými vodami na Q100 a orné pôdy pre Q20, pretože náhodilé zaplavenie je ekologicko-produkčne žiaduce, pri výstavbe je potrebné zachovať ochranné pásma pozdĺž tokov 5 m od brehovej čiar, zriaďovanie ochranných pásiem je právne zabezpečené zákonom o vodách c. 364/2004 Z.z. a vyhláškou MŽP SR c. 398/2002 Z.z.. Pri jednotlivých úpravách tokov sa navrhuje v rámci riešenia zachovať prírodný charakter koryta a brehových porastov so snahou zabezpečenia funkčnosti a skvalitnenia životného prostredia. Na toku je potrebné zabezpečiť pravidelné odstraňovanie nánosov, opravy poškodených brehov a ošetrovanie brehových porastov.

Ochranné pásma

- obojstranné ochranné pásmo pobrežných pozemkov v zmysle ustanovení §49 zákona č. 364/2004 o vodách: **10 m** od vzdušnej päty, respektíve brehovej čiar miestnych tokov z dôvodov vykonávania činnosti správcu toku. Do tohto územia nie je možné umiestňovať technickú infraštruktúru, žiadame pevné stavby ani súvislú vzrastlú zeleň. Toto územie nie je možné poľnohospodársky obhospodarováť. Musí byť zachovaný prístup mechanizácie správcu vodného toku a povodia k pobrežným pozemkom z dôvodu údržby a kontroly. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodným tokom musia byť riešené podľa STN 73 6822 – Križovanie a súbehy vedení s vodnými tokmi a akékoľvek stavebné aktivity v ochrannom pásme tokov musia byť prerokované so správcu toku a povodia.

Pri návrhu investícií je potrebné rešpektovať ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. vodách a vyhlášky č. 211/2005 Z. z.. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovania a súbehy vedení s vodnými tokmi“. (ÚPD M., 2008).

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpiwničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti.

Požiarna ochrana

Obec má fungujúci dobrovoľný Obecný hasičský zbor, ktorý plní úlohy súvisiace so zdolávaním požiarov a vykonávaním záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach. V prípade požiaru slúži zásahová jednotka z Trnavy. Navrhovaná sieť zberných a obslužných

komunikácii v zastavanom území mesta umožní optimálny prístup požiarnej techniky do všetkých jej častí a k jednotlivým objektom. Zásobovanie požiarou vodou v nových lokalitách bude riešené z verejnej vodovodnej siete z požiarnych hydrantov.

Cintoríny

Pochovávanie na území obce sa realizuje len na cintoríne. V obci Horné Orešany sa územie akceptuje ako jeden pochovávaci obvod. Nachádza sa tu 1 cintorín. V areáli cintorína v obci sa nachádza aj dom smútku. Do priestorov cintorína sa navrhuje umiestnenie kontajnerov menšieho typu, s ktorým by neboli problémy pri odvoze. V cintoríne sa odporúča realizovať výsadba estetickej parkovej zelene a rekonštrukcia a dostavba chodníkov. Obec neplánuje rozšírenie plochy cintorína.

2.4. DOPRAVA

Modernizáciou a rozvojom dopravnej infraštruktúry v obci a jej okolí dochádza k vytváraniu vhodných podmienok na kvalitný život jej obyvateľov. Rovnako vzrastajú možnosti na príliv investícií, ktoré si nevyhnutne vyžadujú kvalitnú cestnú sieť. Z hľadiska environmentálneho dochádza prvotne k negatívnym účinkom (napr. záber pôdy), druhotne však, po jej uvedení do prevádzky, prispieva k znižovaniu negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie. Kvalitnejšie technické parametre ciest prispievajú k plynulosti dopravy, tie isté úseky sú prekonávané za kratší čas, čím sa skracuje jazdná doba. Cestný a železničný dopravný systém sprostredkúva dopravné vzťahy, ktoré svojou úrovňou a dopravným významom presahujú sídelnú úroveň. Priemet týchto dopravných vzťahov do územia možno hodnotiť z pohľadu väzieb širšieho územia k sídlu.

Komunikačná sieť – štátne cesty

Obec Horné Orešany sa nachádza severozápadne od krajského mesta Trnavy vo VÚC Trnavský kraj. Širšie dopravné vzťahy vyplývajú z umiestnenia obce v okrese v návaznosti na ostatné okresné mestá a obce. Nosným dopravným systémom v súčasnosti i v budúcnosti je cestná doprava, formovaná polohou sídla, ktorá priamo ovplyvňuje rozvoj obce. Sídelný útvar leží na križovatke dvoch dopravných ťahov, a to cesty II/502 a cesty III/5048. Katastrálnym územím obce Horné Orešany prechádzajú nasledovné cesty: v smere severojužnom prechádza obcou dôležitá podkarpatská trasa - cesta II. triedy č. 502 Bratislava – Pezinok - Modra – Horné Orešany – Smolenice – Čhtelnica- Vrbové. Na ňu sa v smere južnom pripája cesta III. triedy 5048 Horné Orešany – Trnava. Prostredníctvom týchto ciest je komunikačné napojenie obce na nadradenú cestnú sieť (cesta I/51), ktoré umožňujú výhodné spojenie so sídlami vyššieho významu a s diaľnicou D1. V smere západnom sa k ceste II/502 pripája cesta III. triedy III/50211, ktorá vedie začiatkom zastavaného územia obce Lošonec do Smolenickej Novej Vsi. Pripojenie cesty II/502 na cestu I/51 Trnava – Senica – Holíč – hranice s ČR je v severnej časti okresu Trnava, v zastavanej časti obce Trstín. V obci Horné Orešany prechádza stredom zastavaného územia obce a plní funkciu zbernej komunikácie (funkčné zaradenie B2). Zároveň svojím umiestnením plní dopravno – obslužnú činnosť, ktorá umožňuje napájanie sa priebežnej i cieľovej dopravy. Cesta III. triedy prechádza (ÚPO, 2010, s.31).

Obec Horné Orešany leží v západnej časti trnavského okresu pri úpätí svahov Malých Karpát v strednej časti Trnavského samosprávneho kraja, južne od dôležitej cesty, ktorá je spojniciou medzi Podunajskou nížinou a Záhorskou nížinou. I keď neleží v mieste dôležitých hlavných dopravných trás nadregionálneho či medzinárodného významu, prostredníctvom ciest I., II. a III. triedy je prepojená s mestami Bratislava, Pezinok, Modra, Senica, Vrbové, ktoré okrem Trnavy v minulosti i v súčasnosti ovplyvňovali a naďalej majú vplyv na rozvoj obce poskytovaním pracovných príležitostí. Od sídla krajského mesta Trnava je vzdialená cca 14 km, čo je vo vhodnej časovej dostupnosti z hľadiska pravidelnej i nepravidelnej osobnej dopravy, od hlavného mesta Slovenska Bratislavy cca 44 km. Do obce nezasahujú žiadne veľké priemyselné či poľnohospodárske centrá, ktoré by mali výraznejší podiel na preprave osôb či tovarov. Hlavný podiel na preprave majú autobusové spoje, zásobovacie vozidlá a osobné vozidlá. V menšej miere sa na preprave v obciach podieľajú novovznikajúce malé poľnohospodárske a výrobné firmy. Po ceste II. a III. triedy vedú diaľkové a prímestské autobusové linky. Cesta II. triedy č. 502 je zaradená do celoštátneho sčítania dopravy na stanovištiach č. 81060 a 81067 medzi obcami Dolný Orešany a Dolné Orešany a za Lošoncom pred Smolenicami (ÚPO, 2010, s.32).

Cesta II/502

Prechádza nezastavaným územím obce v dĺžke cca 1.870 m v smere sever-juh. Jej šírkové parametre sú 6 a 7 m vozovka +

krajnica. Dĺžka v zastavanom území obce je cca 2.427 m. Prechádza stredom sídelného útvaru, na ktorú sa napájajú takmer všetky miestne komunikácie v obci. V obci má funkciu zberno-obslužnej miestnej komunikácie B2 s obojstrannou zástavbou. Smerové pomery priamo v obci sú nevyhovujúce, šírkové usporiadanie podmienené - chýba pás pre cyklistov, chodníky, odvodnenie, ako aj potrebné smerové pomery. Takmer v celej trase s prerušovaním po jednej alebo po druhej strane vozovky je chodník, niekde oddelený zeleným pásom. V časti trasy je len krajnica, ktorá zároveň slúži na parkovanie a odstavenie vozidiel. Pripojenie niektorých miestnych komunikácií je neprehľadné a sťažené výškovými pomermi (ÚPO, 2010, 32-34).

Cesta III/50211

Na cestu II/502 sa pripája severne mimo zastavané územie obce. Jej šírkové parametre sú 5,5-6 m vozovka + krajnica. Jej dĺžka v nezastavanom území je cca 2.135 m. Trasovaná je v západnom smere od cesty II/502. Smerové pomery sú vyhovujúce, šírkové usporiadanie podmienené - chýba pás pre cyklistov a chodníky. Pripojenie na cestu II/502 nie je problematické - zrealizovaná zmena pôvodnej trasy - odklonenie od vodnej nádrže (ÚPO, 2010, 32-34).

Cesta III/5048

Na cestu II/502 sa pripája v centre obce v Horných Orešanoch. Katastrálnym územím prechádza v severovýchodnej časti v dĺžke cca 2.134 m, z toho v zastavanom území 421 m. Jej šírkové parametre sú 5,5 m vozovka + krajnica (ÚPO, 2010, 32-34).

Miestne komunikácie

Dopravný skelet dopĺňajú miestne komunikácie obslužné a upokožené na obytných uliciach, umožňujúce priamu obsluhu všetkých objektov – rodinných domov i občianskej vybavenosti. Takmer v celom riešenom území sú spevnené s asfaltovým povrchom, bez krajnice a obrubníka, šírky cca 3 – 6,5 m z veľkej miery bez odvodnenia, čím niektoré nespĺňajú ani základné normové charakteristiky pre funkčnú triedu C3. Takmer všetky sú bez chodníkov alebo s chodníkmi šírky 0,8 – 1,5 m max, niektoré ukončené slepo na hranici s nezastavaným územím alebo pokračujú ďalej ako poľné cesty. S postupnými dostavbami a rekonštrukciami objektov a inžinierskych sietí sa narušila aj ich kvalita. Výnimkou sú novšie ulice s asfaltovým krytom, pri novej výstavbe rodinných domov, ktoré sú šírky cca 4 – 6 m, avšak tiež bez chodníkov. Na starších uliciach IBV sú cesty šírky max. 3 – 5 m, v zväčša nevyhovujúcom stave a bez chodníkov. Pritom sa jedná o ulice, na ktorých zástavba stále pokračuje, resp. sa počíta s jej rozšírením. Preto bude potrebné rekonštruovať jestvujúce cestné komunikácie v miestach, v blízkosti ktorých v návrhu UPN bude riešená výstavba nových stavebných obvodov s novou dopravnou infraštruktúrou. Odvodnenie je riešené v celej obci do terénu a rigolov, ktoré treba vzhľadom na konfiguráciu terénu a rôzne spádovanie ciest prehodnotiť (ÚPO, 2010, s.36-38).

Hromadná autobusová doprava

Hromadnú dopravu pre obec, ktorá je zamestnanosťou, školami a podobne naviazaná hlavne na mesto Trnavu, ako i na sieť pravidelnej hromadnej osobnej dopravy v SR, zabezpečuje sieť liniek SAD. Obec nemá autobusovú stanicu. Pre potreby zabezpečenia dochádzky a dochádzky do obce slúži 5 zastávok. Rozmiestnené boli tak, aby čo najviac zodpovedali potrebám obyvateľov obce. Umiestnenie zastávok: pri bytovkách: bez samostatného zastávkového pruhu s prístreškom, pri moste II/502: so zastávkovým pruhom, s prístreškom, pri Slov. skautingu II/502: obojstranná, jednostranný zastávkový pruh, s prístreškom, cesta II/502-smer D. Orešany: obojstranná bez zastávkového pruhu, s jednostranným prístreškom, cesta II/502-smer Smolenice: obojstranná bez zastávkového pruhu, s jednostranným prístreškom. V návaznosti na rozširovanie IBV a tým i rozširovanie intravilánu obcí je potreba riešiť množstvo i rozmiestnenie autobus. zastávok pre časovú dostupnosť 5 minút, t. j. cca 400 m. Podľa doriešenia navrhovaných lokalít a výhľadovej časti sa nepredpokladá zvýšenie jestvujúceho stavu zastávok v obci. Avšak všetky autobusové zastávky budú usporiadané v zmysle platnej STN (autobusové niky – zastavovanie mimo priebežného jazdného pruhu) a rekonštruované tak, aby zodpovedali zvýšeným estetickým nárokom (ÚPO, 2010, s.40).

Železničná doprava

Napojenie na železničnú trať je cez železničnú stanicu Trnava a Smolenice.

Pešia doprava

Sieť nemotoristických komunikácií tvorí sieť zväčša nevyhovujúcich chodníkov pozdĺž hlavných dopravných trás v obci. Oddelené od ciest sú zväčša zeleným pásom, v niektorých častiach bez odsunutia. Ich povrch je betónový, živičný alebo z dlaždíc, šírka je zväčša nevyhovujúca v porovnaní so súčasnými parametrami. Najviac frekventovanými miestami sú okolie obecného úradu, kostola s cintorínom, základnej školy, v miestach maloobchodného predaja a zastávok hromadnej automobilovej dopravy, ktoré je potrebné v rámci rozptylových plôch a bezbariérových trás patrične upraviť (ÚPO, 2010, s.36-38).

Cyklistická doprava

Samostatné cyklistické komunikácie v obci sa nenachádzajú. Je potrebné využiť blízkosť území s vodnými plochami (Suchá nad Parnou), resp. blízkosť zalesneného územia, ako i sieť jestvujúcich poľných ciest a navrhnuť cyklistickú trasu s prepojením na rekreačné oblasti regiónu (ÚPO, 2010, s.36-38).

Statická doprava

V obci existuje takmer v plnej miere bytová výstavba vidieckeho charakteru. Pre jej potreby je garážovanie a odstavenie vozidiel vyriešené v rámci objektov rodinných domov alebo samostatnými garážami resp. odstavnými spevnenými plochami na vlastných pozemkoch.

Pre zariadenia občianskej vybavenosti a služieb, ako aj pre bežné potreby odstavenia motorových vozidiel, slúžia priamo krajnice alebo plochy vedľa jazdných pruhov vozoviek. Tieto však iba sporadicky vyplňajú chýbajúci priestor pre dané účely a nemožno ich zaradiť medzi parkovacie plochy. Súčasný rozmiestnenie parkovacích miest v obci je nasledovné (ÚPO, 2010, s.39):

– Slovenský skauting	7 parkovacích miest
– Kostol	6 + 6 parkovacích miest
– bytovka	4 garáže + spevnená plocha
– cintorín	2 parkovacie miesta
– Požiarna zbrojnica	2 parkovacie miesta
– Ihrisko	5 parkovacích miest
– PD	4 parkovacie miesta
– ČSPH	5 parkovacích miest
– Spolu:	41 parkovacích miest

Vodná doprava

V riešenom území nie sú vytvorené podmienky pre existenciu vodnej dopravy.

Letecká doprava

V okrese Trnava nie je letisko na prepravu osôb a nákladov. Najbližšie letisko je v Piešťanoch a v Bratislave. V Piešťanoch je s civilnou a vojenskou prevádzkou, so štatútom medzinárodného letiska s využitím súvisiacom s blízkymi kúpeľmi. Medzinárodné letisko je v Bratislave. V katastrálnom území Klčovany sa nachádza účelové miestne letisko, ktoré sa využíva najmä pre športové účely. Toto zariadenie bude využívané i v návrhovom období, s možnosťou poskytovania služieb i pre komerčnú prepravu osôb (aerotaxi a pod.) (ÚPO, 2010, s.31).

Dopravné zariadenia

Pre potreby automobilovej dopravy sa v riešenom území nachádzajú tieto objekty a zariadenia: most cestný: II/502 nad Parnou 1, MK nad Parnou 3, MK nad Orešankou 1, poľné a lesné cesty 9, lávky nad Parnou 2. Zariadenia pre motoristov: čerpacia stanica PH – cesta II. triedy pri vstupe do obce z Dolných Orešian (ÚPO, 2010, s.40).

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Katastrálne územie obce Horné Orešany tvorí z hľadiska prírodných hodnôt a ekologickej stability krajiny tri zhruba homogénne pásma. Prvým je kompaktné pásmo lesov na ktoré nadväzuje pásmo ornej pôdy a obytnej zóny obce, inak obklopuje obec poľnohospodárska krajina. Obec v hierarchii predstavuje najnižší, ale základný prvok ochrany prírody. Potreba naplňovať environmentálne ciele vyplýva aj zo samotnej alokácie obce. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení n. predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Ochrana prírody a krajiny

Na území katastra obce Horné Orešany sa nachádza niekoľko chránených území s ich ochrannými pásmami. Podmienky ochrany týchto území sú rešpektované pre akúkoľvek činnosť v území sú

definované v príslušných právnych predpisoch. **Do katastrálneho územia zasahuje lokalita NATURA 2000.**

Názov : Biele hory
Kód územia : SKUEV0267
Kraj : BRATISLAVSKÝ KRAJ
Rozloha : 10146,07 ha
Správca územia : CHKO Malé Karpaty

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, 6110* Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi*, 6190 Dealpínske travinnobylinné porasty, 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovišťa *Orchideaceae*), 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpskeho stupňa, 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky, 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz, 8160* Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa, 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary, 9110 Kyslomilné bukové lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9150 Vápnomilné bukové lesy, 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy, 40A0* Xerothermné kroviny, 91G0* Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy, 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy, 91I0* Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

plocháč červený *Cucujus cinnaberinus*, kunka žitobruchá *Bombina variegata*, fúzač alpský *Rosalia alpina, priadkovec trnkový *Eriogaster catax*, roháč obyčajný *Lucanus cervus*, spriadač kostihojový **Callimorpha quadripunctaria*, podkovár malý *Rhinolophus hipposideros*, netopier veľkouchý *Myotis bechsteini*, uchaňa čierna *Barbastella barbastellus*, netopier obyčajný *Myotis myotis*, *Rhysodes sulcatus*, netopier brvitý *Myotis emarginatus*, podkovár veľký *Rhinolophus ferrumequinum*, poniklec prostredný **Pulsatilla subslavica*, poniklec veľkokvetý *Pulsatilla grandis*, fúzač veľký *Cerambyx cerdo*, netopier pobrežný *Myotis dasycneme*, netopier ostrouchý *Myotis blythi*, lietavec sťahovavý *Miniopterus schreibersii*, šidielko *Coenagrion ornatum*, klinček včasný *Lumitizerov* *Dianthus praecox subsp. *lumitizeri*, bobor vodný *Castor fiber*

Navrhované menežmentové opatrenia

Zvyšovanie rubnej doby, Predlžovanie obnovnej doby, Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinele stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny), Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, Stráženie (napríklad. hniezd dravcov), Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, Odstraňovanie zámerne vysadených drevín, Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Povrchové lomy vápencové, dolomitové, Účelové komunikácie, Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia, Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice, Výkon poľovného práva - lov zveri, Organizovanie spoločných poľovačiek, Oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice, Let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia, vymedzenie lokalít a stálych trás skalolezectvo, Zriaďť poľovnícke zariadenie - posed, solník, krmelec, senník, Budovanie a vyznačenie turistických chodníkov, náučných chodníkov, bežeckých trás, lyžiarskych trás alebo cyklotrás, Všetky poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale, Údržba brehových porastov (oprávnenie správcu toku), nad 1000 m dĺžky, Likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom (oprávnenie správcu toku), nad 100 m dĺžky

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Rozširovanie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č.2 vyhlášky, Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny I. a II. kategórii Zoznamu nepôvodných, invázných a expanzívnych, Zriaďť poľovnícke zariadenie – zvernica, Zriaďť rybochovné zariadenie, Povrchové malé vápencové a dolomitové lomy ak ide o ťažbu odštelom, Povrchové veľkokapacitné vápencové a dolomitové lomy, Úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí, Použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukováná hudba mimo uzavretých (29.12.2015, www.sopsr.sk).

Názov : Malé Karpaty
Kód územia : SKCHVU014
Kraj : Bratislavský
Správca územia : CHKO Malé Karpaty
Platnosť k : 1.4.2012

Navrhované manažmentové opatrenia

Úprava a budovanie nových hniezd a hniezdných biotopov vtáctva, Zvyšovanie rubnej doby, Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinele stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny), Stráženie (napríklad. hniezd dravcov), Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, Špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov (chrapkáč, drop a drobné pernaté vtáctvo, alebo cicavce), Jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob)

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Všetky poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale, Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice, Likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom (oprávnenie správcu toku), nad 100 m dĺžky, Údržba brehových porastov (oprávnenie správcu toku), nad 1000 m dĺžky, Let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia,

Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti minimálne o 20 %, ktoré by mohli ohroziť alebo životné prostredie, Športové areály, Lyžiarske zjazdové trate, Povrchové lomy vápencové, dolomitové, Budovanie a vyznačenie turistických chodníkov, náučných chodníkov, bežeckých trás, lyžiarskych trás alebo cyklotrás, Výrub krov, nad 500 m², Golfové ihriská, Oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice, Likvidácia opustených ovocných sádov a záhrad, nad 0,5 ha, Výrub stromov na pasienkoch s plochou väčšou ako 5 ha (okrem náletu do 20 rokov veku, alebo obvodu do 20 cm), nad 1000 stromov, Ťažba a úprava rudných surovín, Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia, Účelové komunikácie, vymedzenie lokalít a stálych trás skalolezectvo

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v podstatnom zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie ľudí alebo životné prostredie - do 200 m, Zmeny poľnohospodárskych objektov na priemyselné - do 50 m, Úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí - do 5 000 m, Povrchové malé vápencové a dolomitové lomy ak ide o ťažbu odstrelom - do 50 m, Zriadiť poľovnícke zariadenie - zvernica - do 1000 m, Povrchové veľkokapacitné vápencové a dolomitové lomy - do 500 m (29.12.2015, www.sopsr.sk).

Zakázané činnosti v celom CHVÚ:

- lesohospodárska činnosť a realizácia poľnohospodárskych prác od 15. februára do 15. júla vykonávaná v blízkosti hniezda, ak tak určí orgán ochrany prírody,
- odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezdnych a dutinových stromov, ak tak určí orgán ochrany prírody,
- rozorávanie trvalých trávnych porastov.

Zakázané činnosti v častiach CHVÚ uvedených v prílohe č. 2:

- vykonávanie výchovnej a obnovnej ťažby, zalesňovania, ochrany lesa a sústred'ovania dreva od 1. marca do 30. júna,
- vykonávanie obnovnej ťažby iným spôsobom ako účelovým výberom v lesoch ochranných a lesoch osobitného určenia,
- obnovná ťažba veľkoplošnou formou podrastového hospodárskeho spôsobu a holorubným hospodárskym spôsobom v hospodárskych lesoch,
- odstraňovanie a poškodzovanie hniezdnych a dutinových stromov, ak tak určí štátny orgán ochrany prírody a krajiny,
- umiestňovanie stavby a budovanie lesnej cesty alebo zväžnice,
- budovanie a vyznačenie turistického chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy alebo cyklotrasy (29.12.2015, http://www.sopsr.sk/natura/img/chvu/zakazane_cinnosti/SKCHVU014.doc).

Okrem veľkoplošného chráneného územia CHKO Malé Karpaty sa v záujmovom území nachádzajú nasledovné maloplošné územia:

PR Lošonský háj

ŠPR Lošonský háj bola vyhlásená úpravou MK SSR č. 1134/1984 – 32 v roku 1984. V prílohe č.3 zákona NR SR 287/1994 Z. z. bola zaradená do kategórie prírodná rezervácia pod poradovým č. 149. PR sa nachádza v k. ú. Horné Orešany. Jej celková výmera je 24,26 ha. Celá PR sa nachádza na LPF a zahrňuje iba lesy hospodárske. PR Lošonský háj bola vyhlásená za účelom ochrany zachovaných lesných spoločenstiev na rozhraní 2. a 3. vegetačného stupňa s charakteristickými lesnými typmi a na vedeckovýskumné, náučné a kultúrne výchovné účely.

Aj keď sa nenachádza priamo v riešenom území, úzko súvisí z návrhmi MÚSES v riešenom území.

CHA Všívavec

Chránený prírodný výtvar Všívavec bol vyhlásený rozhodnutím okresného úradu životného prostredia Trnava č. OÚŽP/ŠOP/454/92B1 v roku 1992 na ochranu teplomilných spoločenstiev a skalných (dolomitických) odkryvov predhoria Malých Karpát. Vyhláškou MŽP SR č. 293/1996 Z. z. bolo CHÚ prekategORIZOVANÉ do kategórie chránený areál a v prílohe č. 1 tejto vyhlášky uvedené pod poradovým č. 169.

Chránené územie sa nachádza v k. ú. Horné Orešany, Smolenická Nová Ves a Boleráz. Jeho výmera je 33, 89 ha. Lesný pôdny fond zahrňuje iba lesy hospodárske. Lesné pozemky sú v štátnom vlastníctve (14,3557 ha) a nevysporiadané pozemky zaberajú 19,5343 ha. Ide o pomerne malé územie na ktorom sa vyskytuje viac typov biocenóz – spoločenstvo dubového lesa so zachovalými druhmi nížinných dubových lesov, suchomilné spoločenstvá, spoločenstvá skál a skalných štrbín, ako aj množstvo chránených rastlín, napr. hlaváčik jarný (*Adonis vernalis*) kavyl ivanov (*Stipa joannys*), ľalia zlatohlavá (*Lilium martagon*). Zaujímavý je aj výskyt 1 až 1,5 m vysokých mravenísk.

Nakoľko lesy v CHA patria do kategórie lesov hospodárskych bolo zo strany ochrany prírody požadované prekategORIZOVAŤ ich na lesy osobitného určenia.

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrne – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný

plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. Obec má v súčasnosti spracovaný územný plán z roku 2010. V roku 2012 boli schválené doplnky územného plánu.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia v znení neskorších predpisov (platný v roku 2009, od 1.6.2010 účinný zákon č. 137/2010 Z.z o ovzduší). Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Najviac znečisťujúcich zdrojov sa nachádza v meste Trnava.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste II. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Trnava.

K znečisteniu ovzdušia v obci negatívne prispieva aj automobilová doprava, ktorej intenzita neustále narastá. Meranie znečisťujúcich látok z dopravy sa zatiaľ nemeria, ale za 90% celkových emisií prchavých organických látok z dopravy zodpovedajú vozidlá s benzínovým motorom. Automobilová doprava okrem zvyšovania plynných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť.

Produkcia v t na km² podľa územie, chemická zlúčenina a rok

Okres Trnava	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tuhé emisie	0,30	0,34	0,38	0,35	0,36	0,37	0,34	0,36	0,39	0,37	0,38
Oxid siričitý	0,18	0,16	0,24	0,19	0,17	0,22	0,13	0,13	0,16	0,16	0,22
Oxid dusíka	0,74	0,69	0,67	0,66	0,67	0,74	0,54	0,56	0,57	0,55	0,62
Oxid uhoľnatý	1,37	1,42	1,71	1,52	1,67	1,41	0,62	0,53	0,56	0,56	0,56
<i>Tuhé emisie SR</i>	<i>0,85</i>	<i>0,85</i>	<i>1,02</i>	<i>0,88</i>	<i>0,71</i>	<i>0,70</i>	<i>0,69</i>	<i>0,67</i>	<i>0,71</i>	<i>0,72</i>	<i>0,63</i>
<i>Oxid siričitý SR</i>	<i>2,15</i>	<i>1,96</i>	<i>1,81</i>	<i>1,78</i>	<i>1,43</i>	<i>1,41</i>	<i>1,30</i>	<i>1,41</i>	<i>1,39</i>	<i>1,19</i>	<i>1,05</i>
<i>Oxid dusíka SR</i>	<i>1,19</i>	<i>1,16</i>	<i>1,14</i>	<i>1,06</i>	<i>0,96</i>	<i>0,94</i>	<i>0,87</i>	<i>0,88</i>	<i>0,88</i>	<i>0,81</i>	<i>0,75</i>
<i>Oxid uhoľnatý SR</i>	<i>3,76</i>	<i>3,87</i>	<i>3,70</i>	<i>3,94</i>	<i>3,74</i>	<i>3,64</i>	<i>3,00</i>	<i>3,38</i>	<i>3,65</i>	<i>3,56</i>	<i>3,36</i>

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V obci sa nenachádza veľký zdroj znečistenia ovzdušia, ako ani automatické monitorovacie zariadenie na meranie kvality ovzdušia. Oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Trnava jeden z menej znečistených regiónov. Vo väčšine prípadov sa produkcia znečisťujúcich látok v okrese pohybuje pod úrovňou SR. Najmenej znečisťujúcich látok bolo produkováných v prípade oxidu siričitého. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, k nárastu dochádza v prípade produkcie tuhých emisií, ktoré sú produkované ako externé vplyvy priemyselnej výroby, dopravy a zásobovania teplom v zimnom období (prechod na pevné palivá v dôsledku vysokých cien elektrickej energie a plynu).

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok

Okres Trnava	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tuhé emisie	224,0	249,0	280,0	262,3	268,7	271,0	255,4	263,2	287,4	277,0	283,6
Oxid siričitý	131,1	116,0	177,0	148,2	128,5	162,0	93,6	100,0	119,0	115,4	159,4
Oxid dusíka	549,0	513,0	497,0	494,0	498,5	550,0	402,4	417,1	423,6	407,6	460,7
Oxid uhoľnatý	1 014,4	1 055,0	1 269,0	1 128,3	1 240,2	1 048,0	456,9	394,4	414,3	414,3	412,7

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vplyvom nepriaznivej klimageografickej polohy (teplotné inverzie) sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra. Oproti minulosti sa zmenila situácia v hlavných znečisťovateľov ovzdušia, keď tepelné zdroje prešli z uhlia na

zemný plyn. K zlepšeniu stavu znečisťovania prispela aj plynofikácia obce. Naopak je zvýšená hybnosť automobilov.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a II. triedy, zberných mestských komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB. Hlavná dopravná záťaž v katastrálnom území je na ceste II. triedy, ktorá prechádza cez obec. Hluk z automobilovej dopravy nepresahuje v obytnej zástavbe obce Horné Orešany povolených 50 dB(A).

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Obsah Programu odpadového hospodárstva obce na roky 2011 - 2015 je zostavený podľa požiadaviek § 2 až § 5 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH SR a POH Trnavského kraja. Ciele a opatrenia POH SR a POH Trnavského kraja 2011 - 2015, ktoré sa budú realizovať obcou, právnickými a fyzickými osobami sú preto rozpracované v záväznej časti POH obce Horné Orešany na roky 2011 – 2015. Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	361,90	399,24	431,83	404,17	413,20	412,68	428,34	434,89	417,87	415,68	437,49
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	24,86	5,28	18,03	30,08	23,06	40,21	51,39	52,80	58,29	70,42	88,40
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	337,04	374,87	392,93	359,66	341,24	361,53	367,41	380,36	359,57	344,93	334,96
% zhodnoc. kom. odpadu	6,87	1,32	4,17	7,44	5,58	9,74	12,00	12,14	13,95	16,94	20,21
% zhod. kom. odp. kompost. (%)	48,41	27,42	8,22	31,18	25,05	21,36	30,27	33,91	32,91	12,82	16,88
% zhod. kom. odp. ako druhot. s.	45,82	64,26	90,29	63,94	51,69	63,90	58,69	57,48	56,22	43,39	38,96

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Likvidáciu komunálneho odpadu sa odporúča riešiť v súlade so širšími vzťahmi v kraji v návaznosti na zákon o odpadoch. V súčasnosti sa v riešenom území nenachádzajú rozsahom väčšie divoké skládky, je však nutné jednoduchou formou upozorňovať obyvateľov obce na likvidáciu odpadu formou jeho triedenia. V prípade separácie rozšíri aktivity o viaceré komodity.

Znečistenie horninového prostredia

Hodnotené územie tvoria prevažne plochy s poľnohospodárskou činnosťou, so zastavanou plochou obce Horné Orešany a tak sa predpokladá, že pôvodné horninové prostredie môže byť miestami znečistené priesakmi z poľnohospodárskej výroby a únikmi z priemyselnej výroby. Medzi zdroje, ktoré môžu prispieť k znečisteniu horninového prostredia v širšom okolí hodnoteného územia, patria aj poľnohospodárska výroba, prevádzky priemyselnej výroby, doprava a pod.

Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd. V poľnohospodárstve je potrebné zabezpečiť skládky dusíkatých hnojív (močovka) i vápna (často používaných pri stavbe rôznych objektov) pred splachom do vodných tokov. Na poliach

nehnojiť močkovkou v období pretrvávajúcich výdatných dažďov (náhle splavy dusičnanov zo svahov do tokov). V prípade chemického ničenia hľadavcov používať moderné, overené prostriedky, ktoré nie sú nebezpečné pre ryby a iné vodné živočíchy.

Chemická degradácia pôd môže byť spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej fyzikálnych, chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú nutričnú, technologickú a senzorickú hodnotu dopestovaných plodín, alebo negatívne vplyvajú na vodu, atmosféru, ako aj zdravie zvierat a ľudí. Z organických polutantov, ktoré v pôdach dlhšie pretrvávajú, sú predmetom monitorovania hlavne polycyklické aromatické uhľovodíky. Ostatné organické polutanty majú viac charakter „bodového“ znečistenia. V rámci monitoringu pôd Slovenskej republiky boli zistené najvyššie hodnoty polycyklických aromatických uhľovodíkov najmä na luvizemiach, lokálne aj v kambizemiach a v okolí priemyselných centier. Z hľadiska kontaminácie pôd sa v katastrálnom území obce nachádzajú relatívne čisté pôdy. Z hľadiska rizika kontaminácie rastlinnej produkcie ťažkými kovmi sa v katastrálnom území prejavuje stredné riziko tejto kontaminácie, obmedzené využívanie (odporúča sa na využívanie na trvalé trávne porasty, neodporúča sa aplikácia kompostov III. triedy a pestovanie plodín veľmi citlivých na príjem ťažkých kovov a ekologické hospodárenie). Z hľadiska odolnosti pôdy proti kompaktácii a intoxikácii v tomto katastrálnom území sa prejavuje slabá odolnosť pôdy proti intoxikácii kyslou skupinou rizikových kovov, silná odolnosť pôdy proti intoxikácii alkalickou skupinou rizikových kovov a slabá odolnosť pôdy proti kompaktácii. Z hľadiska náchylnosti pôd na acidifikáciu v katastrálnom území obce prevládajú pôdy stredne náchylné na acidifikáciu s nižšou pufracnou schopnosťou.

Hlavným prejavom fyzikálnej degradácie je erózia, odnos pôdných častíc z povrchu pôdy účinkom vody a vetra. Z hľadiska potenciálnej vodnej erózie pôdy je katastrálne územie obce zaradené do kategórie slabej potenciálnej vodnej erózie. Napriek zaradeniu do kategórie slabej potenciálnej vodnej erózie sa v tomto katastrálnom území vzhľadom na výrazné plošné zastúpenie veľkoblukovej ornej pôdy prejavuje stredne silná až silná vodná erózia pôdy.

Ekologická charakteristika Hnedozeme

Hnedozeme majú stredný až vysoký pozitívny ekologický potenciál, relatívne dobre tvoria biomasu (najmä keď sú hnojené). V Bt-horizonte majú hnedozeme 1,2-2,0-krát viac ílovitých častíc v porovnaní s ornícou. Preto niektoré hnedozeme majú hlinitú orniciu, ale ílovitohlinitú podornicu, čo sa pozitívne prejavuje na vododržnosti pôdy. V suchých obdobiach sú náchylné na veternú eróziu a počas privalových zrážok môžu byť poškodzované aj vodnou eróziou. Pretože podzemná voda je u nich obvyčajne hlboko nie sú príliš „nebezpečné“ z hľadiska znečistenia vodných zdrojov vyplavovaním látok z pôdneho profilu.

Ekologická charakteristika fluvizemí

U fluvizemí je dôležitý pravidelný monitoring na kontamináciu týchto pôd, pretože potenciálne kontaminované podzemné vody alúvií ale aj samotné povodňové kaly pochádzajú z rôznych zdrojov (prítokov). Ekopriestor fluvizemí je pre nás významný najmä ako potravinová základňa a zásobáreň vôd.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie. Na území obce Horné Orešany sa nenachádzajú žiadni významní odberatelia povrchových či podzemných vôd. Z hľadiska kvantitatívnej vodohospodárskej bilancie stanovujúcej vzťah medzi zdrojmi vody a požiadavkami na vodu a zistením požiadaviek krytia vodnými zdrojmi v obci je vo všetkých bilančných profiloch zaznamenaný aktívny bilančný stav.

Z hľadiska hydrografie a vodného režimu charakter územia budoval vodný tok Parná a jej prítoky. Hydrografický systém tokov je lokalizovaný v blízkosti rozvodnicového chrbta pohoria Malé Karpaty. Prevládajú procesy odnosu a silnej erózie tokov nad akumuláciou, dochádza k rýchlejšiemu otečeniu vody do nižších polôh. Na režim povrchového odtoku do značnej miery vplýva aj celková konfigurácia či rezba reliéfu s orientáciou svahov, ktorá podmieňuje rýchlejšie roztápanie snehovej pokrývky, čo sa prejavuje v posunutí maximálnych prítokov v jarnom období.

V súčasnosti je jedným z najzávažnejších zdrojov znečistenia vodných tokov absenciou splaškového kanalizácie. Splašková kanalizácia v obci je v štádiu prípravy (stavebné povolenie pre II. etapu). Jestvujúci spôsob likvidácie odpadových vôd je nevyhovujúci. Preto obec má t.č. zabezpečené vypracovanie projektovej dokumentácie, ktorá rieši odkanalizovanie obce do ČOV Trnava v Zelenči. Upozorňujeme, že toto riešenie musí byť koordinované s navrhovaným územným rozvojom obce podľa ÚPN-O. Jestvujúca kanalizácia v lokalite Majdánske a najmä ČOV si vyžaduje rekonštrukciu, resp. výstavbu novej čističky.

2.6. OBYVATEĽSTVO

Nasledujúca časť prezentuje štruktúru obyvateľstva podľa jednotlivých charakteristík, ako vek, vierovyznanie, vzdelanosť, pohlavie, atď.. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Horné Orešany k roku sčítania obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Horné Orešany (rok 2011 – SOBD 2011)

	spolu	ženy	0-14	66+	15-65
obec Horné Orešany	1893	964	263	273	1357

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

V roku 2011 žilo v obci celkovo 1893 obyvateľov, pričom žien bolo 964. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov, v ktorej bolo evidovaných 1357 obyvateľov. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva obce Horné Orešany podľa vierovyznania v roku 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania homogénna s 1 dominantným vierovyznaním. Najväčšia časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu (84,76 %). Menšia časť sa hlási k evanjelickému (0,73 %).

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SOBD 2011	%
Rímskokatolícke	1618	84,76
Nezistené	69	3,61
bez vyznania	181	9,48
Evanjelické	14	0,73
Pravoslávna	2	0,10
Apoštolská	1	0,05
Cirkev bratská	1	0,05
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1	0,05
iné	3	0,16

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 97,75 %. Maďarská národnosť bola zastúpená 0,05 %. Obyvatelia českej národnosti boli zastúpení v 0,31 %. V obci žil 1 obyvateľ s rusínskou, bulharskou, poľskou a moravskou národnosťou. Pri 0,63 % nebola zistená národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Ukazovateľ	SOBD 2011	%
Slovenská	1866	97,75
Maďarská	1	0,05
nezistená	12	0,63
Česká	6	0,31
Rusínska	1	0,05
Bulharská	1	0,05
Poľská	1	0,05
Moravská	1	0,05
Ostatné	4	0,21

Zdroj: www.statistics.sk

Demografia

Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce H. Orešany bol zaznamenaný nárast počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)

Obec H. Orešany	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
k 1.1.	1868	1851	1847	1864	1887	1885	1885	1883	1904	1902	1909
k 30.6.	1859	1841	1844	1862	1893	1887	1889	1894	1903	1906	1910
k 31.12.	1851	1847	1864	1887	1885	1885	1888	1904	1902	1909	1910
muži 1.7.	919	915	919	932	941	938	939	932	935	940	948
ženy 1.7.	940	926	925	930	952	949	950	962	968	966	962
Index	-	0,998	1,009	1,012	0,999	1,000	1,002	1,008	0,999	1,004	1,001
Priemer Ix											1,003

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Počas sledovaného obdobia v priemere počet obyvateľov vzrástol o 3,18 %. Priemerný index dosiahol hodnotu 1,003, čo predstavuje priemerný ročný nárast o 0,3 %. K najvyššiemu nárastu došlo v roku

2006 a 2007, kedy stúpol počet obyvateľov o 17 a 23 osôb. K rokom s najvyšším poklesom obyvateľstva patril rok 2005, kedy klesol počet obyvateľov o 4.

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese, ako aj prirodzený prírastok v obci H. Orešany.

Prirodzený prírastok											
Obec H. Orešany	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Trnava HMPP	-0,82	-0,15	0,61	-0,49	0,98	1,19	1,63	1,91	1,12	0,84	0,39
prirodzený prírastok	-7	-5	-6	-2	-2	3	2	7	-4	7	-7
hrubá miera pr. príro.	-3,77	-2,72	-3,25	-1,07	-1,06	1,59	1,06	3,7	-2,1	3,67	-3,67

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje pozitívny trend. Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov len v roku 2009, 2010, 2011 a v roku 2013. Najvyšší prirodzený prírastok bol zaznamenaný v roku 2013.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec H. Orešany. V medzročnom porovnaní možno sledovať stabilný trend (až na záver sledovaného obdobia), aj napriek zlej ekonomickej situácii začínajúcich rodín a s tým súvisiacim problematickým zabezpečením základných životných potrieb – bývanie. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2008 a 2011, kedy hrubá miera dosiahla 10,02 a 10,62. Do roku 2014 klesol tento počet na 9,82. V súčasnosti je v obci pôrodnosť stabilizovaná, ale bez možnosti identifikovania trendu. Najviac narodených bolo v roku 2013 a 2008.

Počet živonarodených											
Obec H. Orešany	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Trnava HM	9,08	9,21	9,4	9,02	10,02	9,75	10,6	10,62	10,2	9,76	9,82
narodení	11	15	15	14	23	22	21	20	18	29	16
živonarodení	11	15	15	14	23	21	21	20	18	29	16
hrubá miera živorod.	5,92	8,15	8,13	7,52	12,15	11,13	11,12	10,56	9,46	15,22	8,38

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade obecnej štatistiky. V priebehu sledovaného obdobia nie je možné identifikovať trend. Potrat sa v obci vyskytol náhodne, najviac v roku 2005.

Počet potratov											
Obec H. Orešany	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Trnava HM	3,24	3,54	3,33	3,03	3,05	3,47	3,16	2,97	2,79	2,8	2,83
potratovosť	2	10	5	3	1	5	5	8	7	5	1
hrubá miera potratovosti	1,08	5,43	2,71	1,61	0,53	2,65	2,65	4,22	3,68	2,62	0,52
index potratovosti	18,18	66,67	33,33	21,43	4,35	22,73	23,81	40	38,89	17,24	6,25
ukončené tehotenstvá	13	25	20	17	24	27	26	28	25	34	17
hrubá miera uk. tehot.	6,99	13,58	10,85	9,13	12,68	14,31	13,76	14,79	13,14	17,84	8,9

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s miernym trendom poklesu. Počet kolíše okolo 9,11 na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2004. V prípade obce H. Orešany postupne počet zomretých narastá, aj keď je problematické určenie trendu. Kým v roku 2004 bolo evidovaných 18 zomretých, do roku 2014 stúpol ich počet na 23. Najviac zomretých bolo evidovaných v roku 2008.

Počet zomretých											
Obec H. Orešany	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Trnava HM	9,9	9,36	8,8	9,51	9,04	8,56	8,97	8,71	9,08	8,92	9,43

zomretí	18	20	21	16	25	18	19	13	22	22	23
hrubá miera úmrtnosti	9,68	10,86	11,39	8,59	13,21	9,54	10,06	6,87	11,56	11,55	12,05

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok okresu pozitívny trend vo všetkých rokoch sledovaného obdobia.

Saldo sťahovania											
Obec H. Orešany	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Trnava HM	0,96	1,44	1,8	4,13	2,27	2,52	2,75	2,15	2,12	2,78	1,46
migračné saldo	-10	1	23	25	0	-3	1	14	2	0	8
hr. miera migr. salda	-5,38	0,54	12,47	13,43	0	-1,59	0,53	7,39	1,05	0	4,19

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Najväčší migračný úbytok obyvateľstva v obci bol zaznamenaný v roku 2004 a to – 10 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec H. Orešany. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia. Malá časť obyvateľov sa vystáňovala mimo hraníc SR.

Migrácia obyvateľstva											
Obec H. Orešany	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
prisťahovaní	18	30	52	48	15	25	25	51	32	31	39
vystáňovaní	28	29	29	23	15	28	24	37	30	31	31

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

V sledovanom období počet vystáňovaných klesal aj narastal. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne do roku 2006 a do roku 2011. V roku 2014 počet vystáňovaných dosiahol hodnotu 31. Najväčší počet prisťahovaných bol zaznamenaný v roku 2006 a 2011, kedy sa do obce prisťahovalo 52 a 51 obyvateľov.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok nevykázal v okrese zápornú hodnotu v žiadnom rokoch.

Celkový prírastok (- úbytok)											
Obec H. Orešany	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Trnava HM	0,14	1,29	2,41	3,64	3,24	3,71	4,38	4,05	3,25	3,62	1,86
celkový prírastok	-17	-4	17	23	-2	0	3	21	-2	7	1
hrubá miera celk. pr.	-9,14	-2,17	9,22	12,35	-1,06	0	1,59	11,09	-1,05	3,67	0,52

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu prírastku došlo v roku 2007, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu 23.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci H. Orešany. Rovnako, ako v prípade predchádzajúcich štatistík, je aj v tomto prípade problematické identifikovanie trendu. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2004 pripadalo 5,48. Do roku 2014 mierne klesol počet na 4,87.

Počet sobášov											
Obec H. Orešany	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Trnava HM	5,48	5,18	5,21	5,09	5,16	5,42	4,99	4,99	4,77	4,56	4,87
sobášnosť	7	5	10	10	3	8	13	10	10	10	8

hrubá miera sobášnosti 3,77 2,72 5,42 5,37 1,58 4,24 6,88 5,28 5,25 5,25 4,19
Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci nižšia aj vyššia, ako v prípade okresu. Najviac sobášov bolo v obci evidovaných v roku 2010. V prípade rozvodovosti boli hodnoty podobné. Vo všeobecnosti však možno povedať, že počet rozvodov sa vyvíja náhodne.

Počet rozvodov											
Obec H. Orešany	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Trnava HM	2,2	2,4	2,6	2,16	3,31	3,19	2,37	2,35	2,22	2,13	2,03
rozvodovosť	2	3	3	2	4	7	4	3	2	3	2
hrubá miera roz.	1,08	1,63	1,63	1,07	2,11	3,71	2,12	1,58	1,05	1,57	1,05
index rozvodovosti	28,57	60	30	20	133,33	87,5	30,77	30	20	30	25

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je hlboko pod úrovňou Slovenska a okresu. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k nárastu hustoty obyvateľstva. V roku 2004 dosiahla hustota hodnotu 86,19 a do roku 2014 stúpila na hodnotu 88,53.

Hustota obyvateľov na km ² k 31.12. podľa územie a rok											
Obec H. Orešany	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SR	109,77	109,87	109,95	110,08	110,26	110,5	110,75	110,09	110,28	110,4	110,51
okr. Trnava	171,07	171,20	171,46	172,12	172,60	173,20	173,94	173,41	174,05	174,65	175,13
Obec H. Orešany	86,19	85,35	85,49	86,33	87,76	87,49	87,58	87,79	88,23	88,34	88,53

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Veková štruktúra obyvateľstva obce

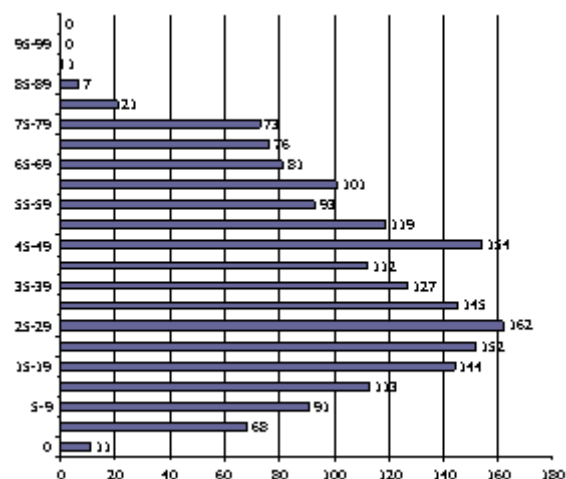
Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	1851	1847	1864	1887	1885	1885	1888	1904	1902	1909	1910
0	11	13	14	17	23	21	21	20	18	30	15
1-4	68	60	57	57	55	64	71	80	83	80	92
5-9	91	86	88	88	89	85	78	82	83	80	84
10-14	113	118	113	108	104	99	91	89	88	94	89
15-19	144	128	125	117	111	113	117	115	111	104	103
20-24	152	156	162	158	149	140	126	120	116	111	119
25-29	162	149	142	159	166	151	157	157	157	148	139
30-34	145	160	169	169	164	176	163	150	154	160	145
35-39	127	127	125	134	143	157	173	178	172	162	172
40-44	112	122	140	140	133	130	129	121	128	144	153
45-49	154	137	135	124	128	116	126	141	137	129	130
50-54	119	137	135	140	142	149	131	135	127	128	116
55-59	93	98	113	117	117	121	139	131	135	140	149
60-64	101	86	84	96	93	91	95	116	116	119	121
65-69	81	94	90	88	91	91	77	76	87	80	83
70-74	76	69	60	58	66	68	78	81	80	84	80
75-79	73	77	75	65	59	55	52	40	39	52	56
80-84	21	21	31	47	48	50	48	51	46	36	34
85-89	7	9	6	4	4	8	16	19	25	25	27
90-94	1	0	0	1	0	0	0	2	0	2	2
95-99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

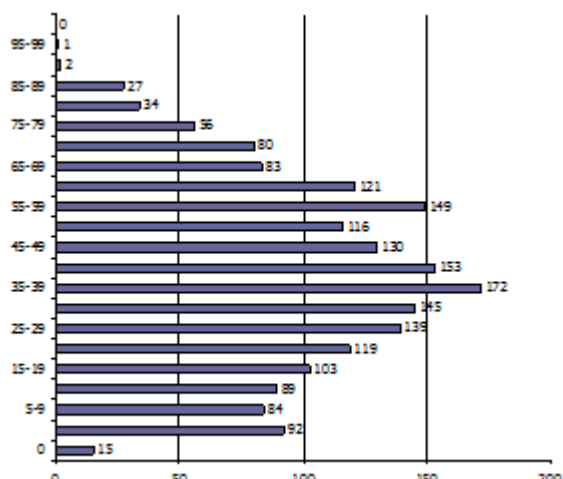
Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

2004

2014

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 55 - 59. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci H. Orešany.

Prognózy

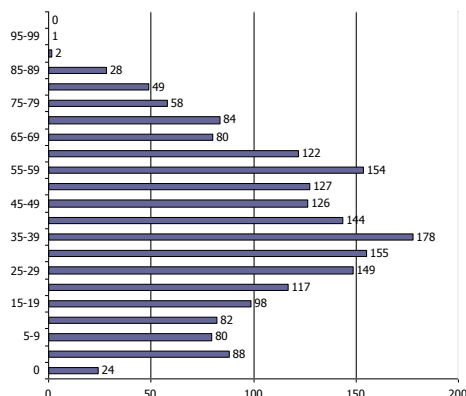
V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k nárastu počtu obyvateľov. Do roku 2025 by mal počet obyvateľov stúpnuť na 2062.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

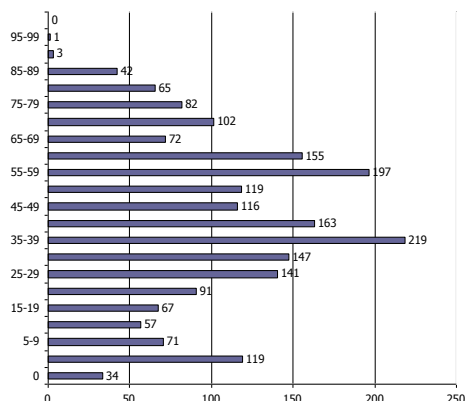
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Spolu	1945	1958	1969	1982	1997	2008	2020	2028	2040	2051	2062
0	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
1-4	88	91	94	98	101	104	107	110	113	116	119
5-9	80	79	78	77	76	75	74	73	73	72	71
10-14	82	79	76	74	72	69	67	64	62	59	57
15-19	98	95	92	89	86	83	80	77	74	71	67
20-24	117	114	111	108	107	104	101	98	96	93	91
25-29	149	148	147	146	145	145	144	143	142	142	141
30-34	155	154	153	153	152	151	150	150	149	148	147
35-39	178	185	189	192	197	200	204	207	211	215	219
40-44	144	146	148	150	152	154	155	157	159	161	163
45-49	126	125	124	123	122	121	120	119	118	117	116
50-54	127	127	126	125	124	123	122	121	120	120	119
55-59	154	159	164	169	174	179	183	185	189	193	197
60-64	122	125	129	132	135	139	142	145	149	152	155
65-69	80	79	79	78	77	76	75	74	73	73	72
70-74	84	85	87	89	91	93	94	96	98	100	102
75-79	58	60	62	65	67	70	72	74	77	79	82
80-84	49	51	52	54	56	57	59	60	62	64	65
85-89	28	28	30	31	33	34	37	38	39	41	42
90-94	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3
95-99	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2015

2025

Ďalšie demografické charakteristiky

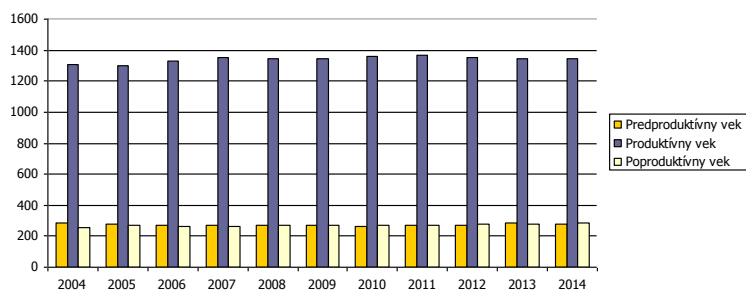
Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie stúpol počet obyvateľov o 24 osôb. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles o 3 obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal nárast do roku 2014 o 38 obyvateľov.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Predproduktívny vek	283	277	272	270	271	269	261	271	272	284	280
Produktívny vek	1309	1300	1330	1354	1346	1344	1356	1364	1353	1345	1347
Poproduktívny vek	259	270	262	263	268	272	271	269	277	280	283

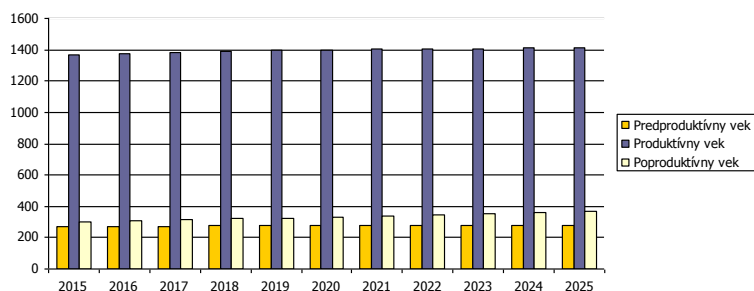
Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k poklesu vo vekovej skupine predproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2025.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

Do roku 2025 sa predpokladá nárast obyvateľov v každej vekovej skupine obyvateľov. Skupina v poproduktívneho veku by mala narásť v roku 2025 na 367 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Predproduktívny vek	274	274	274	275	277	277	278	278	279	280	280
Produktívny vek	1370	1378	1383	1387	1395	1398	1402	1403	1408	1411	1414
Poproduktívny vek	301	306	313	319	326	333	341	347	353	360	367

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 33 do 39 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 19 rokov. Pokles v medzioročnom porovnaní 2004 až 2014 bol zaznamenaný v skupine od 15 do 29 a 45 až 54.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2004 a 2014

Vek	2004	2014	rozdiel 2014 -2004
15-19		144	103
20-24		152	119
25-29		162	139
30-34		145	145
35-39		127	172
40-44		112	153
45-49		154	130
50-54		119	116
55-59		93	149
60-64		101	121

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra nie je vyhovujúca. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Najviac obyvateľov je zamestnaných v sekundárnom sektore – výroba a službotvornom sektore.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
H. Orešany	947	824	45	371	497	605

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obce H. Orešany. Z celkového počtu ide ekonomicky aktívneho obyvateľstva ide až o 824 obyvateľov, čo tvorí 87 %.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 97,75 %. Maďarská národnosť bola zastúpená 0,05 %. Obyvatelia českej národnosti boli zastúpení v 0,31 %. V obci žil 1 obyvateľ s rusínskou, bulharskou, poľskou a moravskou národnosťou. Pri 0,63 % nebola zistená národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Slovenská	1866	97,75
Maďarská	1	0,05
nezistená	12	0,63
Česká	6	0,31
Rusínska	1	0,05
Bulharská	1	0,05
Poľská	1	0,05
Moravská	1	0,05
Ostatné	4	0,21

Zdroj: www.statistics.sk

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania s úplným stredným vzdelaním – 21,11 %. Obyvatelia bez školského vzdelania boli zastúpení 14,20 % a s vysokoškolským vzdelaním (II. stupeň) tvorili 8,85 %. Druhá najväčšia skupina boli obyvatelia s učňovským vzdelaním.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012			
dosiahnuté vzdelanie	počet	%	
úplné stredné odborné (s maturitou)	403	21,11	
vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	169	8,85	
bez školského vzdelania	271	14,20	
učňovské (bez maturity)	332	17,39	
základné	291	15,24	
stredné odborné (bez maturity)	179	9,38	
úplné stredné všeobecné	75	3,93	
nezistené	33	1,73	
úplné stredné učňovské (s maturitou)	77	4,03	
vysokoškolské bakalárske	36	1,89	
vyššie odborné vzdelanie	17	0,89	
vysokoškolské doktorandské	10	0,52	

Zdroj: statistics.sk, 10.9.2015

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra relatívne vyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov s úplným stredným vzdelaním a odborným vzdelaním s maturitou.

Vývoj nezamestnanosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet nezamestnaných v obci. V roku 2014 bolo v obci evidovaných 73 nezamestnaných. Miera nezamestnanosti v obci dosiahla hodnotu 5,42 %.

Nezamestnaní v obci											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
H. Orešany	84	77	53	26	26	69	78	83	86	63	73
z toho ženy	47	44	33	15	17	43	48	41	45	34	41
Produktívny vek	1309	1300	1330	1354	1346	1344	1356	1364	1353	1345	1347
Miera nezamestnanosti	6,42	5,92	3,98	1,92	1,93	5,13	5,75	6,09	6,36	4,68	5,42

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	13,07	11,36	9,40	7,99	8,39	12,66	12,46	13,59	14,44	13,50	12,29
Trnavský kraj	8,83	7,15	5,22	4,30	4,29	8,37	8,17	8,88	9,43	9,16	8,03
Okres Trnava	7,69	6,14	4,12	3,39	3,43	6,24	6,15	7,31	7,56	6,73	6,44
Muži	6,96	5,58	3,61	2,77	3,01	6,22	5,64	6,26	6,84	5,80	5,49
Ženy	8,50	6,83	4,76	4,19	3,96	6,27	6,78	8,61	8,43	7,87	7,57

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas polovice obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2014 dosiahla úroveň 7,57 %. Najvyššiu úroveň dosiahla v roku 2011 (8,61 %). Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a rizikóvu skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel pomaly narastá. K zníženiu podielu dochádza v prípade skupiny od 15 do 24 rokov, kedy do roku 2014 klesol podiel na 18,9 %.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v %											
Okr. Trnava	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
15-24	19,0	19,4	18,9	17,5	17,3	18,7	19,9	17,2	20,9	18,2	18,9
25-34	23,2	23,3	21,4	21,5	24,9	26,7	26,1	27,1	25,5	24,1	24,4
35-49	37,2	35,1	35,0	31,8	31,7	29,7	29,2	30,2	30,6	33,4	32,1

50 a viac 20,6 22,3 24,7 29,2 26,1 24,9 24,8 25,5 23,1 24,3 24,6
Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Najviac obyvateľov bolo evidovaných v skupine nad 24 mesiacov. Pomerne veľké skupiny tvorili aj nezamestnaní v skupine do 3 mesiacov a od 13 do 24 mesiacov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti podľa vzdelanostnej štruktúry uchádzačov. Najväčšou skupinou je skupina obyvateľov s nižším stredným vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných v %											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zákl. a bez vzdel.	20,6	19,6	21,3	23,5	18,6	14,5	13,7	17,4	19,3	17	20,3
Nižšie stredné	45,6	40,2	42,9	43,3	43,7	44	48,4	45,8	45,4	40,9	40,1
Úplné stredné	31,1	35,2	32,3	28,9	30,1	36,4	34,4	30,3	25,5	34,3	32,8
Vysokoškolské	2,5	4,98	3,54	4,81	7,65	5,09	3,55	6,45	9,79	7,97	6,78

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Obyvatelia so základným vzdelaním sa podieľali na nezamestnanosti 20,3 %.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Trnave, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemyselné odvetvia, obchod, vzdelávanie a verejná správa. Od roku 2010 sa podiel priemyslu na zamestnaní mierne znížil (36,4 %). Najvýraznejší pokles nastal práve v prípade priemyslu, ale aj vzdelávania.

Štruktúra zamestnanosti podľa odvetvovej klasifikácie v %					
	2010	2011	2012	2013	2014
Pol'nohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	3,1	3,3	3,5	3,3	3,1
Priemysel spolu	40,2	31,3	33,1	37,0	36,4
Ťažba a dobývanie	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2
Priemyselná výroba	32,6	24,3	26,5	30,6	30,2
Dodávka elektriny, plynu, pary a ...	4,3	4,1	3,9	3,9	3,8
Dodávka vody, čistenie a odvod ...	2,9	2,6	2,5	2,4	2,4
Stavebníctvo	4,0	5,5	5,0	3,5	3,9
Veľkoobchod a maloobchod; oprava ...	8,2	12,3	12,6	10,2	10,4
Doprava a skladovanie	5,5	6,0	6,2	6,0	6,6
Ubytovacie a stravovacie služby	0,9	1,0	0,9	0,9	1,3
Informácie a komunikácia	0,2	0,5	0,5	0,3	0,4
Finančné a poisťovacie činnosti	1,1	1,4	1,3	1,3	1,1

Činnosti v oblasti nehnuteľností	0,1	1,7	1,5	1,5	1,7
Odborné, vedecké a technické činnosti	2,3	4,1	3,2	3,8	3,9
Administratívne a podporné služby	4,6	4,9	6,4	6,0	7,0
Verejná správa a obrana; povinné ...	9,9	9,7	7,6	9,5	8,2
Vzdelávanie	12,6	10,8	12,3	9,4	10,4
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	4,8	4,3	3,4	3,7	3,8
Umenie, zábava a rekreácia	1,1	1,5	1,3	2,1	0,9
Ostatné činnosti	1,4	1,6	1,2	1,4	0,8

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Vzhľadom na veľkosť obce je pracovný trh obmedzený. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Najviac obyvateľov je zamestnaných v sekundárnom sektore – výroba a službotvornom sektore.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo						
	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
H. Orešany	947	824	45	371	497	605

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obce H. Orešany. Z celkového počtu ide ekonomicky aktívneho obyvateľstva ide až o 824 obyvateľov, čo tvorí 87 %.

2.8. BÝVANIE

Bytový fond sa v obci nachádzal v prevažnej väčšine v rodinných domoch. Toto bolo špecifikum obce, ktorá nebola dosiaľ výrazne atakovaná výstavbou účelových „bytoviek“ s výnimkou bytových domov v polohách pri ihrisku, pri hlavnej križovatke, v smere na Majdán a v lokalite Majdán 1 a zachovávala si ráz vidieckeho sídla. Táto situácia sa zmenila už t.č. realizovanou výstavbou v lokalite pri križovaní ciest II/502 a III/5048, kde sú prevedené nové viacpodlažné bytové domy s výškovou hladinou do 4 NP. Výstavbou v poslednom období došlo k celkovému omladeniu bytového fondu. Predpoklad zvýšenia počtu obyvateľov k cieľovému roku 2025 na orientačný stav 2568 obyvateľov je podmienený vytvorením nových možností na trvalé bývanie. Z dôvodu zachovania charakteru sídla sa predpokladá nízkopodlažná zástavba prevažne formou rodinných domov (v konkrétnych prípadoch so zdôvodnenou a prijateľnou mierou iných funkcií), nie monofunkčných bytových domov. Výstavba bude obmedzená disponibilnou plochou a stanoveným výškovým zónovaním). Novú výstavbu objektov na bývanie a súvisiacej vybavenosti situovať predovšetkým do prelúk v jestvujúcej zástavbe a ďalej do ucelených lokalít s označením uvedeným vo výkresovej časti. Tieto lokality je potrebné doriešiť následnou dokumentáciou na úrovni zóny podľa možnosti urbanistickou (zastavovacou) štúdiou, ako podkladom pre územné konanie, resp. zlúčené územné a stavebné konanie v príprave jednotlivých stavieb. Požiadavka výstavby sociálnych bytov z obecných prostriedkov nebola vznesená. Poradie dôležitosti výstavby a tým realizácie investičných zámerov si bude stanovovať obec (ÚPO, 2010, s.15).

Prevládajúcou funkciou obce Horné Orešany je bývanie. Prevažuje len individuálna bytová výstavba. Nasledujúca tabuľka prezentuje početnosť bytového fondu v súčasnosti.

Obývané byty a domy (2011)			
	byty		domy
	spolu	v rodinnom dome	
Obec Horné Orešany	570	487	498

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V obci Horné Orešany bolo v roku 2011 evidovaných 570 bytov. Z nich v rodinnom dome bolo 487 bytov. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet neobývaných bytov podľa dôvodu neobývanosti. Najviac bytov bolo trvalo neobývaných z dôvodov rekreácie – 42 a z dôvodu zmeny vlastníctva (28).

Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti (2011)

zmena vlastníctva	rekreácia	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	s nezistenou obývanosťou
28	42	15	13	6

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska vlastníctva boli najväčšou skupinou byty v osobnom vlastníctve v rodinných domoch – 436 a v bytových domoch (94).

Byty podľa formy vlastníctva (2011)

vlastné v obyt. domoch	byty vo vlast. v rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné
94	436	13	1	17

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Veľkostná kategorizácia bytov

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytov podľa podlahovej plochy. Najviac bytov v obci Horné Orešany disponuje plochou od 81 do 120 m². Byty so 81 až 120 m² boli zastúpené v počte 239 a 18.

Byty podľa celkovej podlahovej plochy

Byty spolu	- 40 m ²	40 - 80 m ²	81 - 120 m ²	120+ m ²
v RD	5	100	239	142
v BD	5	55	18	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska počtu obytných miestností sú v obci najviac zastúpené byty 3 a 5+ izbové. Tretou najväčšou skupinou sú 4 izbové byty (136). Byty s 2 obytnými miestnosťami sú zastúpené v počte 49.

Byty podľa počtu obytných miestností

1	2	3	4	5+
12	49	210	136	159

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Vlastný zdroj pitnej vody malo 100 domácností. Na spoločný zdroj bolo napojených 370 bytov v rodinných domoch a 71 v bytových domoch bytov.

Byty podľa zásobovania vodou v RD a BD

v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu
370	94	1	7
71	6	0	1

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Ďalšiu vybavenosť bytov/domácností, prezentujú nasledujúce tabuľky. Celkovo bol v roku 2011 pripojených do siete internet 254 + 40 bytov, a pevnou linkou disponovalo 269 a 27 bytov.

Vybavenosť bytov a domácností v obci v RD

podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet
386	267	303	269	254
66	44	49	27	40

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Najviac bytov v obci Horné Orešany je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho diaľkového a iného vykurovania. Iný typ vykurovania využívalo cca. 182 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia

ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia
17	335	182	9

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených zemným plynom – 423 a pevným palivom – 115 bytov. Elektrickú energiu na vykurovanie využívalo 9 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie						
plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny	
423	9	0	115	2	9	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ. Obec plánuje výstavbu bytového domu.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru podnikateľských osôb – fyzické osoby podľa právnej formy. Najväčší počet je zastúpený živnostenskými podnikaniami. Do roku 2014 stúpol ich počet na 107 osôb.

Fyzické osoby - podnikatelia											
o. Horné Orešany	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fyz. osoby – podnik.	99	104	121	125	143	151	148	139	138	127	115
Živnostníci	95	100	112	116	135	144	143	134	134	121	107
Slobodné povolania	2	2	7	7	6	5	3	3	2	4	5
SHR	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet podnikateľských osôb. Celkovo je v obci činných 40 právnických osôb. Z uvedeného počtu bolo 26 ziskových a 17 neziskových subjektov.

Právnické osoby v obci											
o. Horné Orešany	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Právnické osoby spolu	19	23	27	27	29	30	29	30	31	38	40
Práv. osoby ziskové	5	9	12	12	14	14	14	14	17	20	23
Práv. osoby neziskové	14	14	15	15	15	16	15	16	14	18	17

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Pol'nohospodárska výroba

Z hľadiska poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Horné Orešany, ktorá je začlenená do okresu Trnava, kraj Trnavský. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 774,7 ha, z čoho orná pôda zaberá 624 ha. Celkový podiel poľnohospodárskej pôdy na celkovej výmere sa znižuje. Podiel na celkovej výmere má poľnohospodárska pôda 35,9 %.

Výmera poľnohospodárskej pôdy v obci Horné Orešany											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
% z celkovej výmery	36,6	36,6	36,6	36,3	36,3	36,0	36,0	35,9	35,9	35,9	35,9
Pol'nohosp. pôda - spolu	789,8	789,5	789,4	783,8	783,3	775,5	775,4	775,3	775,3	775,1	774,7
- orná pôda	631,1	630,7	630,7	630,2	629,7	624,0	624,6	624,7	624,3	624,1	624,0
- vinice	70,8	70,8	70,8	70,7	70,7	71,7	70,8	70,6	70,6	69,9	69,9
- záhrada	28,3	28,3	28,2	28,1	27,8	27,8	27,8	27,8	28,2	29,4	29,2
- trvalý trávny porast	59,7	59,7	59,7	54,9	55,2	52,0	52,3	52,1	52,1	51,7	51,6

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Rastlinná výroba

Rastlinná výroba v regióne je zameraná na produkciu cukrovej repy a zemiakov. Nasledujúca tabuľka prezentuje hektárovú úrodu v regióne. Najvyššiu hektárovú úrodu má cukrová repa, jej celková produkcia výrazne vzrástla.

Hektárová úroda podľa hospodárske rastliny	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zrniny spolu	5,35	5,22	4,62	4,09	6,49	5,30	5,09	6,37	3,70	5,36	6,44
Obilniny	5,41	5,29	4,65	4,12	6,56	5,37	5,14	6,43	3,73	5,39	6,49
Olejníky	2,63	2,67	2,51	2,33	3,22	2,69	2,45	2,95	2,02	3,26	3,54
Zemiaky	21,16	32,97	25,15	22,51	27,11	26,31	10,94	26,12	10,64	27,97	19,47
Cukrové repa	40,05	50,24	48,83	40,52	65,08	59,74	55,10	68,97	39,39	60,39	74,02
Viacr. krm. na or. p.	7,73	7,37	7,02	7,36	7,96	6,20	7,14	8,93	6,40	6,89	7,25

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Živočišná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru a počty hospodárskych zvierat v okrese Trnava. Z hľadiska živočišnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hydiny, hovädzieho dobytku a ošípaných. Nasledujúca tabuľka prezentuje intenzitu chovu v okrese.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hov. dob. (na 100 ha poľ. p.)	30,6	30,2	32,5	33,2	34,6	35,4	33,6	34,6	34,1	32,8	30,2
Kravy (na 100 ha poľ. p.)	11,3	11,2	11,7	12,5	13,6	13,9	15,0	15,3	15,1	14,7	13,9
Ovce (na 100 ha poľ. p.)	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Ošípané (na 100 ha or. pôdy)	78,9	75,6	64,5	53,9	35,4	28,2	24,2	18,9	15,9	17,6	16,1
Hydina (na 100 ha or. pôdy)	1 235,1	1 185,8	918,7	755,0	632,4	680,6	401,0	636,2	571,3	375,2	552,2
Sliepky (na 100 ha or. pôdy)	253,5	304,8	334,9	265,4	359,2	361,1	144,6	371,0	289,5	348,9	293,3

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Pol'nohospodárska výroba.

Pol'nohospodárske družstvo v Horných Orešanoch zaniklo. Na pozemku bývalého družstva podnikajú iné subjekty. Areál bývalého JRD neplní v plnom rozsahu pôvodnú funkciu strediska pol'nohospodárskej výroby. PPF v katastrálnom území obhospodarujú vlastníci a nájomcovia. Živočišná pol'nohospodárska výroba je vo väčšej miere orientovaná na odchov brojlerov – firma AGROLET. Rastlinná výroba sa prevádza v podstate na pôvodných plochách. V lokalite Parina je aktívne rybne hospodárstvo (ÚPO, 2010, s.21).

Maloobchodná sieť

Maloobchodná sieť (potravínarske aj nepotravinárske komodity) nepokrýva v plnom rozsahu potreby obce a nie je rozložená v prijateľných dochádzkových vzdialenostiach. Obchodná vybavenosť v obci je t.č. situovaná v samostatných objektoch alebo ako súčasť RD (rekonštruovaných alebo novovybudovaných) (ÚPO, 2010, s.20).

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V obci sa nachádza materská škola a základná škola.

Materská škola

Výchovu a vzdelávanie pre najmenšie deti v obci zabezpečuje Materská škola. Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie deťom od dvoch do šesť rokov a deťom s odloženou

povinnou školskou dochádzkou. V prípade záujmu rodičov, deti majú možnosť aj poldennej výchovy a vzdelávania v materskej škole. Cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť optimálnu perceptuálnu – motorickú, poznávaciu a citovo – sociálnu úroveň, ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a život v spoločnosti. Materská škola je materskou školou rodinného typu, je zameraná na rozvíjanie spolupráce s rodinou a smeruje k všestrannému rozvoju osobnosti dieťaťa. Deti sú vychovávané prostredníctvom zdravého životného štýlu k zodpovednejším vzťahom k ochrane zdravia. MŠ úzko spolupracuje s rodičmi detí. Materská škola je rozdelená na 2 triedy v ktorých vyučujú 4 učiteľky. V roku 2014 bolo evidovaných v materskej škole 46 detí. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2004 do roku 2014.

Materská škola											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	45	40	42	48	44	36	40	48	48	48	46
MŠ - štátne - triedy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
MŠ - štátne - učiteľia	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Základná škola

Základná škola je právnym subjektom od 1. januára 2000. V roku 2002 od 1. apríla bola ku nej pričlenená aj materská škola a odvtedy nesie plný názov ZŠ s MŠ Horné Orešany. Zriaďovateľom školy je Obec Horné Orešany, ktorá sa podieľa aj na financovaní školských zariadení, medzi ktoré patrí materská škola, školská jedáleň a školský klub. Tieto zariadenia patria do originálnych kompetencií a sú financované z podielových daní obce. Zamestnanci ZŠ podliehajú MŠ SR, od ktorého sú aj finančne závislí. Základná škola je plnoorganizovaná s ročníkmi 1 – 9 a s dvoma oddeleniami školského klubu. V materskej škole sú dve oddelenia s počtom detí 43. Základnú školu navštevuje každý školský rok okolo 200 žiakov, ktorí sa vzdelávajú v jedenástich triedach. Nie sú to len žiaci z Horných Orešian, ale legislatíva umožňuje zákonným zástupcom žiakov, vybrať si školu, ktorú bude ich dieťa navštevovať. Preto aj našu školu navštevujú žiaci zo Smoleníc, z Lošonca, z Dolných Orešian i zo Suchej nad Parnou. Vedenie školy sa snaží vytvárať optimálne podmienky pre výchovno-vzdelávací proces, a preto aj vyučovací variant je rozšírený o výučbu informatiky od 1. až po 9. ročník. Výučbu informatiky zabezpečuje kvalifikovaný pedagóg. Ťažisko vzdelanosti spočíva aj vo výučbe dvoch cudzích jazykov – anglického a nemeckého, ktoré sú tiež odučené odborne. Okrem integrácie v ŠPT zabezpečuje škola vyučovací proces aj pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so špecifickými poruchami učenia, ktorí sú vzdelávaní v bežnej triede a ich učivo je redukované podľa charakteru postihnutia v jednotlivých predmetoch. Títo žiaci sú klientami centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ktoré pre nás zabezpečujú diagnostiku a rediagnostiku žiakov, aby sme jednotne pôsobili pri zvládaní výchovno - vyučovacieho procesu. Individuálne integrovaných žiakov v bežnej triede je momentálne 16, z toho 6 zdravotne. ŠPT navštevuje 8 žiakov. Vedomostná úroveň žiakov je dlhodobou na dobrej úrovni, o čom svedčia aj výsledky školských inšpekcií, celoslovenského testovania žiakov deviatych ročníkov ako i výsledky prijímacích pohovorov. Žiaci sa počas roka zapájajú do rôznych vedomostných i brannošportových súťaží a olympiád, kde získavajú popredné umiestnenia. Žiaci 7. ročníka sa každoročne zúčastňujú lyžiarskeho výcviku. Veľmi rozsiahla a rôznorodá je i záujmová činnosť žiakov v oblasti športového vyžitia a v kultúrnej oblasti. Učiteľia i žiaci sa podieľajú na úprave areálu školy, kde sa konajú rôzne športové podujatia a každoročne aj MDD (12.1.2015, <http://www.horneoresany.sk/skolstvo>).

Základná škola je rozdelená do 9 tried v ktorých vyučuje 14 učiteľov. V roku 2014 bolo evidovaných v základnej škole 131 detí. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v základnej škole od roku 2004 do roku 2014.

Základná škola											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ZŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZŠ spolu - deti	155	159	175	186	179	179	164	147	143	139	131
ZŠ - štátne - triedy	9	9	9	9	9	10	10	9	9	9	9
ZŠ - štátne - učiteľia	15	15	15	14	13	15	16	14	14	14	14

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Pre potreby školy je v obci vybudovaná školská jedáleň. Kapacita jedálne je 55 miest pri stoloch. V roku 2014 bolo evidovaných 120 stravníkov.

Školská jedáleň											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
jedálne	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
počet miest pri stoloch	66	66	66	66	55	55	55	55	55	55	55
počet stravníkov	132	76	165	147	189	143	156	141	116	116	120

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách z. z. v znení neskorších predpisov. Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVaR vo Trnava, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec.

Obec v rámci originálnych samosprávnych kompetencií poskytuje opatrovateľskú službu obyvateľom obce. Obec zabezpečuje dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom), plní funkciu osobitného príjemcu sociálnych dávok a pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....).

Obec v rámci originálnych samosprávnych kompetencií poskytuje opatrovateľskú službu obyvateľom obce. Obec zabezpečuje dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom), plní funkciu osobitného príjemcu sociálnych dávok a pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....). Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacitu a dostupnosť sociálnych služieb v okrese Trnava.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres Trnava	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet zariadení	13	13	13	16	15	17	18	20	20	18	17
Počet miest k 31.12 spolu	572	577	593	659	658	687	720	809	847	907	904
P.m. v domov. dôchodcov	274	277	279	318	313	317	0	0	0	0	0
P.m. v DSS pre pos. dosp.	170	171	171	202	203	202	207	219	245	250	295
P.m. v Detských domovoch	69	70	72	70	65	65	79	69	69	92	85
P.m. v zar. pre seniorov	0	0	0	0	0	0	277	323	313	313	333

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebujú, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobo udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012,

http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individuálna poskytovanie sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- konceptný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inkľúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane 13 jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálno technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehľbovanie kvalifikácie.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

V obci je zabezpečená zdravotnícka starostlivosť priamo na jej území v priestoroch areálu Základnej školy. Jedná sa o ambulantnú zdravotnícku starostlivosť v NZZ (neštátne zdravotnícke zariadenia) – ambulancie obvodného, všeobecného lekára a stomatologická ambulancia. Tieto poskytujú základné zdravotnícke služby aj pre občanov susedných obcí. Na ďalšie odborné lekárske a lekárenské služby sú občania odkázaní predovšetkým na dochádzku do Trnavy (ÚPO, 2010, s.17).

2.13. ŠPORT

Obyvatelia majú v obci obmedzené možnosti športového vyžitia. K dispozícii je hlavne futbalové ihrisko, ktoré aj intenzívne využívajú. Obec plánuje do budúcnosti s výstavbou ďalšieho športového ihriska, ktoré by malo slúžiť hlavne nižším vekovým skupinám obyvateľov, ale aj turistom a iným návštevníkom obce. V objekte základnej školy sú k dispozícii priestory telocvične využívané prevažne základnou školou. Prístup pre verejnosť obmedzená – sálový futbal. Susediace športové plochy (areál futbalového ihriska) škola využíva len v minimálnom rozsahu. V oblasti športových aktivít, ktoré sa neviažu na vybudovanú (resp. absentujúcu) športovú infraštruktúru, obec a jej okolie ponúka široké

možnosti. V letných mesiacoch ide predovšetkým o horskú cykloturistiku, pešiu turistiku (turistické trasy), poľovníctvo a rybolov.

Bežecký klub Viktoria bol oficiálne založený a zaregistrovaný až 14. októbra 1993 pod dnešným názvom BK Viktoria Horné Orešany. Klub je zameraný na rekreačný beh. V obci je fungujúci boxerský klub.

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovinsko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňačka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	priemer
15-24	52		45	49
25-39	36		43	40
40-54	39		39	39
55-69	38		36	37
70+	18		48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilnejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

2.14. KULTÚRA

Kultúra v obci je samozrejmosťou a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu. Na uskutočňovanie kultúrnych aktivít je k dispozícii obyvateľom v obci kultúrny dom. V obci sa nachádza aj obecná knižnica. V časti Majdán sa nachádza druhý kultúrny dom. Objekt bol postavený na 14á pozemku v 50 rokoch a slúžil ako kultúrne stredisko, pozostávajúci z 3 podlaží. Suterén 120m², prízemie 325m², poschodie 258m². suterén = 6 skladov, 1 technická miestnosť. prízemie = 1 vstup - čakáreň, 2 vyšetrovne, prípravovňa, 2x WC 2 vstup - vestibul, 2x WC, klubovňa, sklad 3 vstup - kuchyňa, 3 miestnosti, sklad, kúpeľňa + WC, kotoľňa poschodie = vstupná hala, viacúčelová sála, klubovňa, kuchyňa, premietacia miestnosť, shodisko. T.č. je objekt ponúkaný na predaj.

Nasledujúca tabuľka prezentuje ukazovatele obecnej knižnice. V roku 2013 bolo v knižnici evidovaných 11298 knižných jednotiek. Knižnica má 197 stálych užívateľov.

Verejné knižnice											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
knižnice	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
počet kniž. jednotiek	10 961	10 994	11 080	11 148	11 198	11 252	11 257	11 277	11 294	11 304	11 298
užívatelia	176	176	178	187	192	196	178	186	193	197	197

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Pamiatky

V obci sú evidované nasledujúce kultúrne pamiatky: objekt rímskokatolíckeho Kostola Mena Panny Márie, prícestný kríž, Kaplnka v obci, Kaplnka P. Márie, Kaplnka sv. Anny, Kaplnka sv. Rócha, Kaplnka Lurdskej P. Márie, Kríž – Kristus na kríži, Socha P. Márie s dieťaťom, Socha sv. Jána Nepomuckého, Socha sv. Floriána, Socha sv. Urbana, Dobové náhrobné kamene, aj ojedinele zachované liatinové kríže v areáli cintorína, Kríže na cintoríne, Zvonica na cintoríne (bývalá), Pomník padlým v I.svetovej vojne, Pomník na pamiatku oslobodenia obce (ÚPO, 2012, s.9).

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkovou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
- rozšíriť systém permanentiek
- rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firm aj z iných zdrojov)
- uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
- last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
- zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpodátateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

V súčasnosti sa v obci nachádza penzión s ubytovacou kapacitou 27 osôb, ako aj turistická ubytovňa s kapacitou 60. Individuálnu formu ubytovania poskytuje chatová osada, cca. 60 ubytovacích miest. špecializované ubytovacie zariadenie. Návštevníci obce majú možnosť ubytovať sa aj na súkromí.

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

Zariadenia verejného stravovania z hľadiska polohy t.č. vyhovujú. Nie však z hľadiska požiadaviek na štandard poskytovaných služieb. V prípade ďalšieho územného rozvoja obce budú ponúkané služby nedostatočné, vytvorenie nových zariadení bude nevyhnutné. Rešpektovať polohu a funkčné využitie existujúcich zariadení s podmienkou zlepšenia stavebno-technického stavu a rozsahu poskytovaných služieb. Rekonštrukcie a prestavby musia rešpektovať charakter existujúcej zástavby. Podmienky na ubytovanie pasantov prechádzajúcich, alebo cielene prichádzajúcich nie sú v obci v plnej miere vytvorené (ÚPO, 2010, s.19). Stav v oblasti stravovacích zariadení je nasledovný:

- „Lovecká reštaurácia“ na hlavnej ulici parc.č.113 so zázemím a parkovanou plochou v hĺbke pozemku na parc.č.114.
- Hostinec „Na domovine“ (Lošonský, prenájom Rabara). S terasou, stav vyhovujúci.
- Hostinec so sezónnou terasou v lokalite Majdán I. pri námestí.
- Reštaurácia „Majdán“ v priestore bývalej „vápenky“. Poloha, rozsah poskytovaných služieb a stavebno-technický stav vyhovujúci. Možnosť ubytovania.

2.17. CESTOVNÝ RUCH

Horné Orešany majú prírodné predpoklady pre rozvoj nenáročnej pohybovej i pobytovej rekreácie. Vysoké percento lesnatosti územia i mozaikovitý typ poľnohospodárskej krajiny vytvárajú predpoklady pre turistiku, cykloturistiku i agroturistiku. V súčasnosti je v obci vybudovaná nasledujúca ubytovacia a stravovacia kapacita: 12 stoličiek, 45 lôžok. Závazná časť ÚPN VÚC Trnavského kraja uvažuje v osade Kulháň s rozvojom rekreácie na regionálnej úrovni, s horským typom strediska pre rekreáciu, turistiku a zimné športy. Vzhľadom na prekategORIZOVANIE tohto územia do 5. stupňa ochrany prírody a krajiny je rozvoj rekreácie z tejto lokality vylúčený. Ponechané sú iba aktivity na súčasnej úrovni. Uplatnenie nachádza dlhodobá rekreácia, krátkodobá i konco-týždňová rekreácia, denná relaxácia, poznávací a tranzitný turizmus aj športové aktivity v bohatej škále foriem a zamerania. Využitie je v podstate celoročné. Možnosti však zďaleka nie sú využité. Rozvoj je určený najmä saturáciou vybavenosti služieb, vytvorením a údržbou atraktívnych trás, aktívnym zapojením do projektov a zámerov na vyššej (min. regionálnej) úrovni, intenzívnejšou propagáciou atď. Podmieneny je rešpektovaním environmentálnych kritérií čo však zvyšuje jeho atraktivitu zachovaním prírodného prostredia. Princípy rozvoja procesu rekreácie a cestovného ruchu..." v priemete na podmienky obce Horné Orešany: vytvoriť rekreačný krajinný celok v Malých Karpatoch, zabezpečiť trasy tranzitného turizmu vybavenosťou a zakomponovať trasy – značené turistické chodníky, cyklotrasy, poznávacie trasy (aj objekty a územia), turistika na koňoch, Malokarpatská vínná cesta... do koncepcie rozvoja cestovného ruchu rekreačného krajinného celku.

Malokarpatská vínná cesta: Začlenenie do Orešanského rajónu (Dolné Orešany, Horné Orešany, Suchá nad Parnou). Členmi sú vinohradnícke - vinárske obce pozdĺž JV svahov Malých Karpát od Bratislavy (Rača) po Smolenice. Členom je aj mesto Trnava.

Vďaka dostatku vína a rozširujúcim sa aktivitám vinárov, ktorí čerpajú inšpiráciu z vinársky vyspelejších území Európy, hovorí sa často o Malokarpatskej vínnej ceste. Táto cesta spája z vinárskeho hľadiska najpozoruhodnejšie body regiónu podobne, ako „Gotická cesta“ spája gotické pamiatky. Je príťažlivá pre turistov, ktorí hľadajú zážitky založené na ochutnávkach miestnych vín a špecialít, návštevu vínnych pivníc, vinoték a možno aj múzeí, kde sa môžu bližšie oboznámiť s pestovaním a spracovaním viniča v tomto regióne. Vidiecky turizmus je zájmovou oblasťou, ktorá usiluje o aktívnejšie zapojenie vidieckeho osídlenia a vidieckej krajiny do procesu turizmu a to: zabezpečením potrebnej vybavenosti a služieb pre turizmus priamo v obciach, zabezpečením v prípade daností aj rekreačného pobytu v obciach a ich osadách, s prípadným zameraním sa aj na poznávanie vidieckeho spôsobu života a to dokonca aj aktívnou pracovnou účasťou v rámci tzv. agroturistiky.

Tým bude možné dosiahnuť aj zníženie tlaku na výstavbu vo voľnej krajine, v ktorej by sa uskutočňovali len činnosti priamo viazané na prírodné prostredie. Pre vidiecky turizmus majú predpoklady všetky vidiecke obce, lebo ich rozvoj závisí aj od aktivity orgánov obcí, miestnych podnikateľov a vlastných občanov. Výhodnejšie podmienky majú obce, ktoré ležia v blízkosti rekreačných cieľov. Sú to (okrem iných) aj Dolné Orešany a Horné Orešany "... Z hľadiska širších vzťahov nie je možné taxatívne vymenovať všetky zaujímavé ciele turistických, športových, poznávacích a iných aktivít. Napr. len vodné nádrže (rybolov, letná rekreácia...) Suchá Nad Parnou, Budmerice, Boleráz sa nachádzajú v krátkych dochádzkových vzdialenostiach. Vodná nádrž Horné Orešany je priamo v katastri obce. Rovnako aj známe kultúrno-historické pamiatky atď.

Pešia turistika

Priestorové zázemie pre pešiu turistiku v blízkosti obce tvorí pohorie Malých Karpát. Predstavuje okrajové pohorie vnútorných Karpát. Malé Karpaty boli vyhlásené v roku 1976 s rozlohou 65.504 ha. za Chránenú krajinnú oblasť. V súčasnosti sa v CHKO MK nachádza 68 maloplošných chránených území. V symbole CHKO je znázornený listnatec jazykovitý (*Ruscus hypoglossum* L.), ktorý rastie na Slovensku iba v Malých Karpatoch, kde dosahuje najsevernejší výskyt svojho areálu. Hoci pohorie nijak nevyniká svojou výškou, predsa len ponúka všetko čo pravý turista potrebuje k životu a zaujme svojou rozmanitosťou. Najvyšším vrchom pohoria sú Záruby 767 m.n.m. Okrem nich ešte 10 vrcholov presahuje nadmorskú výšku 700 m.n.m. V Malých Karpatoch je vybudovaná hustá sieť značených turistických trás. Horné Orešany sú na túto sieť napojené modrou t.z., ktorá vedie priamo z obce smerom k horárni Zabité (3 h.) a odtiaľ napojením na žltú a zelenú značku na hrebeň Karpát na Mesačnú lúku pod Vápennou (5 h.). Cez miestnu časť Majdán vedie zelená t.z. ktorá Vás privedie cez obec Lošonec a rekreačné stredisko Jahodník na vrchol Záruby (2:30 h.) v opačnom smere opäť k horárni Zabité (2:10 h.). Okrem značených trás je v okolí hustá sieť neznačených ciest a chodníkov ktoré Vás privedú do čarovných zákutí v srdci Malých Karpát (29.12.2015, <http://www.horneoresany.sk/pesia-turistika>).

Cyklotrasy

Cyklotrasa č. 8219 žltá Horné Orešany - v.n. Horné Orešany - Majdán - 3 km

Cyklotrasa č. 2204 modrá Majdán - Olšovský mlyn - Zabitě - Doľany - Dlhá - Košolná - Suchá nad Parnou - Zvončín - Trnava - 42 km

Cyklotrasa č. 5205 zelená Modra - Kráľová - Dubová - Častá - Doľany - Matildin dvor - Dolné Orešany - Horné Orešany Lošonec Smolenice - Trstín - 31km (29.12.2015, <http://www.horneoresany.sk/>).

Náučný chodník (NCH)

Vyznačená výchovno-vzdelávacia turistická trasa v prírode i kultúrne pozoruhodnej oblasti. V rámci nej sú vybrané niektoré významné objekty a javy, ktoré sú počas trasy vysvetlené (29.12.2015, <http://www.horneoresany.sk/>).

Mlyny v Horných Orešanoch

Orešiansky región mal odpradáva vhodné podmienky pre budovanie vodných mlynov. Je tu vhodná stupovitost' terénu a preteká ním vhodný vodný tok - potok Parná. Obilie, ktoré sa v mlynoch mlelo, pochádzalo z úrodnej Trnavskej tabule. Tá sa rozpresitiera na juhovýchod. Niektoré majetky odkúpil kráľ Belo IV. od Konštancie, manželky českého kráľa Přemysla Otakara I., dcéry uhorského kráľa Belu III. Belo IV. daroval tieto majetky kráľovskému mestu Trnava. Tu sa vybudovali naše prvé vodné mlyny (29.12.2015, <http://www.horneoresany.sk/>).

Trendy v cestovnom ruchu

Európska komisia cestovného ruchu (ETC) v roku 2004 označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejší rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatickosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>).

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2010 – 2014

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Hospodárenie obce celkom	2 010	2011	2 012	2013	2014
Bežné príjmy					
Bežné výdavky					
Prebytok/schodok					
Kapitálové príjmy					
Kapitálové výdavky					
Prebytok/schodok					
Prebytok/schodok bež. a kap. rozp.					
Príjmy finančných operácií					
Výdavky finančných operácií					
Rozdiel finančných operácií					
Rozdiel celkového rozpočtu					
Zdroj: OcÚ Horné Orešany, 2015					

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientskeho prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Obec Horné Orešany je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, ktorý svoje samosprávne kompetencie vykonáva samostatne (zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení).

Manažment a správa obce

Súčasné zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Horné Orešany. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostky obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má 9 poslancov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľom k úradom ŠŠS

Sídlo matričného úradu	Horné Orešany
Sídlo pracoviska daňového úradu	Nováky
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Nováky
Sídlo Okresného súdu	Trnava
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Trnava
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Trnava
Sídlo Územnej vojenskej správy	Trnava
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Trnava
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Trnava
ŠÚ SR	

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Horné Orešany je súčasťou Vyššieho územného celku Trnava. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotného mesta. **Trnavský kraj je prevažne vidiecky, konkurencieschopný, rýchlorastúci región SR s perspektívou druhého najkonkurencieschopnejšieho regiónu na úrovni SR s vysokou atraktivitou a pozíciou v blízkosti centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Českou, Maďarskou a Rakúskou republikou.**

Školstvo v TTK je charakterizované rozvinutou sieťou všetkých typov škôl. Regionálne rozmiestnenie súvisí s vekovou štruktúrou obyvateľstva. TTK má nízky počet materských škôl (292), počet detí vykazuje 10,5 % podiel. Takisto vykazuje nízky počet základných škôl (241) a zaznamenal pokles žiakov o viac ako 9 000. Štruktúra stredných škôl je tvorená nižším počtom gymnázií v SR (22), s nižším podielom žiakov (8,2 %) a absolventov (7,9 %) na celkovom počte žiakov a absolventov v SR. Čo sa týka stredných odborných škôl patrí TTK ku krajom s rastúcim počtom žiakov i absolventov s približne 10,6 % podielom. V TTK sa nachádzajú aj 4 vysoké školy. Od roku 2004 pribudli 2 nové vysoké školy a 7 nových fakúlt a študuje tu viac ako 10,4 % všetkých študentov vysokých škôl v SR (22 tis.) s vysokým podielom žien (62 %).

Zdravotná starostlivosť v kraji je zabezpečovaná sieťou všetkých typov zdravotníckych zariadení, z ktorých veľká časť je s celoslovenskou pôsobnosťou. TTK má 6 nemocníc a 6 liečební a má aj 2 medzinárodne významné prírodné liečebné kúpele (Piešťany, Smrdáky) a 1 kúpeľnú liečebňu (Piešťany). Najväčší podiel na počte zdravotníckych zariadení majú zariadenia ambulantnej starostlivosti (899) a kapacita postelového fondu sa postupne znižovala a predstavovala v roku 2008 celkom 5 330 lôžok.

Priaznivo možno hodnotiť aj vývoj sektorovej štruktúry v regióne, ktorý prešiel pomerne rýchlo sektorovou reštrukturalizáciou a posilnil pozíciu najvýznamnejších sektorov (energetika, automobilový priemysel a elektrotechnický priemysel nasledovaný vybranými segmentmi spotrebného priemyslu). Trnavský kraj patrí medzi **poľnohospodársky produktívne regióny** s celkovou výmerou poľnohospodárskej pôdy 291 916 ha a podielom poľnohospodárskej pôdy v SR (8,29 %). Zároveň vykazuje štvrtý najvyšší podiel na poľnohospodárskej produkcii SR a tretí najvyšší podiel na tržbách z

predaja výrobkov z prvovýroby (322,2 mil. Eur), významné postavenie má aj v rastlinnej aj v živočíšnej produkcii.

Celkom možno očakávať, že TTK si udrží pozíciu pomerne hospodársky a sociálne vyspelého regiónu, je najviac sa približujúci k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude naďalej dominovať automobilový, elektrotechnický priemysel a energetika, aj keď je ohrozený odlivom investorov do ekonomicky atraktívnejších oblastí.

Inovačný potenciál regiónu je pomerne nízky a mal by byť zameraný na rozvoj najmä v automobilovom, elektrotechnickom priemysle a energetike, technológií v oblasti znižovania energetickej náročnosti výroby, zvyšovania spotreby energie z obnoviteľných zdrojov, technológií znižujúcich nepriaznivý dopad na životné prostredie a pod. Oblasť Trnavy a okolia má rovnaké štrukturálne problémy v oblasti výskumu, vývoja a inovácií ako zvyšok Slovenska - nedostatočné prístrojové vybavenie a technická infraštruktúra výskumu a vývoja.

Dopravná poloha a osobitne blízkosť BK, hustá cestná a železničná sieť vytvára predpoklady pre udržanie pozície významne exponovaného kraja z hľadiska domácej i medzinárodnej dopravy. Zastúpené sú všetky druhy dopravy, špecifické postavenie má aj vodná doprava, ktorej význam stúpol po dobudovaní vodného diela Gabčíkovo a tým sa zlepšili podmienky pre rozvoj vodnej dopravy na Dunaji. V kraji je aj medzinárodné letisko (Piešťany). Trnavský kraj má celkovú dĺžku ciest 1 951 km, z toho diaľnic (67,2 km) a málo ciest I. triedy (291 km). TTK v počte vozidiel (11,6 %) a osobných motorových vozidiel (11,6 %) patrí k priemeru. Z pohľadu dopravných služieb dosahuje porovnateľné výkony v nákladnej doprave ako Žilinský kraj a výkony v osobnej preprave ako Košický kraj, ale po BK druhé najnižšie, v oboch oblastiach zaznamenal pokles. TTK vykazuje celkovo **nízkú spotrebu elektrickej energie**, takisto spotreba zemného plynu je nízka (6 %) spolu so spotrebou nafty (8,3 %), vykurovacích olejov, elektriny (6,5 %) a tepla.

TTK je **priemerným producentom komunálneho odpadu** (225,2 tis. t, 404 kg na obyvateľa), a dosahuje pomerne nízke percento jeho zhodnotenia (7,4 %), to neplatí pre % obyvateľov napojených na vodovodnú (96,8 %). Na kanalizačnú verejnú sieť je napojených len 53,2 %, čo je menej ako v Banskobystrickom kraji a pozornosť je potrebné venovať aj čisteniu odpadových vôd. TTK vykazuje nízke hodnoty v produkcii tuhých emisií, produkcii oxidu siričitého i v ostatných emisiách.

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že TTK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu v rozhodujúcich odvetviach. Dôsledkom toho je slabé prenikanie inovácií do priemyslu a služieb v odvetviach sústredených v regióne. V porovnaní so svetovými trendmi zvyšovania kvality verejných služieb cestou informatizácie a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie TTK nízka a pre budúci rozvoj regiónu nedostatočná. Za najväčší nevyužitý rozvojový potenciál regiónu ako základu konkurenčnej výhody TTK možno považovať:

- rozvoj vidieka a vybraných ekonomických aktivít v poľnohospodárstve,
- vysoký podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov,
- silný potenciál cezhraničnej a medzinárodnej spolupráce,
- vnútroregionálne väzby medzi rozvojovými centrami a vidiekom.

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda TTK je tvorená výhodnou geografickou polohou v blízkosti rozvojových aktivít EÚ, vysokým podielom zahraničného kapitálu a vysokokvalifikovanou pracovnou silou v strategicky dôležitých sektoroch.

Strategické ciele:

1. rozvoj ľudských zdrojov v nových strategicky dôležitých odvetviach,
2. rozvoj environmentálnej infraštruktúry a regionálnej logistiky,
3. posilnenie postavenia vedy, vývoja a inovácií,

Očakávané dopady:

- udržanie vysokého ekonomického rastu súčasne s rastom kvality života v regióne,
- zlepšenie životného prostredia,
- využitie medzinárodnej spolupráce a vnútorného potenciálu k rozvoju poznatkovo orientovanej ekonomiky,
- informatizácia verejnej správy a zlepšenie kvality služieb poskytovaných obyvateľom na vidieku (NSRR, 2013, s.57-59).

2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

V obci sa v priebehu predchádzajúceho programovacieho obdobia (a pred ním) podarilo realizovať nasledujúce projekty: v obci je vybudovaná kanalizácia s vlastnou ČOV, ktoré sú zastarané a z dôvodu balastných vôd sú kapacitne nepostačujúce, plynifikácia a odpadové hospodárstvo. Pre občanov je zabezpečená základná zdravotná starostlivosť- ambulancia všeobecného lekára, detská ambulancia, stomatologická ambulancia, lekáreň. Na voľnočasové aktivity slúži knižnica, detské ihriská, čiastočne priestory Domu kultúry, Klub dôchodcov, Materská škola, klubovne. Vyučovací proces detí prebieha v zrekonštruovanej Základnej škole s materskou školou. Obec má nanovo zrekonštruované verejné osvetlenie z dotácií a prostredníctvom financovania cez Ministerstvo financií SR aj inštalovaný bezpečnostný a kamerový systém a zrekonštruované ihrisko.

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Horné Orešany nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.
O - príležitosti	1. 2. ... 10. Stratégia SO	1. 2. ... 10. Stratégia WO
T - hrozby	1. 2. ... 10. Stratégia ST	1. 2. ... 10. Stratégia WT

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovannej stratégie.

Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť).

Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia.

V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu..

Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrálny faktor,

rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

Dôležitosť		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
		vysoký	nízky
vysoká	nízka	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
		3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce obec úspešná, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Horné Orešany a kvalitu života v obci.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 35,9 % katastra obce – orná pôda 624 ha, - počet obyvateľov – fyzických osôb podnikateľov – 115 v roku 2014, - 23 právnických osôb podnikateľov, - rozsiahly areál poľnohospodárskeho podniku – rastlinná a živočíšna výroba – mimo zastavané územie, - čiastočne vybudovaná sieť maloobchodných predajní, - relatívne vysoký podiel obyvateľov s úplným stredným vzdelaním, - existencia maloobchodných predajní s potravinárskych a nepotravinárskom tovarom, - okolo centra sústredená základná občianska vybavenosť, - rýchla dostupnosť krajského mesta Trnava, - existencia prevádzok finančných inštitúcií – Poštová Banka, a.s., - vybudovaná sieť komerčných osobných a materiálnych služieb, - veľké plochy hospodárskych lesov – 1128,7 ha - 69,9 ha vybudovaných viníc, - dobre rozvinutý pracovný trh v blízkom meste Trnava, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočne nerozvinutý pracovný trh v obci, - vysoký podiel obyvateľov dochádzajúcich za prácou mimo obce, - útlm stavebnej výroby, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP v obci, - nezaujím mladých ľudí o podnikanie, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce, - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve,
Príležitosti	Ohrozenia

<ul style="list-style-type: none"> - podpora malých podnikateľov v oblasti služieb, - využitie polohového potenciálu obce Horné Orešany s výhodnou polohou vo vzťahu dostupnosť krajského mesta Trnava, - orientovanie sa na služby bez negatívnych účinkov na životné prostredie, využívanie jestvujúcich plôch a areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby, - skvalitnenie prostredia obslužných a prevádzkových areálov (prípadné nové prevádzky) - vytváranie podmienok pre šport, turistiku a oddych, rozvoj infraštruktúry a podmienok pre ďalšie bývanie, možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách, 	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšená regionálna konkurencia a recesia v oblasti profilových odvetví vhodných pre Horné Orešany (vinárstvo, poľnohospodárstvo, drobná výroba, cestovný ruch), - tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie), - pomalá a nákladná výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EÚ, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota investorov o región,
---	---

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>14</p> <p>5</p>	<p>8</p> <p>1</p> <p>9</p> <p>Stratégia WO</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p> <p>7</p>	<p>Stratégia WT</p>

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Riešenie môže byť využitím potenciálu existujúcej infraštruktúry a plôch pre možný rozvoj priemyselných zón.

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prechádzajúca cesta II. triedy č. 502 a III/5048, - rýchle napojenie na okresné mesto Trnava, - do obce premáva dostatok liniek v pracovných dňoch v smere do Trnavy, - dostatočne vybudovaná cestná sieť v zastavanom území obce, - dostatočné pokrytie zastávkami SAD - 5, - vybudovaná sieť poľných ciest, - čiastočne vybudované chodníky pre peších pozdĺž cesty II./502, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostupná železničná doprava, - nedostatočné pokrytie chodníkmi pre peších v úseku vedľajších a hlavných ciest, - nevyhovujúce dopravné značenie v celom priestore obce, - nedostatočná zimná údržba, - nevyhovujúci stav poľných ciest, - nevyhovujúce povrchy MK aj chodníkov, osvetlenie, informatika, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - cyklistické cestičky v obci nie sú vybudované,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - vybudovanie a rekonštrukcia chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií a štátnych ciest II. a III. triedy, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - vybudovanie spevnených komunikácií na základe pozemkových úprav, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry,

	<ul style="list-style-type: none"> - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,
--	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>7</p> <p>8</p> <p>1</p> <p>5</p>	<p>Stratégia WO</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p> <p>7</p>	<p>Stratégia WT</p>

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovaná sieť miestneho rozhlasu, - dobré zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou, - existencia 1 cintorína a domu smútku, - prítomnosť distribučných plynovodov, - existencia verejného osvetlenia, - obec Horné Orešany je napojená na el. energiu zo vzdušných VN linky, - možnosť dostavby plôch IBV, - hasičská zbrojnica dostupná v centre obce, - vybudovaná rozvodná sieť plynu, 	<ul style="list-style-type: none"> - zlý technický stav budovy domu smútku, - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – vzdušné vedenie, - potrebná rekonštrukcia verejného osvetlenia v časti Majdánske, - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - potrebná rekonštrukcia požiarnej zbrojnice, - nevyhovujúci technický stav miestneho rozhlasu, - v obci nie sú toho času žiadne energetické výrobné zariadenia na báze obnoviteľných zdrojov energie, - zastaralosť a opotrebovanosť infraštruktúry, - prevaha nadzemných vedení nad podzemnými-obmedzenia ochranných pásiem,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - kompletná rekonštrukcie vzdušnej elektrickej rozvodnej siete, - zavedenie elektrických, plynových, vodovodných a kanalizačných prípojek do nových častí IBV, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - rozvoj ďalších telekomunikačných a dátových služieb v konkurenčnom prostredí, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - stavebné a legislatívne prekážky a nevysporiadanosť pozemkov v intraviláne,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>9</p> <p>11</p> <p>6</p> <p>4</p>	<p>Stratégia WO</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p> <p>5</p>	<p>Stratégia WT</p>

--	--	--

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - spracovaný POH obce Horné Orešany na roky 2011-2015, - zabezpečený odvoz TKO, - v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov, - vybudovaná splašková kanalizačná sieť v obci Horné Orešany, - vybudovaná splašková kanalizačná sieť v časti Majdánske s vlastnou ČOV, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrebná rekonštrukcia kanalizačnej siete a ČOV v časti Majdánske, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - obci sa nenachádza kompostáreň na biologicky rozložiteľných odpadov, - potrebné doriešenie technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácnosti, - čierne skládky ako finančné bremeno obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - výstavba obecného kompostoviska a zberného dvora, - obstaranie potrebných mechanizmov, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalitne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, 	<ul style="list-style-type: none"> - ohrozená kvalita povrchových vôd potoka Parná, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia alokovaných v meste Trnava, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity v oblasti, - nárast množstva vyvázaných odpadov, z časti pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>6</p>	<p>Stratégia WO</p> <p>8</p> <p>4</p> <p>10</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p>	<p>Stratégia WT</p> <p>1</p> <p>9</p>

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie WT – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - relatívne stabilný objem produkovaného odpadu, - prechádzajúci vodný tok – hydrokoridor – potok Parná, - vybudované prícestné jarky na odvod dažďovej vody, - kompletná plynofikácia obce, - vybudovaná splašková kanalizačná sieť v obci Hroné Orešany, - vybudovaná ČOV v časti Majdánske, - odkanalizované priemyselné areály, - prítomnosť chránených území, - CHA Všívavec, - PR Lošonský háj, - lokality NATURA 2000 Malé Karpaty, - lokality NATURA 2000 Biele hory, - existencia oddychových zón, - vybudovaná vodná nádrž Horné Orešany, 	<ul style="list-style-type: none"> - nadmerný hluk a prašnosť z cesty II. triedy č.502, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - potreba čistenia koryta potoka Parná, - rozšírená priemyselná výroba, - rozšírená rastlinná a živočíšna výroba, - nevybudované protipovodňové opatrenia, - čistotu ovzdušia nepriaznivo ovplyvňuje dosah produkcie exhalátov z výroby v krajskom meste Trnava, - malé zdroje znečistenia ovzdušia - bodové zdroje z lokálnych kúrenísk, - nepriaznivé podmienky pre rozptyl exhalátov, - náchylnosť na vodnú eróziu v celom rozsahu veľkoplošne obrábanej pôdy, - prejazd poľnohospodárskych strojov po miestnych komunikáciách, - spaľovanie rastlinného odpadu na vlastných pozemkoch obyvateľov, - plytké brehy tunajších vodných tokov, - nedostatok zelene pozdĺž korýt vodných tokov, - nedostatočná starostlivosť o verejnú zeleň, - potrebné čistenie a spevnenie dna a brehov rieky Parná, - zdrojom negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie územia obce je zdrojová a cieľová vnútro obecná doprava,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, - regulácia korýt miestnych potokov a revitalizácia ich okolia, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody, 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v regióne Trnavy, - ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby z hľadiska kvantity a kvality - nadmerná zástavba výšková, plošná, nevhodná funkčná skladba plôch - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>16</p> <p>11</p>	<p>17</p> <p>7</p> <p>5</p> <p>Stratégia WO</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p>	<p>10</p> <p>Stratégia WT</p>

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Trnavskom kraji. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečená opatrovateľská služba, - stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne dobrý a vyhovujúci, - funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť - uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), - existencia zdravotného strediska s ambulanciami základnej zdravotnej starostlivosti, - existencia ordinácie praktického lekára, - existencia ordinácie stomatológa, - ordinácie nachádzajúce sa v majetku obce, - existencia klubu mladých, - existencia klubu dôchodcov, - nákupy a donášky obedov pre starších občanov, - lekáreň Orešanka, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia denného stacionára, - v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba, - nevhodné priestory pre poskytovanie zdravotníckej starostlivosti pre občanov, - nedostatok špecializovaných ambulancií – gynekologická, krčná, logopedická, - obec nemá k dispozícii plochy vhodné na výstavbu rodinných domov, - nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladzovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na voľnočasové aktivity - nedoriešená sociálna sieť, - zastaralosť a opotrebovanosť bytového fondu, - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - lepšie podmienky na zladzovanie prac. a rodinných povinností, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilitnom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>11</p>	<p>Stratégia WO</p> <p>6</p>
T hrozby	<p>14</p> <p>Stratégia ST</p> <p>13</p>	<p>8</p> <p>Stratégia WT</p> <p>1</p>

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu **ST** – kde sa obec môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Trnava.

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia materskej školy s kapacitou 50 detí, - dobré výchovno – vzdelávacie výsledky materskej školy, - využívanie priestorov škôl a školských zariadení pre verejnosť, - nová budova materskej školy, - existencia základnej školy s kapacitou 200 detí, - existencia telocvične, - existencia školských dielní pre potreby praktickej výučby, - existencia futbalových ihrísk, - existencia poľovníckych revírov, - existencia lovného rybárskeho revíru, - existencie volejbalového ihriska, - existencia viacúčelového ihriska, - činný športový klub v obci, - činný stolnotenisový klub, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok športových ihrísk, - deficit v materiálno – technickom vybavení materskej školy, - absencia mimoškolského zariadenia, - modernizácia zariadení predškolskej výchovy a povinnej školskej dochádzky, - nedostatok športových ihrísk v okolí materskej školy, - pomalé zavádzanie informačných technológií do materskej školy, - nedostatok moderných učebných pomôcok, - neatraktivnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy, - absencia športovo-rekreačnej zóny obce, - nedostatočná starostlivosť o starších občanov,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia a modernizácia zariadení predškolskej výchovy a povinnej školskej dochádzky, - dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Horné Orešany, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, - nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily, - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>14</p>	<p>12</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>Stratégia WO</p>
T hrozby	<p>9</p> <p>Stratégia ST</p>	<p>7</p> <p>Stratégia WT</p>

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie **SO** – využiť silné stránky na prekonanie slabých a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v obci. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

3.8 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dlhoročná história obce, tradície, - prítomnosť kultúrnych pamiatok, - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia kultúrneho domu v centre obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrebná rekonštrukcia domu kultúry v H. Orešanoch, - potrebná rekonštrukcia kultúrneho domu v časti Majdán, - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne

<ul style="list-style-type: none"> - dostatočná kapacita domu kultúry, - existencia knižnice s 11298 knižnými titulmi v roku 2013, - existencia pamätnej izby, - organizované družobné slávnosti, - organozované dni obce, - vybudovaný kultúrny dom v časti Majdán, 	<ul style="list-style-type: none"> - podujatia, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - negatívny stav kultúrneho domu – potrebná výmena strešnej krytiny, zateplenie budovy, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia domu kultúry na multifunkčné kultúrne zariadenie, - vypracovanie architektonickej štúdie a rekonštrukcia priestorov námestia obce, - spracovanie ročného programu kultúrnych podujatí, - usporadúvanie výročných kultúrnych podujatí pri príležitosti prvej zmienky o obci, - každoročné folklórne slávnosti, - lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - výstavba remeselného dvora, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícií, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomia, - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VUC, - posun priorit mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia na obce, - neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<div> <div>Stratégia SO</div> <div>11</div> <div>6</div> <div>11</div> </div>	<div> <div>Stratégia WO</div> <div>1</div> <div>12</div> </div>
T hrozby	<div> <div>Stratégia ST</div> <div>5</div> </div>	<div> <div>Stratégia WT</div> </div>

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie *WO* – využiť silné stránky na prekonanie slabých a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - bohaté kultúrne dedičstvo, - bohatá vinárska tradícia, - prírodné krásy v okolí obce, - vodná nádrž Horné Orešany, - existencia CHKO Malé Karpaty, - existencia turistickej ubytovne, - existencia ubytovania penziónového typu, - veľký počet povrchových prírodných útvarov, - strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, - početné množstvo turistických chodníkov, 	<ul style="list-style-type: none"> - málo rozvinutý cestovný ruch, - málo využité rekreačné zázemie obce, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce,

<ul style="list-style-type: none"> - početné množstvo cykloturistických trás, - existencia poľovníckeho revíru, - existencia lovného rybného revíru, - miestna rekreačná časť Majdán, - vybudované stravovacie kapacity, 	
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás s prepojením na Malé Karpaty, - dobrá poloha Horné Orešany v rámci regionálnych štruktúr, - dobrá poloha Horné Orešany vo väzbe na prírodné turistické, rekreačné lokality, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávacie a zážitkové pobyty, 	<ul style="list-style-type: none"> - pokračujúci postupný úpadok rekreačných lokalít v okrese Trnava, - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície), - negatívne dopady na životné prostredie v prípade zásadného zvýšenia cestovného ruchu, - zvýšené náklady na likvidáciu odpadu, - tlak na parkovacie plochy, - negatívne dôsledky v oblasti verejného poriadku,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>7</p> <p>1</p>	<p>Stratégia WO</p> <p>7</p>
T hrozby	<p>15</p> <p>8</p> <p>Stratégia ST</p> <p>6</p>	<p>Stratégia WT</p>

Obec disponuje veľkým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu SO a využiť silné stránky, ako kultúrno-historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia verejného rozhlasu, - dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupného v centre obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nevyhovujúci technický stav budovy obecného úradu a ostatných budov vo vlastníctve obce, - potrebné rozšírenie kamerového systému, - zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a

	nízka efektivita ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>13</p>	<p>Stratégia WO</p> <p>8</p> <p>1</p> <p>4</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p> <p>3</p>	<p>Stratégia WT</p> <p>5</p>

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec využiť silné stránky a príležitosti.

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, - relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektivita ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť k domom,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a prístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní 	<ul style="list-style-type: none"> - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách,

<ul style="list-style-type: none"> - dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov, - legislatívne a stavebné prekážky pri budovaní informačných technológií,
---	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>3</p>	<p>9</p> <p>Stratégia WO</p> <p>3</p> <p>6</p> <p>9</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p> <p>3</p>	<p>6</p> <p>Stratégia WT</p>

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaradovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Horné Orešany a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky obce Horné Orešany patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu obce, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Horné Orešany vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE HORNÉ OREŠANY.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadaním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Horné Orešany. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Horné Orešany a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR TTSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Horné Orešany poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozeráť ako na nerovnosti, neoddôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza

z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Horné Orešany je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň čiastočné riešenie.

Obec Horné Orešany je súčasťou vyššieho územného celku Trnava. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHRSR obce Horné Orešany:

Hlavné disparity TTK:

v pôdohospodárstve

- pokles pestovateľských plôch a počtu chovaných hospodárskych zvierat (hydina, ošípané a hovädzí dobytok) a dovoz lacnejších dotovaných potravín z pôvodných krajín EÚ;

v priemysle

- chýbajúce akreditácie a certifikácie s medzinárodnou platnosťou majú za následok obmedzenia v medzinárodnom obchode;
- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu sa energetickú a surovinovú náročnosť výroby;

v službách

- disparity vo vzťahu mesta a okolia spôsobené nerovnomerným rozmiestnením služieb a vzdelávacích inštitúcií;
- nízka úroveň informatizácie produkčnej sféry;
- zníženie konkurencieschopnosti malého a stredného podnikania v dôsledku veľkej expanzie nadnárodných spoločností, ale aj často pre absentujúcu kvalitu poskytovaných služieb;
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sfére;

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra;
- nedostatočná kvalita ciest II. a III. triedy má často za následok dopravné nehody;
- značné ekologické zaťaženie poľnohospodárskej krajiny;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- výraznejšie vyšší podiel nezamestnaných v obciach v porovnaní s Trnavou a ostatnými mestami;
- značný odlev pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokoškvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nedostatočné investície do nájomného bývania, regenerácie bytového fondu a pomalá obnova kultúrohistorických pamiatok, čo je spôsobené nedostatkom vlastných finančných zdrojov pre spolufinancovanie rozvojových a investičných projektov;
- slabá spolupráca subjektov vo vnútri regiónu;
- nevyhovujúca miera nezamestnanosti s nevyrovnanou ponukou pracovných miest najmä vo vidieckych okresoch.

Hlavné faktory rozvoja TTK:

v pôdohospodárstve

- dobrý produkčný pôdohospodársky potenciál v oblastiach zeleninárstva, ovocinárstva a vinohradníctva dáva možnosti rozvoja bývania na základe vidieckeho osídlenia;
- vysoký poľnohospodársky potenciál umožňuje pestovanie prakticky všetkých druhov ekologických potravín a živočíšnej výroby;
- rozvoj biotechnológií;

v priemysle

- rozvinutá priemyselná výroba a rôznorodosť hospodárskej základne s dlhodobým pôsobením dáva možnosť transferu technológií do perspektívnych odvetví na základe využitia fondov EÚ v službách;
- rozsiahla koncentrácia zahraničných investícií dáva predpoklad k využívaniu nových technológií a inovácií najmä v automobilovom a elektrotechnickom priemysle, potravinárstve, energetike a farmaceutickom priemysle;
- možnosť posilňovania exportu;

v službách

- geopolitický polohový potenciál umožňuje priame kontakty s vyspelými regiónmi s možnosťou zintenzívnenia zahraničných investícií a medzinárodnej spolupráce;
- využitie geotermálnych prameňov za splnenia príslušných zákonných podmienok (zákon č. 538/2005 Z. z.) pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva s prepojením na ekologický vidiecky turizmus;

v technickej infraštruktúre

- križovanie významných medzinárodných a vnútroštátnych trás železníc i ciest umožňuje lepšie zapojenie do medzinárodnej spolupráce a priaznivú väzbu na hlavné mesto Slovenska;
- polohový potenciál kraja;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- vysoký podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva vytvára predpoklady pre možnosti využívania nových technológií a obnoviteľných zdrojov energií v súlade s ekologickými princípmi na základe využitia ľudského a ekonomického potenciálu;
- vzdelaná a pomerne lacná pracovná sila láka naďalej najmä zahraničných investorov;
- silný kultúrno-spoločenský potenciál daný koncentráciou kultúrnych a spoločenských inštitúcií dáva možnosť jeho využitia pre rozvoj cestovného ruchu a vytváraní medzinárodných inštitúcií v prepojení na Bratislavský kraj;
- dostupnosť vzdelávacích, sociálnych a zdravotných zariadení;
- stabilizovaný demografický vývoj a priaznivá veková štruktúra;
- silný potenciál cezhraničnej spolupráce.

Nasledujúce tabuľky prezentujú hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Horné Orešany v jednotlivých politikách.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 35,9 % katastra obce – orná pôda 624 ha, + počet obyvateľov – fyzických osôb podnikateľov – 115 v roku 2014, + 23 právnických osôb podnikateľov, + rozsiahly areál poľnohospodárskeho podniku – rastlinná a živočíšna výroba – mimo zastavané územie, + čiastočne vybudovaná sieť maloobchodných predajní, + relatívne vysoký podiel obyvateľov s úplným stredným vzdelaním, + existencia maloobchodných predajní s potravinárskych a nepotravinárskom tovarom, + okolo centra sústredená základná občianska vybavenosť, + rýchla dostupnosť krajského mesta Trnava, + existencia prevádzok finančných inštitúcií – Poštová Banka, a.s., + vybudovaná sieť komerčných osobných a materiálnych služieb, + veľké plochy hospodárskych lesov – 1128,7 ha + 69,9 ha vybudovaných viníc, + dobre rozvinutý pracovný trh v blízkom meste Trnava, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočne nerozvinutý pracovný trh v obci, - vysoký podiel obyvateľov dochádzajúcich za prácou mimo obce, - útlm stavebnej výroby, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP v obci, - nezáujem mladých ľudí o podnikanie, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce, - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve,

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + prechádzajúca cesta II. triedy č. 502 a III/5048, + rýchle napojenie na okresné mesto Trnava, + do obce premáva dostatok liniek v pracovných dňoch v smere do Trnavy, + dostatočne vybudovaná cestná sieť v zastavanom území obce, + dostatočné pokrytie zastávkami SAD - 5, + vybudovaná sieť poľných ciest, + čiastočne vybudované chodníky pre peších pozdĺž cesty II./502, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostupná železničná doprava, - nedostatočné pokrytie chodníkmi pre peších v úseku vedľajších a hlavných ciest, - nevyhovujúce dopravné značenie v celom priestore obce, - nedostatočná zimná údržba, - nevyhovujúci stav poľných ciest, - nevyhovujúce povrchy MK aj chodníkov, osvetlenie, informatika, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - cyklistické cestičky v obci nie sú vybudované,

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + vybudovaná sieť miestneho rozhlasu, + dobré zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou, + existencia 1 cintorína a domu smútku, + prítomnosť distribučných plynovodov, + existencia verejného osvetlenia, + obec Horné Orešany je napojená na el. energiu zo vzdušných VN linky, + možnosť dostavy plôch IBV, + hasičská zbrojnica dostupná v centre obce, + vybudovaná rozvodná sieť plynu, 	<ul style="list-style-type: none"> - zlý technický stav budovy domu smútku, - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – vzdušné vedenie, - potrebná rekonštrukcia verejného osvetlenia v časti Majdánske, - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - potrebná rekonštrukcia požiarnej zbrojnice, - nevyhovujúci technický stav miestneho rozhlasu, - v obci nie sú toho času žiadne energetické výrobné zariadenia na báze obnoviteľných zdrojov energie, - zastaralosť a opotrebovanosť infraštruktúry,

	- prevaha nadzemných vedení nad podzemnými- obmedzenia ochranných pásiem,
--	---

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + spracovaný POH obce Horné Orešany na roky 2011-2015, + zabezpečený odvoz TKO, + v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov, + vybudovaná splašková kanalizačná sieť v obci Horné Orešany, + vybudovaná splašková kanalizačná sieť v časti Majdánske s vlastnou ČOV,	- potrebná rekonštrukcia kanalizačnej siete a ČOV v časti Majdánske, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - obci sa nenachádza kompostáreň na biologicky rozložiteľných odpadov, - potrebné doriešenie technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácnosti, - čierne skládky ako finančné bremeno obce,

Životné prostredie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + relatívne stabilný objem produkovaného odpadu, + prechádzajúci vodný tok – hydrokoridor – potok Parná, + vybudované prístenné jarky na odvod dažďovej vody, + kompletná plynofikácia obce, + vybudovaná splašková kanalizačná sieť v obci Horné Orešany, + vybudovaná ČOV v časti Majdánske, + odkanalizované priemyselné areály, + prítomnosť chránených území, + CHA Všívavec, + PR Lošonský háj, + lokality NATURA 2000 Malé Karpaty, + lokality NATURA 2000 Biele hory, + existencia oddychových zón, + vybudovaná vodná nádrž Horné Orešany,	- nadmerný hluk a prašnosť z cesty II. triedy č.502, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - potreba čistenia koryta potoka Parná, - rozšírená priemyselná výroba, - rozšírená rastlinná a živočíšna výroba, - nevybudované protipovodňové opatrenia, - čistotu ovzdušia nepriaznivo ovplyvňuje dosah produkcie exhalátov z výroby v krajskom meste Trnava, - malé zdroje znečistenia ovzdušia - bodové zdroje z lokálnych kúrenísk, - nepriaznivé podmienky pre rozptyl exhalátov, - náchylnosť na vodnú eróziu v celom rozsahu veľkoplošne obrábanej pôdy, - prejazd poľnohospodárskych strojov po miestnych komunikáciách, - spaľovanie rastlinného odpadu na vlastných pozemkoch obyvateľov, - plytké brehy tunajších vodných tokov, - nedostatok zelene pozdĺž korýt vodných tokov, - nedostatočná starostlivosť o verejnú zeleň, - potrebné čistenie a spevnenie dna a brehov rieky Parná, - zdrojom negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie územia obce je zdrojová a cieľová vnútro obecná doprava,

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ zabezpečená opatrovateľská služba, + stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne dobrý a vyhovujúci, + funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, + stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť + uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), + existencia zdravotného strediska s ambulanciami základnej zdravotnej starostlivosti, + existencia ordinácie praktického lekára, + existencia ordinácie stomatológa, + ordinácie nachádzajúce sa v majetku obce, + existencia klubu mladých, + existencia klubu dôchodcov, + nákupy a donášky obedov pre starších občanov, + lekáreň Orešanka,	- absencia denného stacionára, - v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba, - nevhodné priestory pre poskytovanie zdravotníckej starostlivosti pre občanov, - nedostatok špecializovaných ambulancií – gynekologická, krčná, logopedická, - obec nemá k dispozícii plochy vhodné na výstavbu rodinných domov, - nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na voľnočasové aktivity - nedoriešená sociálna sieť, - zastaralosť a opotrebovanosť bytového fondu, - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
-----------------	------------------

<ul style="list-style-type: none"> + existencia materskej školy s kapacitou 50 detí, + dobré výchovno – vzdelávacie výsledky materskej školy, + využívanie priestorov škôl a školských zariadení pre verejnosť, + nová budova materskej školy, + existencia základnej školy s kapacitou 200 detí, + existencia telocvične, + existencia školských dielní pre potreby praktickej výučby, + existencia futbalových ihrísk, + existencia poľovníckych revírov, + existencia lovného rybárskeho revíru, + existencai volejbalového ihriska, + existencia viacúčelového ihriska, + činný športový klub v obci, + činný stolnotenisový klub, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok športových ihrísk, - deficit v materiálno – technickom vybavení materskej školy, - absencia mimoškolského zariadenia, - modernizácia zariadení predškolskej výchovy a povinnej školskej dochádzky, - nedostatok športových ihrísk v okolí materskej školy, - pomalé zavádzanie informačných technológií do materskej školy, - nedostatok moderných učebných pomôcok, - neatraktivnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy, - absencia športovo-rekreačnej zóny obce, - nedostatočná starostlivosť o starších občanov,
--	--

Kultúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + dlhoročná história obce, tradície, + prítomnosť kultúrnych pamiatok, + rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, + dobré kultúrne povedomie obyvateľov, + existencia kultúrneho domu v centre obce, + dostatočná kapacita domu kultúry, + existencia knižnice s 11298 knižnými titulmi v roku 2013, + existencia pamätnej izby, + organizované družobné slávnosti, + organozované dni obce, + vybudovaný kultúrny dom v časti Majdán, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrebná rekonštrukcia domu kultúry v H. Orešanoch, - potrebná rekonštrukcia kultúrneho domu v časti Majdán, - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - negatívny stav kultúrneho domu – potrebná výmena strešnej krytiny, zateplenie budovy, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + bohaté kultúrne dedičstvo, + bohatá vinárska tradícia, + prírodné krásy v okolí obce, + vodná nádrž Horné Orešany, + existencia CHKO Malé Karpaty, + existencia turistickej ubytovne, + existencia ubytovania penzijnového typu, + veľký počet povrchových prírodných útvarov, + strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, + početné množstvo turistických chodníkov, + početné množstvo cykloturistických trás, + existencia poľovníckeho revíru, + existencia lovného rybneho revíru, + miestna rekreačná časť Majdán, + vybudované stravovacie kapacity, 	<ul style="list-style-type: none"> - málo rozvinutý cestovný ruch, - málo využité rekreačné zázemie obce, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce,

Administratíva a bezpečnosť

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + existencia verejného rozhlasu, + dostatok priestorov pre administratívu, + budova obecného úradu v dostupného v centre obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nevyhovujúci technický stav budovy obecného úradu a ostatných budov vo vlastníctve obce – bývalá a súčasný pošta, „MNV“, - absencia kamerového systému, - zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej

	<ul style="list-style-type: none"> infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy,
--	--

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, + relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť k domom,

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Rozhodnutie kľúčového investora o zmene alokácie investície.
3. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
4. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Horné Orešany.
5. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR TTSK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina
podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách
obce
investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina
obec,
obyvatelia obce,
podnikateľské subjekty,
mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie
Cieľová skupina

obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cieľová skupina
nezamestnaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport
Cieľová skupina
deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,
6. Kultúra
Cieľová skupina
obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,
7. Cestovný ruch a public relation
Cieľová skupina
obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia obce
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Horné Orešany 2016 - 2025

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE HORNÉ OREŠANY

Vízia

Obec Horné Orešany sa bude formovať ako súčasť regiónu ZMO - Jaslovské Bohunice, a bude využívať svoje ľudské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje na zvýšenie kvality života svojich občanov. Je bezpečná a rozvíjajúca sa obec poskytujúca svojim občanom dobrú kvalitu života. V obci je dostatok možností bývania, pracovných možností priamo v obci a jej okolí a zaujímavých ponúk pre aktívne trávenie voľného času. Obec a jej okolie má pripravené podmienky pre rozvoj ľudských zdrojov, hospodárstvo, oblasť služieb cestovného ruchu a priemysel nezaťažujúci životné prostredie. Obec má dobre a efektívne fungujúcu samosprávu. Nadväzujúc na svoju historickú minulosť obec spolu s ostatnými obcami mikroregiónu zatraktívni svoje postavenie medzi poprednými turistickými centrami v okolí.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Horné Orešany. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Horné Orešany a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Horné Orešany disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom

zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce - patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Horné Orešany všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj existujúcich priemyselných zón. Obec Horné Orešany v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere. Rozvojové aktivity budú pokračovať hlavne v časti intravilánu obce, kde sa rozprestiera objekt poľnohospodárskeho podniku.

2. Doprava a komunikácie

Príprava Projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

3. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje výstavbu a údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľádovanie obce neznamena len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj športové ihriská obce - Horné Orešany so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré

patrí opatrovateľská služba, prepravná služba a organizovanie spoločného stravovania. Obec podporuje nešťátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci je jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na mestá a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

Horné Orešany považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

6. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Horné Orešany v súčasnosti je zriaďovateľom predškolského zariadenia a plnoorganizovanej základnej školy.

Šport

Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Horné Orešany či koncepčných a strategických dokumentov prijatých mestským zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra

Obec Horné Orešany v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia, a prevádzkuje obecnú knižnicu. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolárom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dlhodobé ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komún, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzisťahnú, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zvelaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti

a rozvoj služieb v regióne,) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Horné Orešany nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Horné Orešany, ktorý bude zameraný hlavne na trvalý ekonomický rast pri rešpektovaní environmentálnych požiadaviek a obmedzení súvisiacich s existenciou CHKO Malé Karpaty. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu a vybraných oblastí poľnohospodárstva a drevovýroby, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových Projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spolupracou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Trnavského samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajú z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom 416/2001 o prechode..., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja: Pre obec Horné Orešany je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplnila tri kľúčové priority rastu: inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií, udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby.

K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov

- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Horné Orešany na roky 2016 – 2025 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30.

Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Horné Orešany. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Horné Orešany, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu, priemyslu, poľnohospodárstva a potravinárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci.

Prioritná os. PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.
 Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.
 Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.
 Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Prioritná os. PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie
 Podprogram 2.2. Doprava

Prioritná os. PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prioritná os. PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Prioritná os. PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
 Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
 Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
 Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Prioritná os. PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby
 Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby
 Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Prioritná os. PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
 Podprogram 7.2. Šport

Prioritná os. PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
 Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
 Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Prioritná os. PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce
 Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
 Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Prioritná os. PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva
 Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Prioritná os. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
 Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.1

Opatrenie 1.1.1

Opatrenie 1.1.2

Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.

Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.2

Opatrenie 1.2.1

Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Rekonštrukcia budov a hál v areáli hospodárskych dvorov PD.

Podprogram 1.3.

Cieľ 1.3

Opatrenie 1.3.1

Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.

Podprogram 1.4.

Cieľ 1.4

Opatrenie 1.4.1

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1

Opatrenie 2.1.1

Opatrenie 2.1.2

Opatrenie 2.1.3

Opatrenie 2.1.4

Opatrenie 2.1.5

Opatrenie 2.1.6

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.

Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2

Opatrenie 2.2.1

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržiavania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3

Opatrenie 3.1

Opatrenie 3.2

Opatrenie 3.3

Opatrenie 3.4

Opatrenie 3.5

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

Údržba a rozšírenie verejného osvetlenia.

Revitalizácia pietnych miest v obci.

Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu.

Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4

Opatrenie 4.1

Opatrenie 4.2

Opatrenie 4.3

Opatrenie 4.4

Opatrenie 4.5

Opatrenie 4.6

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.

Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.

Rekultivácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží.

Dostavba obecného zberného dvora a kompostoviska.

Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.

Dostavba a rekonštrukcia dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce.

Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Cieľ 5.1

Opatrenie 5.1.1

Informovanosť a poradenstvo

Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.

Cieľ 5.2

Opatrenie 5.2.1

Opatrenie 5.2.2

Opatrenie 5.2.3

Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.

Revitalizácia protizáplavových opatrení.

Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov.

Podprogram 5.3.

Cieľ 5.3

Opatrenie 5.3..1

Ochrana ovzdušia

Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4.

Cieľ 5.4

Opatrenie 5.4.1

Opatrenie 5.4.2

Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Revitalizácia protierózných opatrení.

Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.

Cieľ 6.1

Opatrenie 6.1.1

Opatrenie 6.1.2

Opatrenie 6.1.3

Opatrenie 6.1.4

Sociálne služby

Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Podpora obyvateľov v dôchodkovom veku.

Zriadenie centra pre matky s deťmi.

Handicapovaní a marginalizovaní obyvatelia.

Nájomná bytová výstavba.

Podprogram 6.2.

Cieľ 6.2

Opatrenie 6.2.1

Opatrenie 6.2.2

Zdravotnícke služby

Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Podpora poradenskej činnosti.

Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.

Podprogram 6.3.

Cieľ 6.3

Opatrenie 6.3.1

Opatrenie 6.3.2

Opatrenie 6.3.3

Služby zamestnanosti

Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.

Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.

Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.

Cieľ 7.1

Opatrenie 7.1.1

Opatrenie 7.1.2

Vzdelávanie

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.

Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.

Podprogram 7.2.

Cieľ 7.2.

Opatrenie 7.2.1

Opatrenie 7.2.2

Šport

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.

Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce s Českou republikou.

Podprogram 8.1.

Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
Opatrenie 8.1.2	Obnova a ochrana kultúrnych pamiatok.
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.
Podprogram 8.2.	Organizačné zabezpečenie
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Podprogram 8.3.	Propagácia v oblasti kultúry
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.	Propagácia obce
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v obci.
Podprogram 9.2.	Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
Cieľ 9.2	Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.
Podprogram 9.3.	Cestovný ruch.
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.	Administratíva
Cieľ 10.1	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia verejných budov vo vlastníctve obce.
Podprogram 10.2.	Bezpečnosť
Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnostné systémy.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.	Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Podprogram 11.2.	Počítačová gramotnosť.
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Horné Orešany 2016 - 2025

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje výstavba priemyselných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1 Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.

Aktivita Tvorba podmienok.

Opatrenie 1.1.2 Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Aktivita Podpora zriadenia maloobchodných predajní (predajňa stavebnín, papiernictvo, zariadenie čajovne).

Podpora zriaďovania prevádzok komerčných služieb.

Podpora zriaďovania prevádzok servisných a opravárenských služieb.

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1 Rekonštrukcia areálov hospodárskych dvorov PD.

Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.

Rekonštrukcia hál a budov.

Modernizácia technologického vybavenia PD.

Obmedzenie negatívnych dopadov živočíšnej výroby.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.3.1 Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.

Aktivita Obnova technológií v podnikoch výroby.

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.4.1 Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.

Inštalácia slnečných kolektorov na budovu obecného úradu a ostatných verejných budov.

Inštalácia slnečných kolektorov na budovu domu kultúry.

Inštalácia slnečných kolektorov na budovu základnej a materskej školy.

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Horné Orešany. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.

Výstavba miestnej komunikácie v dĺžke 220 m v lokalite Hranová.

	<p>Rekonštrukcia miestnych komunikácií v miestnej časti Majdánske.</p> <p>Výstavba miestnej komunikácie v lokalite Ohlajty.</p> <p>Úprava priestorového a smerového vedenia trasy cesty II/502 a III/5048 v zmysle výhľadového priestorového usporiadania.</p> <p>Úprava pripojovacích oblúkov na zberných komunikáciách B2 a B3 v zmysle STN 736110.</p> <p>Rekonštrukcia komunikácie R1 k lokalite A2: 187 m.</p> <p>Rekonštrukcia komunikácie R2 k lokalite B2: 100 m.</p> <p>Rekonštrukcia komunikácie R3 k jestv. MK: 100 m.</p> <p>Rekonštrukcia komunikácie R4 k lokalite A4: 70 m.</p> <p>Rekonštrukcia komunikácie R5 k lokalite A6, A11: 457 m.</p> <p>Rekonštrukcia komunikácie R6 k lokalite A5, B1: 938 m.</p> <p>Rekonštrukcia komunikácie R7 k lokalite B1: 108 m.</p> <p>Rekonštrukcia komunikácie R8 k lokalite A11: 326 m.</p> <p>Rekonštrukcia komunikácie R9 k lokalite A11: 210 m.</p> <p>Rekonštrukcia komunikácie R10 rek. cesty pri potoku a PD: 740 m.</p> <p>Rekonštrukcia komunikácie R11 k prielukám pri škole 113 m.</p> <p>Rekonštrukcia komunikácie R12 k prielukám pri škole: 164 m.</p> <p>Rekonštrukcia komunikácie R13 pri križovaní II/502 a III/5048: 218 m.</p> <p>Rekonštrukcia komunikácie R15 pri kostole: 300 m.</p>
Opatrenie 2.1.2 Aktivity	<p>Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.</p> <p>Rekonštrukcia štátnej cesty II/502.</p> <p>Rekonštrukcia štátnej cesty III/5048.</p>
Opatrenie 2.1.3 Aktivity	<p>Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.</p> <p>Vypracovanie technickej dokumentácie.</p> <p>Výstavba cyklotrasy smerom na Malé Karpaty.</p> <p>Výstavba cyklotrasy okolo vodnej nádrže Horné Orešany.</p>
Opatrenie 2.1.4 Aktivity	<p>Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.</p> <p>Vypracovanie technickej dokumentácie.</p> <p>Výstavba parkovacích miest v centrálnej časti obce Horné Orešany.</p> <p>Výstavba parkovacích miest v trase hlavnej zbernej komunikácie.</p> <p>Výstavba parkovacích miest v priestore športovej infraštruktúry.</p>
Opatrenie 2.1.5 Aktivity	<p>Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.</p> <p>Vypracovanie technickej dokumentácie.</p> <p>Dostavba chodníkov pre peších v miestnej časti Majdánske.</p> <p>Dostavba a rekonštrukcia chodníkov pozdĺž cesty II/502.</p> <p>Dostavba a rekonštrukcia chodníkov pozdĺž cesty III/5048.</p> <p>Dostavba chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií.</p>
Opatrenie 2.1.6 Aktivity	<p>Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.</p> <p>Výstavba mostu do miestnej časti Majdánske.</p>
Opatrenie 2.1.7 Aktivity	<p>Úprava dopravnej infraštruktúry.</p> <p>Osvetlenie prechodov pre chodcov na frekventovaných častiach obce.</p> <p>Optimalizácia dopravného značenia.</p>

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).
Aktivity	<p>Vypracovanie technickej dokumentácie.</p> <p>Zrekonštruovať autobusové zastávky (5) so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami v zmysle platnej STN 736425.</p> <p>Výstavba obojstrannej zastávky pri odbočke na cestu III/50211 a k vodnej nádrži.</p>

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.
Aktivity	<p>Vypracovanie technickej dokumentácie.</p> <p>Výstavba plôch IBV „Majdánske“ - lokalita v južnom cípe územia časti Majdánske za ývalým areálom kúpaliska.</p> <p>Výstavba plôch IBV „Hranová“ - lokalita v južnej časti mimo zastavaného územia v dotyku s jeho hranicou.</p> <p>Výstavba plôch IBV „Ohlajty“ - lokalita v južnej časti pri vstupe do obce od Dolných Orešian.</p> <p>Výstavba plôch IBV „Niva II.“ - lokalita v SZ časti obce pri ceste smerom k miestnej časti Majdánske.</p> <p>Výstavba plôch IBV „Lázeň“ - lokalita v zastavanom území obce v jej centrálnej polohe.</p>

Opatrenie 3.2 Aktivity	Údržba a rozšírenie verejného osvetlenia. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rekonštrukcia osvetlenia v časti Majdánske a zníženie energetickej náročnosti. Dostavba a intenzifikácia svetelných bodov v Horných Orešanoch.
Opatrenie 3.3 Aktivity	Revitalizácia pietnych miest v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia areálu cintorína. Rekonštrukcia budovy domu smútku.
Opatrenie 3.4 Aktivity	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu. Spracovanie technickej dokumentácie. Rozšírenie a rekonštrukcia vodovodnej siete. Výstavba vodovodnej siete v lokalite Hranová - navrhovaný vodovod vetvy A1-1- DN 100 – HDPE. Výstavba vodovodnej siete v lokalite Ohlajty - navrhovaný vodovod vetvy A2 a A2-1 - DN 100 - HDPE. Výstavba vodovodnej siete v lokalite - Niva II - navrhovaný vodovod vetvy B8-2 - DN 100 – HDPE. Výstavba vodovodnej siete v lokalite - Majdánske - navrhovaný vodovod vetvy M2-2 - DN 100 - HDPE. Výstavba vodovodnej siete v lokalite – Lázeň - navrhovaný vodovod vetvy B3-1 - DN 100 - HDPE. Rekonštrukcia a ochrana vodného zdroja Žľab – kapacita 2 l/s, zemný vodojem 50 m ³ . Rekonštrukcia a ochrana vodného zdroja Romanov kút – kapacita 2 l/s, zemný vodojem 20 m ³ .
Opatrenie 3.5 Aktivity	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete. Rozšírenie elektrických rozvodov VN. Rekonštrukcia elektrických rozvodov NN – zemné vedenie. Rekonštrukcia pôvodných trafostaníc. Výstavba elektrickej rozvodnej siete v lokalite „Majdánske“. Výstavba trafostanice v lokalite „Majdánske“ – 630 kVA. Výstavba elektrickej rozvodnej siete v lokalite „Ohlajty“. Výstavba trafostanice v lokalite „Ohlajty“ – 160 kVA. Zvýšenie kapacity trafostanice v lokalite Niva II na 400 kVA. Výstavba trafostanice v lokalite „Lázeň“ – 630 kVA. Výstavba rozvodnej siete plynu v lokalite Majdánske. Výstavba rozvodnej siete plynu v lokalite Hranová. Výstavba rozvodnej siete plynu v lokalite Ohlajty. Výstavba rozvodnej siete plynu v lokalite Niva II. Výstavba rozvodnej siete plynu v lokalite Lázeň.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Aktivity	Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí. Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne. Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu. Zabezpečenie nádob pre separovaný zber. Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží.
Aktivity	Lokalizácia čiernych skládok. Likvidácia skládok. Revitalizácia starej environmentálnej záťaže H. Orešany – časť Majdán – bývalá chemická továreň. Revitalizácia starej environmentálnej záťaže H. Orešany – časť Majdán – neriadená skládka TKO. Revitalizácia starej environmentálnej záťaže H. Orešany – skládka priem. odpadu Smutná II.
Opatrenie 4.4	Dostavba obecného zberného dvora a kompostoviska.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba komunitnej kompostárne (do 5 ton). Výstavba zberného dvora pre separovaný zber (bez zberu kovov). Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko (traktor, vlečka, štiepkovač). Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor (zberné vozidlo, triediaca linka).
Opatrenie 4.5	Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia kanalizačnej siete v miestnej časti Majdánske. Rekonštrukcia ČOV Majdánske.

Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Hranová – napojenie na navrhovanú stoku GH 14 – DN 250 – PVC.
Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Ohlajty – napojenie na navrhované stoky GH1.1.1, GH1.1.2 a GH1.1.3 – DN 250 – PVC.
Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Niva II – napojenie na navrhovanú stoku GH13.1 – DN 250 – PVC.
Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Lázeň – napojenie na navrhovanú stoku GH4.5 – DN 250 – PVC.

Opatrenie 4.6 Dostavba a rekonštrukcia dažďovej kanalizačnej siete.
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.1.1 Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Aktivita Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.
Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.2.1 Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Aktivita Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.
Opatrenie 5.2.2 Revitalizácia protizáplavových opatrení.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia protizáplavových opatrení na vodnom toku Parná.
Opatrenie 5.2.3 Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov.
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia koryta vodného toku Parná.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.3..1 Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivita Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.
Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.4.1 Revitalizácia protieróznych opatrení.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia protieróznych opatrení.
Opatrenie 5.4.2 Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia centrálnej zóny obce – námestie v Horných Orešanoch.
Revitalizácia centrálnej zóny obce – námestie v časti Majdánske.
Revitalizácia a dostavba oddychových zón v Horných Orešanoch.
Dostavba oddychových zón v časti Majdánske.
Výstavba oddychovej zóny v blízkosti vodnej nádrže – mimo územie Natura 2000.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbieť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 6.1.1 Podpora obyvateľov v dôchodkovom veku.
Aktivity Zriadenie denného stacionáru.
Poskytovanie opatrovateľskej služby.
Zabezpečenie terénnej opatrovateľskej služby.
Obstaranie vozidla pre potreby prevozu seniorov – sociálny taxík.
- Opatrenie 6.1.2 Zriadenie centra pre matky s deťmi.
Aktivity Výber vhodnej alternatívny zariadenia zariadenia.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Zriadenie klubových priestorov.
- Opatrenie 6.1.3 Handicapovaní a marginalizovaní obyvatelia.
Aktivity Materiálne technické zabezpečenie.
- Opatrenie 6.1.4 Nájomná bytová výstavba.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba nájomných bytov 4 x 6 b.j..

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 6.2.1 Podpora poradenskej činnosti.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.
Zabezpečenie priestorov.
- Opatrenie 6.2.2 Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.
Aktivity Modernizácia zdravotného strediska.

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 6.3.1 Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Aktivity Finančné a personálne zabezpečenie.
- Opatrenie 6.3.2 Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie
Aktivity individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.
- Opatrenie 6.3.3 Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a
Aktivity komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 7.1.1 Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
Aktivity Obstaranie vybavenia.
Dostavba kapacít Materskej školy.

	Dotvorenie a reanimácia areálu materskej školy. Výstavba tried v prírode. Modernizácia vykurovacieho systému materskej školy – rozvody, zdroje.
Opatrenie 7.1.2 Aktivity	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky. Obstaranie vybavenia. Revitalizácia areálu základnej školy. Výstavba dopravného ihriska v areály základnej školy. Rozvoj záujmovej a mimoškolskej činnosti.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 7.2.1 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba umelého osvetlenia hracích plôch v športovom areáli. Rekonštrukcia a zateplenie kabín na športovom ihrisku. Výstavba work-out ihrísk.
Opatrenie 7.2.2 Aktivity	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 8.1.1 Aktivity	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia budovy a zníženie energetickej náročnosti budovy domu kultúry. Modernizácia vykurovacieho systému domu kultúry – rozvody, zdroje. Modernizácia kuchyne, podlahy, pódia a ostatného príslušenstva.
Opatrenie 8.1.2 Aktivity	Obnova a ochrana kultúrnych pamiatok. Obnova pamiatok.
Opatrenie 8.1.3 Aktivity	Podpora kultúrnych podujatí v obci. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba otvoreného pódia s prestrešením v blízkosti domu kultúry.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 8.2.1 Aktivity	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 8.3.1 Aktivity	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Opatrenie 8.3.2 Aktivity	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce. Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhľadávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.1.1 Aktualizácia www stránky obce.
 Aktivita Finančné zabezpečenie.
 Obsahová analýza www stránky.
 Prieběžná aktualizácia www stránky.

Opatrenie 9.1.2 Podpora budovania informačných tabúlí v obci.
 Aktivita Budovanie a inštalácia tabúlí informujúcich o atraktivitách obce.
 Budovanie a inštalácia tabúlí propagujúcich kultúrne hodnoty obce.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.2.1 Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.
 Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba UŠ Majdanský chodníček.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.3.1 Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
 Aktivita Zabezpečenie personálnych kapacít.

Opatrenie 9.3.2 Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
 Aktivita Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestských úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.1.1 Komplexná rekonštrukcia verejných budov vo vlastníctve obce.
 Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia objektu obecného úradu a zníženie energetickej náročnosti budovy.
 Modernizácia tepelných zdrojov.
 Výstavba bezbariérového prístupu do obecných budov.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.2.1 Bezpečnostné systémy.
 Aktivita Inštalácia kamerového systému v priestore cintorína.
 Inštalácia kamerového systému v priestore centra obce.
 Rekonštrukcia objektu požiarnej zbrojnice.
 Zvýšenie početnosti hliadok polície v obci.
 Dostavba kamerového systému v obci osadením kamier na vstupoch do obce.

Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice.
Rozšírenie priestorov požiarnej zbrojnice – nadstavba budovy.
Rekonštrukcia miestneho rozhlasu v časti Majdánske.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.1.1 Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Aktivita Technické zabezpečenie IS.
Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.
Zriadenie Wi-fi zóny v centre obce.

Opatrenie 11.1.2 Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Aktivita Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.
Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.2.1 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Aktivita Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.

Opatrenie 11.2.2 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Aktivita Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.

Opatrenie 11.2.3 Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.
Aktivita Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horné Orešany sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	20
		Počet revitalizovaných podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	2
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	15
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	25
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²	podn. subjekt	0	500

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Rekonštrukcia areálov hospodárskych dvorov PD.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	20
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	10
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	15
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	2
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1,5 mil.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	100
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	10
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	5 mil..

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec Horné Orešany	0	500 tis.
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kVA	obec Horné Orešany	0	2000
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Horné Orešany	0	0

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. Triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Horné Orešany	0	10
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Horné Orešany	0	7
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	1904
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest I. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Horné Orešany	0	5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Horné Orešany	0	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Horné Orešany	-	-
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Horné	0	10

					Orešany		
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	1904
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	1500
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Horné Orešany	0	200
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	1904
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Horné Orešany	0	8
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Horné Orešany	0	4
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	1904
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	0
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.	Počet zrekonštruovaných/výbudovaných mostov	výstup	počet	obec Horné Orešany	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Horné Orešany	-	-
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných dopravných technických zariadení	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	5
		Dĺžka novovybudovaných komunikácií	výstup	km	obec Horné Orešany	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Horné Orešany	0	6
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	1904
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Horné Orešany	0	4
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Horné Orešany	0	200
Opatrenie 3.2	Údržba a rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	100
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	obec Horné Orešany	85	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Horné Orešany	0	1
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	obec Horné Orešany	0	3000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	200

Opatrenie 3.4	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Horné Orešany	95	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Horné Orešany	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	1904
Opatrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Horné Orešany	0	20
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	1904

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Horné Orešany	0	150
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Horné Orešany	0	125
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Horné Orešany	0	25
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Horné Orešany	0	5
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Horné Orešany	0	25
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Horné Orešany	0	5
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Horné Orešany	0	125
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	obec Horné Orešany	0	1000
Opatrenie 4.4	Dostavba obecného zberného dvora a kompostoviska.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Horné Orešany	0	10
		Počet vybudovaných kompostovísk a zberných dvorov	Výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	2
Opatrenie 4.5	Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej a zrekonštruovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Horné Orešany	0	10
Opatrenie 4.6	Dostavba a rekonštrukcia dažďovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	obec Horné Orešany	0	5

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	1904

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Horné Orešany	90	99

Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	obec Horné Orešany	0	3
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	0
		Počet vytvorených protizáplavových hrádzi	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	0
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Horné Orešany	0	3
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Horné Orešany	0	30

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Horné Orešany	0	40

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Horné Orešany	0	1
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	1904
		Počet vysadených nových krovin a stromov,	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	200
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	obec Horné Orešany	0	2000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	200

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Podpora obyvateľov v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	150
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	1
Opatrenie 6.1.2	Zriadenie centra pre matky s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	200
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	1
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	0
Opatrenie 6.1.3	Handicapovaní a marginalizovaní obyvatelia.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	25
Opatrenie 6.1.4	Nájomná bytová výstavba.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	100

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	15
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Horné Orešany	0	1
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Horné Orešany	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	1904

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	obec Horné Orešany	0	20
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	obec Horné Orešany	20	75
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	20
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Horné Orešany	0	1
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	20
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Horné Orešany	0	5
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	obec Horné Orešany	0	10
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	obec Horné Orešany	0	5

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Horné Orešany	0	0
		Výmera zrevitalizovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Horné Orešany	0	300
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	46
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Horné Orešany	0	0
		Výmera zrevitalizovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Horné Orešany	0	400
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	131

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	10
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	250
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	200

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Horné Orešany	0	300
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Horné Orešany	0	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Horné Orešany	0	350
Opatrenie 8.1.2	Obnova a ochrana kultúrnych pamiatok.	Počet vybudovaných/zrekonštruovaných kultúrnych objektov	výstup	počet	obec Horné Orešany	0	150
		Počet užívateľov	dopad	počet	obec Horné Orešany	0	200
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.	Počet vybudovaných objektov	výstup	počet	obec Horné Orešany	0	1
		Počet organizovaných podujatí	dopad	počet	obec Horné Orešany	0	20

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	1500

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	1500
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internetu prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	300

	Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Horné Orešany	0	1500
	Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Horné Orešany	900	2500
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obce.	Počet nových inštalovaných tabúlí	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	5
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Horné Orešany	0	750

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Horné Orešany	0	5
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	2500
		Tržby z predaja služieb	dopad	€	obec Horné Orešany	0	15 tis.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	1
		Počet nových atraktivít obce	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	2
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	500
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atraktivít obce	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Horné Orešany	0	-
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	500

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
-----------	-------	----------------------	-----	----------------	---------------	---------------	-----------------

Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia verejných budov vo vlastníctve obce.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Horné Orešany	0	10
		Počet zrekonštruovaných miestností	dopadu	počet	obec Horné Orešany	0	15
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	0
		Celková zateplená plocha	výsledok	m ²	obec Horné Orešany	0	1500

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnostné systémy.	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Horné Orešany	0	15
		Zníženie kriminality	dopad	%	obec Horné Orešany	0	40
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Horné Orešany	0	70

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Horné Orešany	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Horné Orešany	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Horné Orešany	10	20
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	obec Horné Orešany	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	obec Horné Orešany	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Horné Orešany	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Horné Orešany	10	20
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Horné Orešany	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	3
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Horné Orešany	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Horné Orešany	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Horné Orešany	0	5

					Orešany		
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Horné Orešany	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Horné Orešany	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Horné Orešany	0	5
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Horné Orešany	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Horné Orešany	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Horné Orešany	20	40
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Horné Orešany	10	20

Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Horné Orešany
2016 - 2025

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE HORNÉ OREŠANY

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Horné Orešany. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Horné Orešany, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Horné Orešany, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia mesta. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúci sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Horné Orešany na roky 2016 – 2025.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Horné Orešany

Implementácia PHRSR obce Horné Orešany sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet mesta a zároveň reflektujú kompetencie mesta.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Horné Orešany je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Horné Orešany. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Horné Orešany budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Horné Orešany.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2016 – 2025 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2014 - 2020. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorít a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Horné Orešany je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Horné Orešany. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Horné Orešany vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie obecného zastupiteľstva obce Horné Orešany (napr.

v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Horné Orešany). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažermi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Horné Orešany. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Horné Orešany a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Horné Orešany. Napĺňanie zadefinovaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Horné Orešany na roky 2016 - 2025. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2016 – 2025) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Horné Orešany najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Horné Orešany. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Horné Orešany pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Horné Orešany. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie. Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2025. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Horné Orešany, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2016 - 2025		
Typ hodnotenia	Vykonat' prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2020	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2016, 2018, 2020, 2022	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Horné Orešany.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2017	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2018	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2019	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	01/2020	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	01/2021	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
6.	01/2022	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	01/2023	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
8.	01/2024	OcÚ	poslanci, obyvatelia,	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania,	Hodnotiaca a monitorovacia	

			neziskové a podnikateľské subjekty		hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	
9.	01/2025	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický záměr						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.						
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.						
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.					
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba podmienok.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora zriadenia maloobchodných predajní (predajňa stavebnín, papiernictvo, zariadenie čajovne).	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zriaďovania prevádzok komerčných služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zriaďovania prevádzok servisných a opravárenských služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.						
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.					
Opatrenie 1.2.1	Rekonštrukcia areálov hospodárskych dvorov PD.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Rekonštrukcia hál a budov.	1 500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Modernizácia technologického vybavenia PD.	1 500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Obmedzenie negatívnych dopadov živočíšnej výroby.	100	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

			schémy			
--	--	--	--------	--	--	--

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.						
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.					
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obnova technológií v podnikoch výroby.	3 500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.					
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Inštalácia slnečných kolektorov na budovu obecného úradu a ostatných verejných budov.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Inštalácia slnečných kolektorov na budovu domu kultúry.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Inštalácia slnečných kolektorov na budovu základnej a materskej školy.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.										
Cieľ 1.1										
Opatrenie 1.1.1										
Opatrenie 1.1.2										
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.										
Cieľ 1.2										
Opatrenie 1.2.1										
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.										
Cieľ 1.3										
Opatrenie 1.3.1										
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.4										
Opatrenie 1.4.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer	
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce H. Orešany. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.	
Podprogram 2.1. Komunikácie	
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v miestnej časti Majdánske.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Výstavba miestnej komunikácie v dĺžke 220 m v lokalite Hranová.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Výstavba miestnej komunikácie v lokalite Ohlajty.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Úprava priestorového a smerového vedenia trasy cesty II/502 a III/5048 v zmysle výhľadového priestorového usporiadania.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Úprava pripojovacích oblúkov na zberných komunikáciách B2 a B3 v zmysle STN 736110.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia komunikácie R1 k lokalite A2: 187 m.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia komunikácie R2 k lokalite B2: 100 m.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia komunikácie R3 k jestv. MK: 100 m.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia komunikácie R4 k lokalite A4: 70 m.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia komunikácie R5 k lokalite A6, A11: 457 m.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia komunikácie R6 k lokalite A5, B1: 938 m.	90	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia komunikácie R7 k lokalite B1: 108 m.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia komunikácie R8 k lokalite A11: 326 m.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia komunikácie R9 k lokalite A11: 210 m.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia komunikácie R10 rek. cesty pri potoku a PD: 740 m.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia komunikácie R11 k prielukám pri škole 113 m.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia komunikácie R12 k prielukám pri škole: 164 m.	35	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia komunikácie R13 pri križovaní II/502 a III/5048: 218 m.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia komunikácie R15 pri kostole: 300 m.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia štátnej cesty II/502.	podľa potreby	TTSK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	TTSK
	Rekonštrukcia štátnej cesty III/5048.	podľa potreby	TTSK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	TTSK
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Výstavba cyklotrasy smerom na Malé Karpaty.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Výstavba cyklotrasy okolo vodnej nádrže Horné Orešany.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Výstavba parkovacích miest v centrálnej časti obce Horné Orešany.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Výstavba parkovacích miest v trase hlavnej zbernej komunikácie.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Výstavba parkovacích miest v priestore športovej infraštruktúry.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Dostavba chodníkov pre peších v miestnej časti Majdánske.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov pozdĺž cesty II/502.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov pozdĺž cesty III/5048.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Dostavba chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba mostu do miestnej časti Majdánske.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Osvetlenie prechodov pre chodcov na frekventovaných častiach obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Optimalizácia dopravného značenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.1	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.1.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Zrekonštruovať autobusové zastávky (5) so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami v zmysle platnej STN 736425.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Výstavba obojstrannej zastávky pri odbočke na cestu III/50211 a k vodnej nádrži.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										
Opatrenie 2.1.2										
Opatrenie 2.1.3										
Opatrenie 2.1.4										
Opatrenie 2.1.5										
Opatrenie 2.1.6										
Opatrenie 2.1.7										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3		Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.				
Opatrenie 3.1		Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV „Majdánske“ - lokalita v južnom cípe územia časti Majdánske za žyalým areálom kúpaliska.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV „Hranová“ - lokalita v južnej časti mimo zastavaného územia v dotyku s jeho hranicou.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV „Ohlajty“ - lokalita v južnej časti pri vstupe do obce od Dolných Orešian.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV „Niva II.“ - lokalita v SZ časti obce pri ceste smerom k miestnej časti Majdánske.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV „Lázeň“ - lokalita v zastavanom území obce v jej centrálnej polohe.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
Opatrenie 3.2		Údržba a rozšírenie verejného osvetlenia.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia osvetlenia v časti Majdánske a zníženie energetickej náročnosti.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Dostavba a intenzifikácia svetelných bodov v Horných Orešanoch.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Opatrenie 3.3		Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Revitalizácia areálu cintorína.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia budovy domu smútku.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Opatrenie 3.4		Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
	Rozšírenie a rekonštrukcia vodovodnej siete.	500	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
	Výstavba vodovodnej siete v lokalite Hranová - navrhovaný vodovod vetvy A1-1 - DN 100 - HDPE.	100	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
	Výstavba vodovodnej siete v lokalite Ohlajty - navrhovaný vodovod vetvy A2 a A2-1 - DN 100 - HDPE.	80	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
	Výstavba vodovodnej siete v lokalite - Niva II - navrhovaný vodovod vetvy B8-2 - DN 100 - HDPE.	70	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
	Výstavba vodovodnej siete v lokalite - Majdánske - navrhovaný vodovod vetvy M2-2 - DN 100 - HDPE.	70	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
	Výstavba vodovodnej siete v lokalite - Lázeň - navrhovaný vodovod vetvy B3-1 - DN 100 - HDPE.	30	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
	Rekonštrukcia a ochrana vodného zdroja Žľab - kapacita 2 l/s, zemný vodojem 50 m ³ .	podľa potreby	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
	Rekonštrukcia a ochrana vodného zdroja Romanov kút - kapacita 2 l/s, zemný vodojem 20 m ³ .	podľa potreby	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
Opatrenie 3.5		Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.				

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rozšírenie elektrických rozvodov VN.	podľa potreby	rozpočet ZSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	ZSE, a.s.
	Rekonštrukcia elektrických rozvodov NN – zemné vedenie.	podľa potreby	rozpočet ZSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	ZSE, a.s.
	Rekonštrukcia pôvodných trafostaníc.	podľa potreby	rozpočet ZSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	ZSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete v lokalite „Majdánske“.	podľa potreby	rozpočet ZSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	ZSE, a.s.
	Výstavba trafostanice v lokalite „Majdánske“ – 630 kVA.	podľa potreby	rozpočet ZSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	ZSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete v lokalite „Ohlajty“.	podľa potreby	rozpočet ZSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	ZSE, a.s.
	Výstavba trafostanice v lokalite „Ohlajty“ – 160 kVA.	podľa potreby	rozpočet ZSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	ZSE, a.s.
	Zvýšenie kapacity trafostanice v lokalite Niva II na 400 kVA.	podľa potreby	rozpočet ZSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	ZSE, a.s.
	Výstavba trafostanice v lokalite „Lázeň“ – 630 kVA.	podľa potreby	rozpočet ZSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	ZSE, a.s.
	Výstavba rozvodnej siete plynu v lokalite Majdánske.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Výstavba rozvodnej siete plynu v lokalite Hranová.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Výstavba rozvodnej siete plynu v lokalite Ohlajty.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Výstavba rozvodnej siete plynu v lokalite Niva II.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Výstavba rozvodnej siete plynu v lokalite Lázeň.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Cieľ 3										
Opatrenie 3.1										
Opatrenie 3.2										
Opatrenie 3.3										
Opatrenie 3.4										
Opatrenie 3.5										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer						
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.						
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom					
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.	1/rok	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec H. Orešany
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný	Zdroje	Realizácia	Dopad na	Oprávnení

		rozpočet	financovania		rozpočet	žiadatelia
Aktivity	Ekonomicke motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec H. Orešany
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Lokalizácia čiernych skládok.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Likvidácia skládok.	50	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	vyšoký	obec H. Orešany
	Revitalizácia starej environmentálnej záťaže H. Orešany – časť Majdán – bývalá chemická továrň.	3 500	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	vyšoký	obec H. Orešany
	Revitalizácia starej environmentálnej záťaže H. Orešany – časť Majdán – neriadená skládka TKO.	300	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	vyšoký	obec H. Orešany
	Revitalizácia starej environmentálnej záťaže H. Orešany – skládka priem. odpadu Smutná II.	1 500	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	vyšoký	obec H. Orešany
Opatrenie 4.4	Dostavba obecného zberného dvora a kompostoviska.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Výstavba komunitnej kompostárne (do 5 ton).	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec H. Orešany
	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber (bez zberu kovov).	750	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec H. Orešany
	Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko (traktor, vlečka, štiepkovač).	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec H. Orešany
	Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor (zberné vozidlo, triediaca linka).	400	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec H. Orešany
Opatrenie 4.5	Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
	Rekonštrukcia kanalizačnej siete v miestnej časti Majdánske.	500	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
	Rekonštrukcia ČOV Majdánske.	400	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
	Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Hranová – napojenie na navrhovanú stoku GH 14 – DN 250 – PVC.	100	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
	Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Ohlajty – napojenie na navrhované stoky GH1.1.1, GH1.1.2 a GH1.1.3 – DN 250 – PVC.	80	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
	Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Niva II – napojenie na navrhovanú stoku GH13.1 – DN 250 – PVC.	70	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
	Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Lázeň – napojenie na navrhovanú stoku GH4.5 – DN 250 – PVC.	40	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
Opatrenie 4.6	Dostavba a rekonštrukcia dažďovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	obec H. Orešany

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Cieľ 4										
Opatrenie 4.1										
Opatrenie 4.2										
Opatrenie 4.3										
Opatrenie 4.4										
Opatrenie 4.5										
Opatrenie 4.6										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.	podľa potreby	TaVoS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	TaVoS, a.s., obec H. Orešany
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na vodnom toku Parná.	450	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Revitalizácia koryta vodného toku Parná.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec H. Orešany

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.		Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.				
Opatrenie 5.4.1		Revitalizácia protieróznych opatrení.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Revitalizácia protieróznych opatrení.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Opatrenie 5.4.2		Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Revitalizácia centrálnej zóny obce – námestie v Horných Orešanoch.	700	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Revitalizácia centrálnej zóny obce – námestie v časti Majdánske.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Revitalizácia a dostavba oddychových zón v Horných Orešanoch.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Dostavba oddychových zón v časti Majdánske.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Výstavba oddychovej zóny v blízkosti vodnej nádrže – mimo územie Natura 2000.	450	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Opatrenie 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Opatrenie 5.2.1										
Opatrenie 5.2.2										
Opatrenie 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Opatrenie 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Opatrenie 5.4.1										
Opatrenie 5.4.2										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Podpora obyvateľov v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie denného stacionáru.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany

			organizácií			
	Poskytovanie opatrovateľskej služby.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Zabezpečenie terénnej opatrovateľskej služby.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Obstaranie vozidla pre potreby prevozu seniorov – sociálny taxik.	7	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Opatrenie 6.1.2	Zriadenie centra pre matky s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívny zariadenia zariadenia.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Zriadenie klubových priestorov.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Opatrenie 6.1.3	Handicapovaní a marginalizovaní obyvatelia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Materiálno technické zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Opatrenie 6.1.4	Nájomný bytová výstavba.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Výstavba nájomných bytov 4 x 6 b.j..	2 500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia zdravotného strediska.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti						
Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	-	verejný, tretí sektor	nízky	obec H. Orešany
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie	podľa potreby	rozpočet	tretí sektor	nízky	obec, n.o.

	poradenských služieb.		obce, ŠF EÚ			
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Opatrenie 6.1.1										
Opatrenie 6.1.2										
Opatrenie 6.1.3										
Opatrenie 6.1.4										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Opatrenie 6.2.1										
Opatrenie 6.2.2										
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti										
Cieľ 6.3										
Opatrenie 6.3.1										
Opatrenie 6.3.2										
Opatrenie 6.3.3										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obstaranie vybavenia.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Dostavba kapacít Materskej školy.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Dotvorenie a reanimácia areálu materskej školy.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Výstavba tried v prírode.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Modernizácia vykurovacieho systému materskej školy – rozvody, zdroje.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obstaranie vybavenia.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Revitalizácia areálu základnej školy.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Výstavba dopravného ihriska v areály základnej školy.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rozvoj záujmovej a mimoškolskej činnosti.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany

Podprogram 7.2. Šport						
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Opatrenie 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet	verejný	stredný	obec H.

			obce, ŠF EÚ, MŠ SR	sektor		Orešany
	Výstavba umelého osvetlenia hracích plôch v športovom areáli.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia a zateplenie kabín na športovom ihrisku.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Výstavba work-out ihrisk.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Opatrenie 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec H. Orešany

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Opatrenie 7.1.1										
Opatrenie 7.1.2										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Opatrenie 7.2.1										
Opatrenie 7.2.2										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.					
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia budovy a zníženie energetickej náročnosti budovy domu kultúry.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Modernizácia vykurovacieho systému domu kultúry – rozvody, zdroje.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Modernizácia kuchyne, podlahy, pódia a ostatného príslušenstva.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Opatrenie 8.1.2	Obnova a ochrana kultúrnych pamiatok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obnova pamiatok.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Výstavba otvoreného pódia s prestrešením v blízkosti domu kultúry.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.					

Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry						
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.					
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Opatrenie 8.1.1										
Opatrenie 8.1.2										
Opatrenie 8.1.3										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Opatrenie 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Opatrenie 8.3.1										
Opatrenie 8.3.2										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.					
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atrakciách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské

			MH SR			subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúlí propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.					
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Výstavba UŠ Majdánsky chodník.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.					
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec H. Orešany

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										
Opatrenie 9.1.1										
Opatrenie 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Opatrenie 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Opatrenie 9.3.1										
Opatrenie 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer						
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestskom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Podprogram 10.1. Administratíva						
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci					
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia verejných budov vo vlastníctve obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia objektu obecného úradu a zníženie energetickej náročnosti budovy.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Modernizácia tepelných zdrojov.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany

Výstavba bezbariérového prístupu do obecných budov.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
---	----	--	----------------	--------	-----------------

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnostné systémy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Inštalácia kamerového systému v priestore cintorína.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Inštalácia kamerového systému v priestore centra obce.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia objektu požiarnej zbrojnice.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Zvýšenie početnosti hliadok polície v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Dostavba kamerového systému v obci osadením kamier na vstupoch do obce.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rozšírenie priestorov požiarnej zbrojnice – nadstavba budovy.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Rekonštrukcia miestneho rozhlasu v časti Majdánske.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec H. Orešany

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Opatrenie 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Opatrenie 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
	Zriadenie Wi-fi zóny v centre obce.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec H. Orešany
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	2	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany
	Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.	2	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec H. Orešany

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec H. Orešany
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Opatrenie 11.1.1										
Opatrenie 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Opatrenie 11.2.1										
Opatrenie 11.2.2										
Opatrenie 11.2.3										

Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Horné Orešany 2016 - 2025

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

tis. €	Rok										
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Spolu
I. Hospodárska politika	782,2	1699,5	2632,7	2670,7	2087,2	1170,0	81,2	43,2	0,1	0,1	11167,0
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	0,0	796,8	1671,8	1671,8	1671,8	875,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6687,0
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	563,6	563,6	563,6	563,6	43,1	43,1	43,1	43,1	0,0	0,0	2427,0
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	63,0	113,5	327,3	327,3	264,3	213,8	0,0	0,0	0,0	0,0	1309,0
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	0,6	0,6	0,1	38,1	38,1	38,1	38,1	0,1	0,1	0,1	154,0
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	155,0	222,5	67,5	67,5	67,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	580,0
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	0,0	2,5	2,5	2,5	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0
II. Sociálna politika	261,9	261,9	900,9	915,9	705,9	705,9	66,9	51,9	0,1	0,1	3871,0
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	0,0	0,0	639,0	639,0	690,8	690,8	51,8	51,8	0,0	0,0	2763,0
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	168,8	168,8	168,8	183,8	15,0	15,0	15,0	0,0	0,0	0,0	735,0
PROGRAM 8. KULTÚRA	93,1	93,1	93,1	93,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	373,0
III. Environmentálna politika	2111,3	2694,3	2794,8	2794,8	683,5	418,0	317,5	0,0	0,0	0,0	11814,0
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	2111,3	2111,3	2211,8	2211,8	100,5	100,5	0,0	0,0	0,0	0,0	8847,0
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	0,0	583,0	583,0	583,0	583,0	317,5	317,5	0,0	0,0	0,0	2967,0
Zdroj: vlastné spracovanie											

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zábery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.								
Opatrenie 1.2.1	3 105	2 018	1 514	505	505	0	0	1 087	0
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.								
Opatrenie 1.3.1	3 500	1 750	1 313	438	438	0	0	1 750	0
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.4.1	82	82	62	21	16	0	4	0	0
Spolu	6 687.00	3 850	2 888	963	958	0	4	2 837	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2016	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	796,75	525	394	131	130	0	1	272	0
2018	1671,75	963	722	241	240	0	1	709	0
2019	1671,75	963	722	241	240	0	1	709	0
2020	1671,75	963	722	241	240	0	1	709	0
2021	875,00	438	328	109	109	0	0	438	0
2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	6687,00	3850	2888	963	958	0	4	2837	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

OP Výskum a inovácie

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosi technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných Projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem vrátane podnikateľských inkubátorov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP a cieľom zapojenia do rastu a inovácií

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízkouhlíkových technológií

TECHNICKÁ POMOC

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)
- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry								
Opatrenie 2.1.1	1 140	1 140	855	285	228	0	57	0	0
Opatrenie 2.1.3	182	182	137	46	36	0	9	0	0
Opatrenie 2.1.4	345	345	259	86	69	0	17	0	0
Opatrenie 2.1.5	385	385	289	96	77	0	19	0	0
Opatrenie 2.1.6	350	350	263	88	70	0	18	0	0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Opatrenie 2.1.1	25	25	19	6	5	0	1	0	0
Spolu	2 427,00	2 427	1 820	607	485	0	121	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2016	563,63	564	423	141	113	0	28	0	0
2017	563,63	564	423	141	113	0	28	0	0
2018	563,63	564	423	141	113	0	28	0	0
2019	563,63	564	423	141	113	0	28	0	0
2020	43,13	43	32	11	9	0	2	0	0
2021	43,13	43	32	11	9	0	2	0	0
2022	43,13	43	32	11	9	0	2	0	0
2023	43,13	43	32	11	9	0	2	0	0
2024	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2427,00	2427	1820	607	485	0	121	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Opatrenie 3.2	252	252	189	63	50	0	13	0	0
Opatrenie 3.3	202	202	152	51	40	0	10	0	0
Opatrenie 3.4	855	855	641	214	171	0	43	0	0
Spolu	1 309,00	1 309	982	327	262	0	65	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2016	63,00	63	47	16	13	0	3	0	0
2017	113,50	114	85	28	23	0	6	0	0
2018	327,25	327	245	82	65	0	16	0	0
2019	327,25	327	245	82	65	0	16	0	0
2020	264,25	264	198	66	53	0	13	0	0
2021	213,75	214	160	53	43	0	11	0	0
2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1309,00	1309	982	327	262	0	65	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zadefinujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	5 350	5 350	4 013	1 338	1 070	0	268	0	0
Opatrenie 4.4	1 905	1 905	1 429	476	381	0	95	0	0
Opatrenie 4.5	1 190	1 190	893	298	238	0	60	0	0
Opatrenie 4.6	402	402	302	101	80	0	20	0	0
Spolu	8 847,00	8 847	6 635	2 212	1 769	0	442	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	2111,25	2111	1583	528	422	0	106	0	0

2017	2111,25	2111	1583	528	422	0	106	0	0
2018	2211,75	2212	1659	553	442	0	111	0	0
2019	2211,75	2212	1659	553	442	0	111	0	0
2020	100,50	101	75	25	20	0	5	0	0
2021	100,50	101	75	25	20	0	5	0	0
2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	8847,00	8847	6635	2212	1769	0	442	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: a) Ochrana a manažment životného prostredia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR EKOFOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND
RECYKLAČNÝ FOND
NADÁCIA SPP
NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS
GREENWAYS
PRIESTORY
POHODA ZA MESTOM
ZELENÉ OÁZY
GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 5.2.2	455	455	341	114	91	0	23	0	0
Opatrenie 5.2.3	355	355	266	89	71	0	18	0	0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Opatrenie 5.4.1	252	252	189	63	50	0	13	0	0
Opatrenie 5.4.2	1 905	1 905	1 429	476	381	0	95	0	0
Spolu	2 967,00	2 967	2 225	742	593	0	148	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2016	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	583,00	583	437	146	117	0	29	0	0
2018	583,00	583	437	146	117	0	29	0	0
2019	583,00	583	437	146	117	0	29	0	0
2020	583,00	583	437	146	117	0	29	0	0
2021	317,50	318	238	79	64	0	16	0	0
2022	317,50	318	238	79	64	0	16	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2967,00	2967	2225	742	593	0	148	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôbenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

- a) Ochrana a manažment životného prostredia
- b) Klimatické zmeny a obnoviteľná energia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKOFOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)					
Ciele	Oprávnené náklady	Verejné zdroje			Súkromné zdroje
		Verejné	Fond EÚ	Národné verejné zdroje	
					EIB

	spolu	zdroje spolu		Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Opatrenie 6.1.1	207,00	207	155	52	41	0	10	0	0
Opatrenie 6.1.2	51,00	51	38	13	10	0	3	0	0
Opatrenie 6.1.4	2 505,00	2 505	1 879	626	501	0	125	0	0
Spolu	2 763,00	2 763	2 072	691	553	0	138	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	639,00	639	479	160	128	0	32	0	0
2019	639,00	639	479	160	128	0	32	0	0
2020	690,75	691	518	173	138	0	35	0	0
2021	690,75	691	518	173	138	0	35	0	0
2022	51,75	52	39	13	10	0	3	0	0
2023	51,75	52	39	13	10	0	3	0	0
2024	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2763,00	2763	2072	691	553	0	138	0	0

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR
ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP
NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS

NADÁCIA PONTIS

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	455	455	341	114	91	0	23	0	0
Opatrenie 7.1.2	220	220	165	55	44	0	11	0	0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	60	60	45	15	12	0	3	0	0
Spolu	735,00	735	551	184	147	0	37	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2016	168,75	169	127	42	34	0	8	0	0
2017	168,75	169	127	42	34	0	8	0	0
2018	168,75	169	127	42	34	0	8	0	0
2019	183,75	184	138	46	37	0	9	0	0
2020	15,00	15	11	4	3	0	1	0	0
2021	15,00	15	11	4	3	0	1	0	0
2022	15,00	15	11	4	3	0	1	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	735,00	735	551	184	147	0	37	0	0

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig

PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013

s dôrazom na možnosti pre mestá a obce

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 8.1.1	320	320	240	80	64	0	16	0	0
Opatrenie 8.1.3	52	52	39	13	10	0	3	0	0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Opatrenie 8.3.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Spolu	373,00	373	279	94	74	0	20	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	93,10	93	70	23	19	0	5	0	0
2017	93,10	93	70	23	19	0	5	0	0
2018	93,10	93	70	23	19	0	5	0	0
2019	93,10	93	70	23	19	0	5	0	0
2020	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	373,00	373	279	94	74	0	20	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

e) Zachovanie kultúrneho dedičstva.

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

PROGRAM EURÓPSKEJ KOMISIE KULTÚRA 2007 – 2013

1. Podpora kultúrnych Projektov
2. Podpora organizácií pôsobiach na európskej úrovni v oblasti kultúry
3. Podpora na analýzy zhromažďovanie a šírenie informácií na maximalizáciu vplyvu Projektov v oblasti kultúrnej spolupráce

DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA KULTÚRY SR 2012

PROGRAM 1 - OBNOVME SI SVOJ DOM

PROGRAM 2 - KULTÚRNE AKTIVITY V OBLASTI PAMÄŤOVÝCH INŠTITÚCIÍ

PROGRAM 4 – UMENIE

PROGRAM 5 - PRO SLOVAKIA

PROGRAM 6 - KULTÚRA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN OBYVATEĽSTVA

PROGRAM 7 - NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO A KULTÚRNO-OSVETOVÁ ČINNOSŤ

PROGRAM 8 - KULTÚRNE POUKAZY

WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIAŤKOVÝ FOND)

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 9.1.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Opatrenie 9.2.1	152	152	114	38	30	0	8	0	0
Spolu	154,00	154	114	40	30	0	10	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	0,60	1	0	1	0	0	1	0	0
2017	0,60	1	0	1	0	0	1	0	0
2018	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	38,10	38	29	10	8	0	2	0	0
2020	38,10	38	29	10	8	0	2	0	0
2021	38,10	38	29	10	8	0	2	0	0
2022	38,10	38	29	10	8	0	2	0	0
2023	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	154,00	154	114	40	30	0	10	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	270	270	203	68	54	0	14	0	0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľ/ov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	310	310	233	78	62	0	16	0	0
Spolu	580,00	580	435	145	116	0	29	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	155,00	155	116	39	31	0	8	0	0
2017	222,50	223	167	56	45	0	11	0	0
2018	67,50	68	51	17	14	0	3	0	0
2019	67,50	68	51	17	14	0	3	0	0
2020	67,50	68	51	17	14	0	3	0	0
2021	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	580,00	580	435	145	116	0	29	0	0

Zdroje financovania EÚ

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

OP Efektívna verejná správa (EVS)

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	6	6	5	2	1	0	0	0	0
Opatrenie 11.1.2	4	4	3	1	1	0	0	0	0
Spolu	10	10	8	3	2	0	1	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH

2016	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	2,50	3	2	1	1	0	0	0	0
2018	2,50	3	2	1	1	0	0	0	0
2019	2,50	3	2	1	1	0	0	0	0
2020	2,50	3	2	1	1	0	0	0	0
2021	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	10,00	10	8	3	2	0	1	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Efektívna verejná správa (EVS)

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

PRAVIDLÁ STRATÉGIE FINANCOVANIA ŠTRUKTURÁLNYCH FONDOV A KOHÉZNEHO FONDU PRE PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2014 – 2020

V nadväznosti na základné legislatívne východiská pre určenie stratégie financovania 2014 – 2020 sa stanovujú nasledovné pravidlá stratégie financovania 2014 – 2020:

- výška pomoci z EÚ sa pre všetky operačné programy vyjadruje k celkovým oprávneným výdavkom v zmysle čl. 110, ods. 2, písm. a) návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – KF – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci menej rozvinutých regiónov – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci viac rozvinutého regiónu² – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Európska územná spolupráca – programy cezhraničnej spolupráce, v ktorých SR plní úlohu riadiaceho orgánu – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % (EFRR) z celkových oprávnených výdavkov pre celé územie Slovenska, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- maximálna intenzita štátnej pomoci sa stanovuje v súlade so schémami štátnej pomoci, resp. príslušnou legislatívou EÚ;
- v prípade realizácie partnerských Projektov sa na jednotlivých partnerov vzťahujú pravidlá financovania individuálne v závislosti od typu prijímateľa, t. j. pre partnerov sa neuplatňujú pravidlá financovania platné pre vedúceho partnera;
- možnosť dobrovoľného zvýšenia podielu prijímateľa na financovaní maximálne však do výšky národných zdrojov v závislosti od kategórie regiónu. Zvýšenie miery financovania prijímateľa nad stanovenú výšku závisí len od rozhodnutia samotného prijímateľa;
- v rámci jedného Opatrenia sa počas celej doby implementácie uplatňuje jeden pomer financovania za jednotlivé zdroje

Pravidlá financovania pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov, cieľa Európska územná spolupráca – cezhraničnej spolupráce a pre prijímateľov z Kohézneho fondu

Financovanie Projektov prijímateľa – organizácia štátnej správy

Pre prijímateľa – organizáciu štátnej správy: ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1 písm. a)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – organizácia štátnej správy
Celkové oprávnené výdavky

Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
EFRR / ESF / KF	85,0 %	15,0 %	0,0 %
			100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom organizácia štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. a)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 15,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy

Pre prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy: verejné vysoké školy a ďalšie subjekty, ktoré sú zapísané a zaradené v registri podľa odseku 1 § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, združenia právnických osôb z verejnej správy a verejné zdravotné poisťovne okrem obcí, vyšších územných celkov a organizácií štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – ostatné subjekty verejnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
EFRR / ESF / KF	85,0 %	10,0 %	5,0 %
			100,0 %

V prípade, ak sú prijímateľom ostatné subjekty verejnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – obec / vyšší územný celok

Pre prijímateľa – obec / vyšší územný celok, príp. rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené obcou / vyšším územným celkom (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – obec / vyšší územný celok			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
EFRR / ESF / KF	85,0 %	10,0 %	5,0 %
			100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom obec / vyšší územný celok, **PRÍPADNE ROZPOČTOVÁ ORGANIZÁCIA ALEBO PRÍSPEVKOVÁ ORGANIZÁCIA ZRIADENÁ OBCOU / VYŠším ÚZEMNÝM CELKOM** (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – mimovládna/nezisková organizácia

Pre prijímateľa – mimovládne organizácie/neziskové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – mimovládna/nezisková organizácia			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
EFRR / ESF / KF	85,0 %	10,0 %	5,0 %
			100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom mimovládna organizácia, prípadne nezisková organizácia (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)), výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa zo súkromného sektora mimo schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa, na ktorého sa nevzťahujú pravidlá financovania podľa časti 3.2.1.1, 3.2.1.2, 3.2.1.3, 3.2.1.4, 3.2.1.6 a 3.1.2.7 (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. f)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – súkromný sektor mimo schém štátnej pomoci			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
EFRR / ESF / KF	85,0 %	5,0 %	10,0 %
			100,0 %

V danom prípade platí, že výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 5,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 10,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status, v rámci schém štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém štátnej pomoci ⁸			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	0,0 %	y,y %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom podnik vykonávajúci hospodársku činnosť podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), podiel prijímateľa sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme štátnej pomoci.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém pomoci de minimis

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém pomoci de minimis			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	y,y %	z,z %	100,0 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou riadiacim orgánom v príslušnej schéme pomoci de minimis. V prípade, ak intenzita pomoci de minimis stanovená riadiacim orgánom presahuje maximálnu výšku finančnej pomoci z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Pravidlá financovania pri implementácii finančných nástrojov

Európska komisia v súvislosti so snahou čo najefektívnejšie využívať prostriedky EÚ, odporúča v rámci programového obdobia 2014 – 2020 okrem priamej formy pomoci, využívať predovšetkým finančné nástroje.

Slovenská republika plánuje výraznejšie využívať finančné nástroje v rámci všetkých fondov. Nenávratný finančný príspevok by sa mal používať predovšetkým tam, kde sa vytvára verejný statok a tam, kde z dôvodu vzniku negatívnych externalít a neschopnosti internalizovať celý zisk dochádza k zlyhaniu trhu. Verejné zdroje podporia takéto aktivity tak, aby sa ich úroveň priblížila spoločenskému optimu. Preto by mala byť podpora komerčných Projektov, rizikových Projektov a Projektov generujúcich príjmy zabezpečená formou finančných nástrojov a to v tých oblastiach, ktoré budú určené na základe vykonanej ex-ante analýzy pre finančné nástroje v súlade s čl. 32 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020⁴. Finančné nástroje môžu byť zriadené na úrovni EÚ, riadené priamo alebo nepriamo Európskou komisiou alebo tradičnej báze, teda na národnej, regionálnej, nadnárodnej alebo cezhraničnej úrovni, riadené priamo alebo v rámci zodpovednosti riadiaceho orgánu.

Pre určenie participácie národných zdrojov v prípade subjektu implementujúceho finančný nástroj sa stanovujú nasledovné pravidlá v prípade:

- menej rozvinutých regiónov a Kohézneho fondu:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 15,0 % z celkových oprávnených výdavkov.
- viac rozvinutých regiónov:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

V prípade využitia možnosti vytvorenia samostatnej prioritnej osi na účely implementovania niektorého z finančných nástrojov, sa v závislosti od zapojenia súkromných zdrojov znižuje podiel národných verejných zdrojov na spolufinancovaní.

V rámci národných zdrojov sa v závislosti od výšky zapojenia súkromných zdrojov, či už na úrovni fondu fondov, na úrovni finančného nástroja alebo na úrovni konečných prijímateľov, adekvátne znižuje podiel národných verejných zdrojov.

Stratégia financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

Stratégia financovania stanovuje maximálnu výšku podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a miery národného spolufinancovania v rámci menej rozvinutých regiónov a ostatných regiónov pri financovaní opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.

V Slovenskej republike je z EPFRV implementovaný jeden Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 pre celé územie SR.

Pravidlá Stratégie financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

V nadväznosti na vyššie uvedené legislatívne východiská sa pre jednotlivé kategórie prijímateľov stanovujú nasledovné pravidlá financovania:

- výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci menej rozvinutých regiónov a 53 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci ostatných regiónov;

- k podielu EPFRV je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v stanovenom pomere v závislosti od intenzity verejnej pomoci platnej pre príslušné opatrenie;
- uplatňuje sa kombinácia výšky podpory z EPFRV a výšky verejnej pomoci;
- zohľadňujú sa špecifiká pre každé opatrenie individuálne a to vo vzťahu k oprávnenému prijímateľovi, mieram spolufinancovania a kategórii regiónu,

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 1, opatrení č. 2, podopatrení č. 3.3, opatrení č. 4, podopatrení č. 5.1, podopatrení č. 5.2, opatrení č. 6, podopatrení č. 7.1, opatrení č. 8, opatrení č. 9, opatrení č. 10, opatrení č. 11, opatrení č. 12, opatrení č. 13, opatrení č. 14 a opatrení č. 15

Pre prijímateľa v rámci:

- opatrenia č. 1: poskytovateľa prenosu vedomostí a zručností;
- opatrenia č. 2: poskytovateľa poradenskej služby - certifikovaného poradcu, poskytovateľa vzdelávania, ktorý musí mať primerané zdroje v podobe kvalifikovaných zamestnancov, ktorí sa pravidelne vzdelávajú v oblastiach poskytujúcich poradenské služby;
- podopatrenia č. 3.3:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce (miestna územná samospráva);

- opatrenia č. 4: skupinu poľnohospodárov v prípade kolektívnych investícií vykonávaných viac ako jedným poľnohospodárom a tieto prinášajú synergický efekt, verejný subjekt, ak preukáže prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom poľnohospodárskej výroby;

- podopatrenia č. 5.1: poľnohospodárskeho podnikateľa, tzn. fyzickú alebo právnickú osobu (mikropodniky a malé podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES), ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku a spĺňa kritériá stanovené vo vzťahu k veku a profesijnému zameraniu;
- podopatrenia č. 5.2: právnické osoby alebo fyzické osoby (mikropodniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES);
- opatrenia č. 6: obec definovanú v územnej koncentrácii ako vidiecka obec vidiek 1 a vidiek 2 s výnimkou obcí so štatútom mesta; združenia obcí;
- podopatrenia č. 7.1: obhospodarovateľa lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch – súkromní a verejní správcovia lesov a iné subjekty súkromného práva a verejné subjekty a ich združenia;
- opatrenia č. 8, 9, 10, 11, 12: fyzickú a právnickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- opatrenia č. 10: súkromných vlastníkov lesa a ich združení s právnou subjektivitou;
- opatrenia č. 13: najmenej dva subjekty, ktorých spolupráca je: medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci a v lesnom hospodárstve na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorit politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, zameraná na zriadenie a prevádzku operačných skupín EIP pre produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva uvedených v čl. 62 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom EPFRV;

- opatrenia č. 14: verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov; MAS (verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov schválené riadiacim orgánom, t. j. ktorým riadiaci orgán udelil štatút MAS)

- opatrenia č. 15: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Pôdohospodársku platobnú agentúru, Národnú sieť rozvoja vidieka sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
75,0 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných opatrení a podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených verejných výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 25,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 3.1, 3.2 a podopatrení 5.3

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 3.1: fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- podopatrenia č. 3.2: fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby (okrem rybných produktov), resp. v prípade investícií do využívania obnoviteľných zdrojov energie sú prijímateľmi fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby;
- podopatrenia 5.3: poľnohospodárov alebo členov poľnohospodárskej domácnosti podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 % (činnosť č. 1) a

fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním (činnosť č. 2) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
37,5 %	12,5 %	50,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 37,5 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 12,5 % a príspevok prijímateľa vo výške 50,0 %.

V uvedenom prípade platia výnimky pre zvýšenie intenzity verejnej pomoci podľa časti 6.1.

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 4

Pre prijímateľa v rámci opatrenia č. 4: poľnohospodára: právnickú alebo fyzickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
60,0 %	20,0 %	20,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného opatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 60,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 20,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 20,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 7.2

Pre prijímateľa v rámci:

– podopatrenia č. 7.2:

fyzické a právnické osoby (obce, mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním, fyzické a právnické osoby (mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) poskytujúce služby v lesníctve a ťažbe dreva za predpokladu poskytnutia týchto služieb subjektom uvedeným predchádzajúcej odrážke sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
48,75 %	16,25 %	35,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného podopatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 48,75 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 16,25 % a príspevok prijímateľa vo výške 35,0 %.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),

- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Horné Orešany je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Horné Orešany bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

14.06.2016 VZN/UMZ č. 39/4OZ/2016

.....
pečiatka obce

.....
starostka obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda
2. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
3. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
4. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
5. RIÚS TTSK 2014-2020
6. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR TTSK),
7. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
8. Národný program reforiem, máj 2012,
9. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
10. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
11. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
12. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
13. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
14. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
15. Konceptia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
16. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
17. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
18. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
19. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
20. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
21. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
22. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
23. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
24. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
25. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
26. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
27. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
28. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja.
29. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
30. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
31. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
32. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
33. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
34. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
35. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodních věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 2003 – 2014.
14. Interné materiály obce Horné Orešany.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Faltán, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
21. HRAŠŇA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
24. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
25. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
26. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIEFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
27. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cernozem.htm>
28. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm>
29. <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
30. <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
31. Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
32. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
33. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
34. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
35. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
36. <http://www.minerality.sk/files/hor/spras.htm>

37. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -
38. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
39. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Ž. n. Hronom: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
40. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006-4 -
41. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
42. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
43. www.statistics.sk
44. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
45. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferianc, O., Feriancová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, Ľ., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
46. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
47. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
48. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
49. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
50. Ružičková, H., Halada, Ľ., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinej ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
51. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
54. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
55. 20.5.2010, www.krasy-slovenska.sk
56. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk,
57. <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>
58. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
59. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
60. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
61. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
62. NSRR, 2011
63. POH Horné Orešany 2011 – 2015
64. <http://www.agroporadenstvo.sk>
65. ÚPD, 2010, 2012
66. <http://referaty.atlas.sk/prirodne-vedy/geografia>

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Obce Horné Orešany
Programovacie obdobie 2016 – 2025
2016**

SCARABEO-SK, s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 B. Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224
0911 439 224